

R A P O R T

O STANIE

GMINY HORYNIEC – ZDRÓJ

ZA ROK 2020

WÓJT GMINY HORYNIEC – ZDRÓJ

GMINA HORYNIEC – ZDRÓJ
AL. PRZYJAŹNI 5
37-620 HORYNIEC – ZDRÓJ
www.horyniec-zdroj.pl

1. Wstęp

Raport o stanie gminy Horyniec-Zdrój opracowano w związku z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2020.713 t.j. z dnia 2020.04.21). Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Horyniec-Zdrój w roku 2020, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy Horyniec-Zdrój i budżetu obywatelskiego (funduszu sołeckiego).

Celem przygotowania raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Horyniec-Zdrój. Zgromadzone w nim zostały szczegółowe dane o aspektach funkcjonowania gminy w roku 2020.

Raport stanowi kompendium wiedzy o działalności gminy za rok ubiegły i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny.

Dla opracowania raportu szczególnie cenna okazała się wiedza pracowników Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój, gminnych jednostek organizacyjnych oraz szereg dokumentów, będących

w posiadaniu Urzędu, a także informacje zamieszczone na stronach internetowych.

Informacje zawarte w raporcie posłużą mieszkańcom Gminy Horyniec-Zdrój do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

2. Informacje ogólne

2.1. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Rada Gminy Horyniec-Zdrój liczy 15 radnych.

Przy Radzie Gminy Horyniec-Zdrój kadencji 2018-2023 działały w 2020 r. stałe komisje:

- 1) Komisja Rewizyjna,
- 2) Komisja Budżetu, Bezpieczeństwa, Rolnictwa i Spraw Gospodarczych,
- 3) Komisja Oświaty, Uzdrowiskowa, Zdrowia, Oświaty, Sportu i Kultury Fizycznej,
- 4) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpatruje skargi na działania Wójta i gminnych jednostek organizacyjnych a także wnioski oraz petycje składane przez obywateli.

Stałe komisje są organami pomocniczymi Rady Gminy Horyniec-Zdrój. Mają istotny wpływ na politykę gminy i ostateczny kształt uchwał, gdyż na swych posiedzeniach prowadzą szczegółowe dyskusje w ich sprawie. W praktyce, Rada Gminy Horyniec-Zdrój, na podstawie prac poszczególnych komisji, podejmowała w 2020 r. strategiczne dla gminy decyzje.

Jednostki organizacyjne

- 1) Szkoła Podstawowa w Horyńcu-Zdroju wraz z filią w Werchracie (zlikwidowana 31.08.2020)
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 3) Środowiskowy Dom Samopomocy w Horyńcu-Zdroju

Instytucje kultury

- 1) Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu-Zdroju wraz z filiami w Werchracie i Nowym Bruśnie
- 2) Gminny Ośrodek Kultury w Horyńcu-Zdroju

Sołectwa

W skład Gminy Horyniec-Zdrój wchodzi 13 sołectw:

1. Horyniec-Zdrój
2. Dziewięcierz
3. Prusie
4. Wólka Horyniecka
5. Nowiny Horynieckie
6. Nowe Brusno
7. Podemszczyzna
8. Krzywe
9. Radruż
10. Polanka Horyniecka
11. Werchrata
12. Puchacze
13. Świdnica

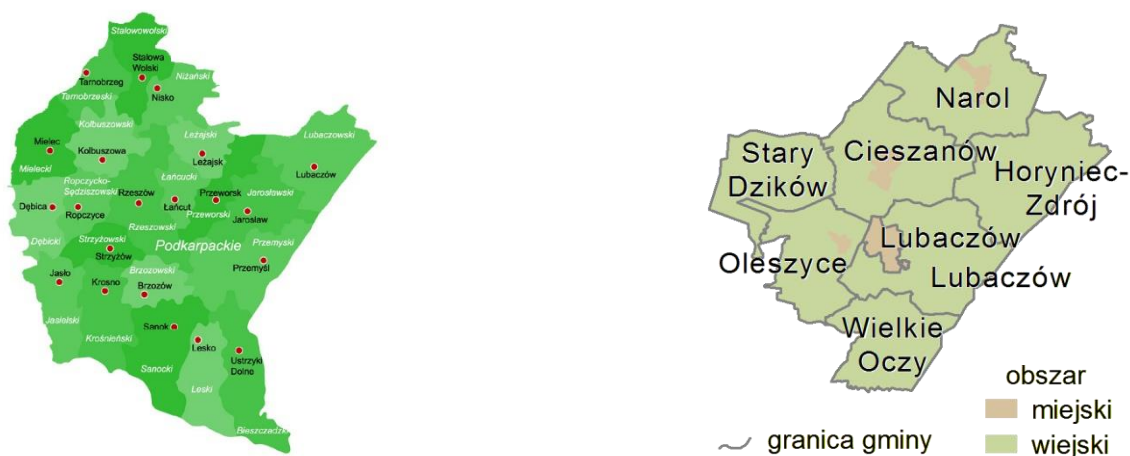
Sołectwa w Gminie Horyniec-Zdrój do 2020 i w 2018 r.

Źródło: Dane własne UG Horyniec-Zdrój

2.2. Ogólna charakterystyka Gminy Horyniec-Zdrój

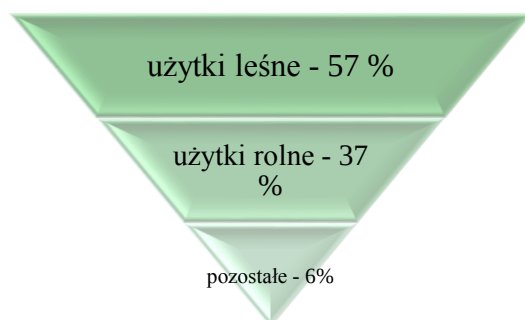
Położenie geograficzno-przestrzenne

Gmina Horyniec-Zdrój położona jest w północno-wschodnim obszarze województwa podkarpackiego w powiecie lubaczowskim, w odległości około 20 km na północny wschód od Lubaczowa.

Gmina obejmuje powierzchnię 203,016 km² co stanowi 15,5 % powierzchni powiatu,

- użytki rolne stanowią 37%
- użytki leśne stanowią 57%
- pozostałe 6%

Gminę Horyniec-Zdrój zamieszkuje 4 769 osób, z tego 2370 mężczyzn i 2399 kobiet. Gęstość zaludnienia wynosi 24 mieszkańców na km². W skład gminy wchodzi 13 sołectw i

jeden obręb geodezyjny: Horyniec-Zdrój, Dziewięcierz, Krzywe, Nowe Brusno, Nowiny Horynieckie, Podemszczyna, Polanka Hryniewiecka, Prusie, Radruż, Werchrata, Wólka Horyniecka, Puchacze, Świdnica. Obręb Geodezyjny Stare Brusno.

Gmina graniczy z trzema gminami:

- od północy z gminą Narol
- od zachodu z gminą Ciesznów.
- od południa z gminą Lubaczów

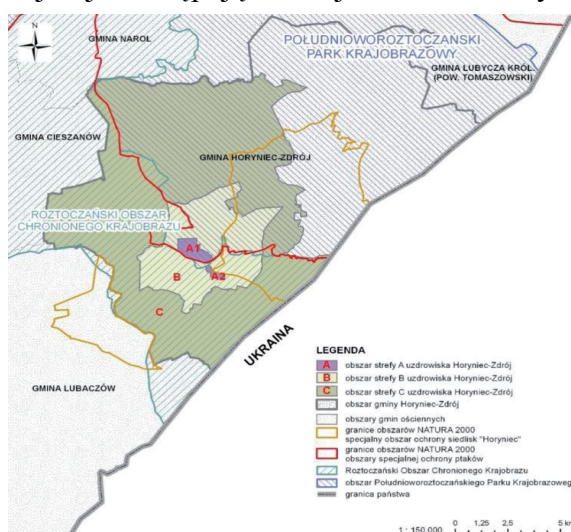
Uzdrowisko Horyniec-Zdrój

Obszar uzdrowiska Horyniec-Zdrój, obejmuje następujące miejscowości: Horyniec-Zdrój, Nowe Brusno, Polankę Horyniecką, Nowiny Horynieckie, Radruż, Wólkę Horyniecką, Krzywe, Podemszczynę, Puchacze, Obręb geodezyjny - Stare Brusno.

Na wyżej określonym obszarze wydzielono następujące strefy ochrony uzdrowskiej:

- strefę ochrony uzdrowskiej "A1" o powierzchni 116 ha,
- strefę ochrony uzdrowskiej "A2" o powierzchni 26 ha,
- strefę ochrony uzdrowskiej "B" o powierzchni 2474 ha,
- strefę ochrony uzdrowskiej "C" o powierzchni 10309 ha.

Ogółem powierzchnia uzdrowska wynosi 12925 ha.

Ukształtowanie terenu

Teren gminy znajduje się w części na Roztoczu, nazywanego Roztoczem Południowym. Obszar gminy Horyniec-Zdrój rozciąga się na terenie dwóch krain fizyczno-geograficznych: płaskowyżu Tarnogrodzkiego, należącego do Kotliny Sandomierskiej i Roztocza Południowego nazywanego też Wschodnim, stanowiącego skrajną część długiego wału Roztocza. Na pograniczu obu mezoregionów leży Horyniec-Zdrój. Na północ od Horyńca-Zdroju pojawiają się pierwsze wzniesienia Roztocza. Krajobraz południowej i zachodniej

części gminy położonej w obrębie płaskowyżu Tarnogrodzkiego kształtują lekko pofałdowane wysoczyzny (płaskowyże) wyniesione przeciętnie 220-260 m n. p. m., poprzedzielane dolinami rzek i równin. Ponad wierzchowiny tych wzniesień wybijają się pojedyncze, odosobnione, wzgórza ostańcowe sięgające 390 m. Wyróżniają się one kopulastym kształtem o niezbyt stromych stokach i charakterystycznie ściętych wierzchołkach. Należą do nich wznoszące się na obrzeżach gminy, najwyższe wzniesienia tej części Roztocza: Wielki Dział (390,4 m) Krągły Goraj (388,7 m) i Długi Goraj (391,5 m). Rosną one w wyższych partiach wzniesień oraz w wąwozach i parowach.

Obszary Natura 2000

- Nazwa obszaru: Horyniec,

Powierzchnia: 5630,29 ha.

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000;
obszar specjalnej ochrony siedlisk
(Dyrektywa Siedliskowa)

- Natura 2000

Nazwa obszaru: Roztocze, (kod obszaru
PLH 180017

Powierzchnia: 103,3 ha,

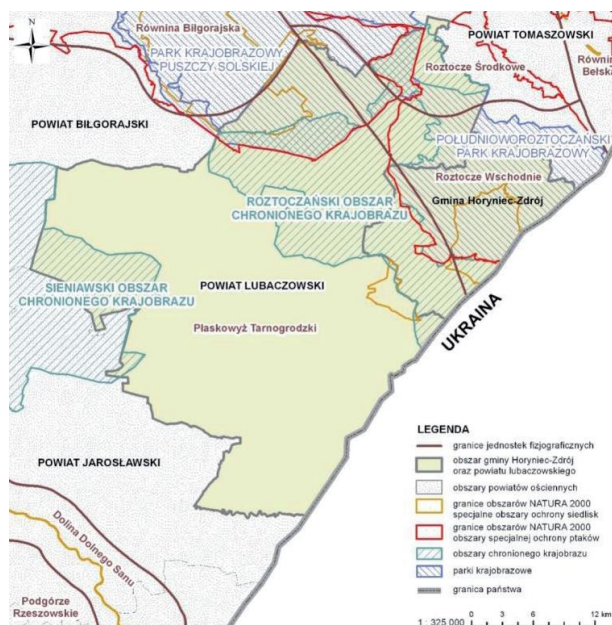
Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000;
obszar specjalnej ochrony siedlisk
(Dyrektywa Siedliskowa),

- Natura 2000

Nazwa obszaru: Uroczyska Roztocza Wschodniego (kod obszaru PLH 060093)

Powierzchnia: 58,10 km²

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000;
obszar specjalnej ochrony siedlisk(Dyrektywa Siedliskowa).

Obszary chronione, parki, rezerваты

Cały obszar gminy Horyniec-Zdrój objęty jest prawną ochroną krajobrazu. Około 1/3 obszaru, zajmująca południowo-zachodnią część gminy, położona jest w granicach Roztoczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (ROChK). Pozostałe 2/3 gminy przynależy do Południoworoztoczańskiego Parku Krajobrazowego (z wyłączeniem zabudowy Horyńca-

Zdroju) (PPK).

W orientacyjnym ujęciu granica między w/w obszarami ROChK i PPK przebiega wzdłuż dróg powiatowych: Płazów - Nowe Brusno - Horyniec Zdrój i dalej na wschód od Horyńca-Zdroju - równoleżnikowo, do granicy z Ukrainą. Obok ochrony krajobrazu, prawna ochrona środowiska przyrodniczego w gminie Horyniec obejmuje również: rezerваты przyrody, stanowiska dokumentacyjne i pomniki przyrody.

Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu

Utworzony został na mocy Uchwały Nr XX/148/87 b. Wojewódzkiej Rady Narodowej w Przemyśle z dnia 25.06.1987r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. przemyskiego (Dz. U. Woj. Przem. Nr.8 póź. 92 z późn. zmianami). Cały Obszar zajmuje powierzchnię 32.174 ha, przypadającą na cztery gminy: Narol, Horyniec-Zdrój, Cieszanów i Lubaczów. W gminie Horyniec-Zdrój obszar zajmuje powierzchnię 7.356 ha, tj. około 36% powierzchni całej gminy.

Głównym celem powołania ROChK jest stworzenie otuliny parków krajobrazowych tj. wytworzenie strefy przejściowej między terenami nie podlegającymi ochronie, a terenami prawnie chronionych parków krajobrazowych: Południoworoztoczańskiego i Puszczy Solskiej (poza obszarem gm. Horyniec-Zdrój), cechujących się zaostrzonymi kryteriami gospodarczo-przestrzennymi.

Południoworoztoczański Park Krajobrazowy

Utworzony został na mocy Uchwały Nr VII/40/89 b. Wojewódzkiej Rady Narodowej w Przemyśle z dnia 13.07.1989r. (Dz. U. Woj. Przem. Nr 13 póź. 105 z późn. zmianami). Park zajmujący łączną powierzchnię 20.256 ha usytuowany jest na terenie dwóch województw: Podkarpackiego - 16.237 ha / 80% pow. Parku (gminy Narol i Horyniec-Zdrój) Lubelskiego -

4.019 ha / 20% pow. Parku (gmina Lubycza Królewska).Celem utworzenia Parku jest ochrona walorów: krajobrazowych, przyrodniczych, wypoczynkowych i kulturowo-historycznych Rostocza Wschodniego, przed nasilającą się antropopresją.

Na terenie gminy Horyniec-Zdrój Park zajmuje powierzchnię 12.922 ha, co stanowi około 64% powierzchni całej gminy. Uchwały o utworzeniu PPK i ROChK zawierają szereg: zakazów, nakazów i ograniczeń, do przestrzegania których zobowiązani są wszyscy użytkownicy terenów prawnie chronionego krajobrazu.

Rezerwaty Przyrody

W obszarze gminy Horyniec-Zdrój aktualnie znajduje się:

- 1 uznany rezerwat "Sołokija"
- 6 obszarów proponowanych do uznania za rezerwaty przyrody: Monasterz - Dahany - Kierniczki - Dublen - Buczyzna Horyniecka - Prusie.

Skrótowa charakterystyka w/w obszarów przedstawia się następująco:

Sołokija - pow. 7,43 ha

Przedmiot ochrony - skupisko jałowca pospolitego w sąsiedztwie m. Dziewięcierz, charakteryzującego się różnymi formami pokrojowymi: krzewiastą kolumnową piramidalną i formami pośrednimi osiągającymi niejednokrotnie znaczne rozmiary dla tego gatunku.

Monasterz - pow. 129,93 ha

Przedmiot ochrony - fragment kompleksu leśnego o ciekawej rzeźbie terenu z pozostałościami fortyfikacji obronnych b. klasztoru oo. Bazylianów oraz licznymi skałkami wapiennymi.

Dahany - pow. 137,04 ha

Przedmiot ochrony - fragment kompleksu leśnego ze zbiorowiskiem żyznej buczyny karpackiej w formie podgórskiej oraz interesującymi elementami przyrody nieożywionej.

Kierniczki - pow. 52,38 ha

Przedmiot ochrony - fragment kompleksu leśnego z torfowiskiem przejściowym wraz z otaczającymi je zbiorowiskami o charakterystycznym układzie.

Dublen - pow. 43,55 ha

Przedmiot ochrony - fragment żyznej buczyny karpackiej ze stanowiskami roślin górskich i chronionych.

Buczyna Horyniecka - pow 83,82 ha

Przedmiot ochrony - fragment zbiorowiska żyznej buczyny karpackiej w formie podgórskiej.

Prusie - pow. 219,00 ha

Przedmiot ochrony - fragment kompleksu leśnego, z rzadko występującym w tym rejonie zbiorowiskiem żyznej buczyny karpackiej w formie podgórskiej oraz stanowiskami roślin chronionych i górskich.

Łączna powierzchnia wszystkich w/w rezerwatów przyrody wynosi 673,15 ha.

Stanowiska dokumentacyjne

Obejmują 2 ostańce wapienne w miejscowości Nowiny Horynieckie - tzw. Kamienie Kultu Słońca, uznane za stanowisko dokumentacyjne rozporządzeniem nr 23 b. Wojewody Przemyskiego z dnia 5.06.1998 r. (Dz. U. Woj. Przem. Nr 10 póź. 11).

Pomniki Przyrody

Obejmują 7 obiektów przyrodniczych:

- dąb szypułkowy w m. Wólka Horyniecka (grunty Nadleśnictwa Lubaczów)
o pierśnicy 600 cm
- dąb szypułkowy w m. Świdnica (grunt prywatny) o pierśnicy ponad 400 cm
- grusza polna o obwodzie 260 cm oraz dąb szypułkowy o obwodzie 440 cm na terenie Parku Zdrojowego w Horyńcu-Zdroju
- 4 ostańce skalne w m. Monasterz

Historia Uzdrowiska

Pierwsza wzmianka o Horyńcu pochodzi z 1444 r. gdy książę mazowiecki i bełski Władysław przekazał osadę szlachcicowi Piotrowi Pieczykurowi z Wilcz. Miejscowość przechodziła we władanie szeregu kolejnych, znanych polskich rodzin arystokratycznych.

Tradycja głosi, że Horyniec należał w XVII wieku do Sobieskich, król Jan III Sobieski urządzał tu polowania bywając w swoim zameczku myśliwskim a Marysieńka Sobieska miała tu bywać w celach zdrowotnych. Historycznie prawdą jest pobicie przez niego Tatarów w okolicy Horyńca w 1672 r.

Udokumentowane początki wodolecznictwa pochodzą z końca XIX w. Aleksander Poniński urządził pierwszy, skromny zakład kąpielowy. W sezonie przebywało na kąpielach do 300 osób. W okresie międzywojennym było tu już 16 pensjonatów i ok. 500 łóżek. II wojna światowa przyniosła Horyńcowi duże zniszczenia. Szalejące na tym terenie po wojnie bandy UPA dokonały dalszych aktów zniszczeń i wandalizmu tego co wojna nie zdołał unicestwić. Próby reaktywowania uzdrowiska miały miejsce w 1948 r. i w 1962 r. wybudowano łazienki przez Centralę Rolniczych Spółdzielni. W 1968 r. powstaje sanatorium Metalowiec w wyremontowanym zespole pałacowo - parkowym Ponińskich, obecnie prywatne sanatorium „Bajka”. W 1973 r. łazienki przejmuje nowo powołane Przedsiębiorstwo Państwowe „Uzdrowisko Horyniec” a miejscowość uzyskuje status uzdrowiska. W 1977 r. zostaje wybudowane nowoczesne Sanatorium KRUS z bazą 250 łóżek sanatoryjnych, zmodernizowane i rozbudowane w roku 1994 r. jako Centrum Rehabilitacji Rolników - KRUS. W 2007 r. w CRR - KRUS zostaje oddany do użytku basen leczniczo-rehabilitacyjny pn „Wodny Świat” W 1989 r. Przedsiębiorstwo Państwowe ”Uzdrowisko - Horyniec” rozpoczyna budowę Domu Zdrojowego z sanatorium uzdrowskowym, zakładem przyrodolecznictw, pijalnią, przychodnią uzdrowskową, biurem obsługi kuracjusza. Inwestycja była realizowana i oddawana do eksploatacji etapowo, uruchamiana sukcesywnie od roku 1995. W roku 2008

oddano do eksploatacji ostatni element inwestycji - basen leczniczy, napełniany wodą leczniczą, siarczkowo - siarkowodorową. Sanatoria zlokalizowane w Horyńcu-Zdroju to jeden z najlepszych w Polsce kompleksów lecznictwa uzdrowskowego, bazują na bogatych zasobach

doskonałej jakości lokalnych surowców leczniczych, tj. siarczkowo siarkowodorowych wodach leczniczych i najwyższej klasie borowiny.

Uzdrowisko Horyniec - Zdrój z racji usytuowania na mapie kraju, należało do niedawna do mniej znanych uzdrowisk polskich.

Stan ten w ostatnich latach zaczął ulegać stopniowej zmianie ponieważ:

- uzdrowisko reprezentuje nieliczny w

- kraju typ uzdrowiska nizinnego

- bazuje na bogatych zasobach doskonałej jakości lokalnych surowców leczniczych: siarczkowych wodach mineralnych i borowinie

- w rejonie uzdrowiska korzystnie kształtują się warunki klimatyczne

- zwłaszcza insolacyjne, wyrażające się m. in. dużą liczbą dni pogodnych (średnio 50 w roku) i rocznym nasłonecznieniem (ok. 1600 godzin)

- klimat nizinny jest mniej bodźcowy od klimatu uzdrowisk górskich i podgórskich- większość mieszkańców Polski żyje w strefie klimatu nizinnego i jest lepiej do niego przystosowana.

2.3 Turystyka, sport i rekreacja.

Klimat Gminy Horyniec-Zdrój sprzyja wypoczynkowi na świeżym powietrzu i aktywności ruchowej. W ostatnich latach znacznie poprawiła się baza sportowo – rekreacyjna i wypoczynkowa na naszym terenie.

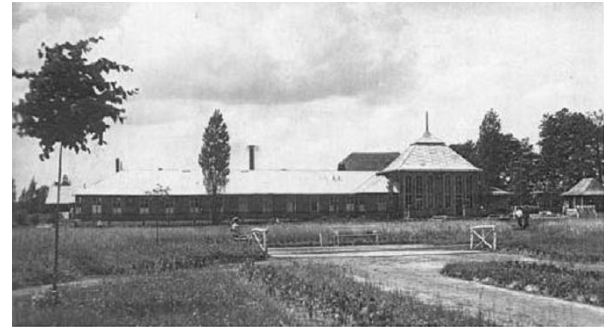
Większość obiektów jest ogólnodostępna i bezpłatna.

1. Park Zdrojowy.

Park został założony w latach 30 – tych XX wieku przez ówczesnego właściciela miejscowości Stanisława Karłowskiego. Jego powstanie przyczyniło się do uatrakcyjnienia i rozwoju uzdrowiska. Oprócz spacerów w parku organizowane były różne imprezy: koncerty, potańcówki czy festyny. Podczas II wojny światowej uległ znacznej dewastacji. W latach 2013 –2015 została przeprowadzona rewitalizacja parku. W ramach tych prac wzniesiona została pijalnia i amfiteatr, powstały dwa place z fontannami (plac wejściowy oraz zdrojowy). Po parku można spacerować po wytyczonych alejkach o nawierzchni naturalnej natomiast trasa spacerowa po obwodzie parku wykonana została z galerii drewnianych umieszczonych około 30 cm nad powierzchnią ziemi.

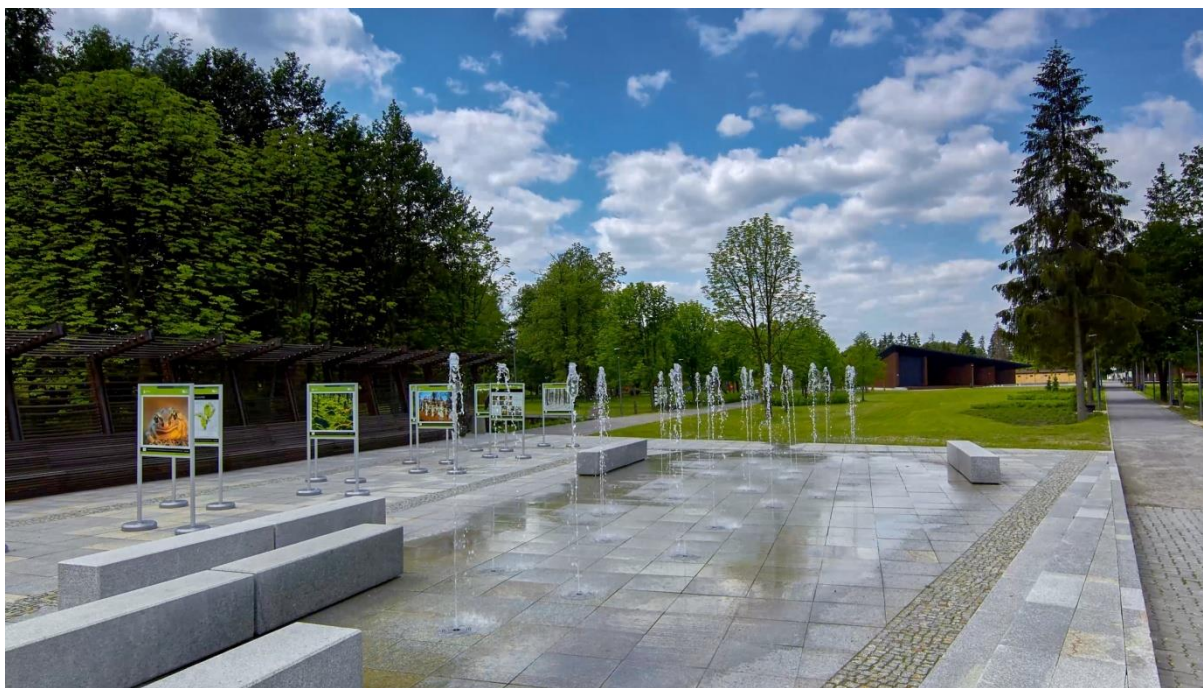
Pijalnia wód 2019

Pijalnia wód w czasach przedwojennych

Park Zdrojowy - Łazienki w czasach przedwojennych.

Park Zdrojowy, 2019 r.

2. Na terenie gminy znajduje się pełnowymiarowy stadion sportowy wraz z zapleczem socjalnym, trybunami i boiskiem sportowym. Stadion powstał w 1975 r.
3. W Horyńcu-Zdroju, przy Szkole Podstawowej od 2012 r. funkcjonuje ogólnodostępne boisko sportowe „Orlik 2012”. Znajduje się tam boisko do gry w piłkę nożną, koszykówkę i siatkówkę, bieżnia lekkoatletyczna oraz kort tenisowy. Orlik czynny jest od marca do końca listopada.
4. Place zabaw dla najmłodszych.

Doskonałym miejscem do rekreacji na terenie Gminy Horyniec-Zdrój są nowoczesne place zabaw dla dzieci, wyposażone w urządzenia spełniające wszystkie aktualne wymogi i posiadające obowiązujące atesty bezpieczeństwa.

Jeden z placów zabaw mieści się przy Szkole Podstawowej w Horyńcu – Zdroju. Znajdują się tu urządzenia dostosowane do potrzeb najmłodszych użytkowników. Plac zabaw składa się z następujących elementów: zjazdu linowego, linarium, huśtawek, karuzeli oraz zestawu zabawowego ze zjeżdżalnią. Obiekt jest ogólnodostępny 7 dni w tygodniu.

Kolejny plac zabaw znajduje się w Parku Zdrojowym, w otoczeniu zieleni, w cichej i spokojnej części kompleksu parkowego, zapewniającej bezpieczeństwo najmłodszym. Mogą tu

spędzać czas dzieci z różnych grup wiekowych. Plac zabaw zapewnia bezpieczną zabawę i aktywny wypoczynek oferując huśtawki, zjeżdżalnię, ściankę wspinaczkową, karuzele i wiele innych atrakcji. Nieopodal znajduje się stół do tenisa stołowego oraz stół do piłkarzyków.

Plac zabaw w Parku Zdrojowym, 2019r.

Przy Szkole Filialnej w Werchracie, gm. Horyniec-Zdrój, mieści się duży, nowoczesny plac zabaw, składający się z huśtawek, skoczków, linarii, karuzeli i zestawu zabawowego ze zjeżdżalnią. Miejsce to jest ogólnodostępne dla wszystkich dzieci terenu gminy.

Plac Zabaw na Osiedlu Jana III Sobieskiego. Powstał w 2018 r. w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020. Jest to idealne miejsce zabaw dla dzieci, które mają szansę spotykania się w gronie rówieśników i nawiązywania nowych znajomości. Powstanie placu zabaw przyczyniło się również do promowania wśród najmłodszych mieszkańców zdrowego trybu życia i aktywności na świeżym powietrzu.

Plac zabaw przy Świetlicy w Radrużu to jeden z najnowszych placów zabaw na terenie Gminy Horyniec- Zdrój. Powstał w 2019 r., w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017- 2020. Plac zabaw stał się miejscem zintegrowanych spotkań w głównej mierze najmłodszych mieszkańców ale również przyczynił się do integracji osób dorosłych. W jego skład wchodzi następujące elementy: zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią, huśtawka podwójna wahadłowa, huśtawka wagowa, karuzela oraz zjazd linowy.

5. Strefy aktywności

Gmina Horyniec-Zdrój w roku 2018 otrzymała dofinansowanie w ramach programu Otwarte Strefy Aktywności na budowę otwartej strefy aktywności w wariantie rozszerzonym z dofinansowaniem pokrywającym 48,8% kosztów budowy. Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z Umową nr 2018/0329/1079/SubA/DIS/OSA. OSA to rządowy program rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zewnętrzna siłownia została wybudowana na ul. Jana III Sobieskiego, tuż obok przedszkola w Horyńcu-Zdroju. W jej skład wchodzi następujące urządzenia:

biegacz, drabinka, orbitrek, wioślarz, wahadło i stepper na słupie, twister, prasa nożna, wyciskanie siedząc, wyciąg górny, drabinka wielofunkcyjna, sprawnościowy plac zabaw dla dzieci: linarium stożek, zestaw Orbis, kółko i krzyżyk, a także strefa relaksu: stolik do gry w szachy i chińczyka. Siłownia zewnętrzna

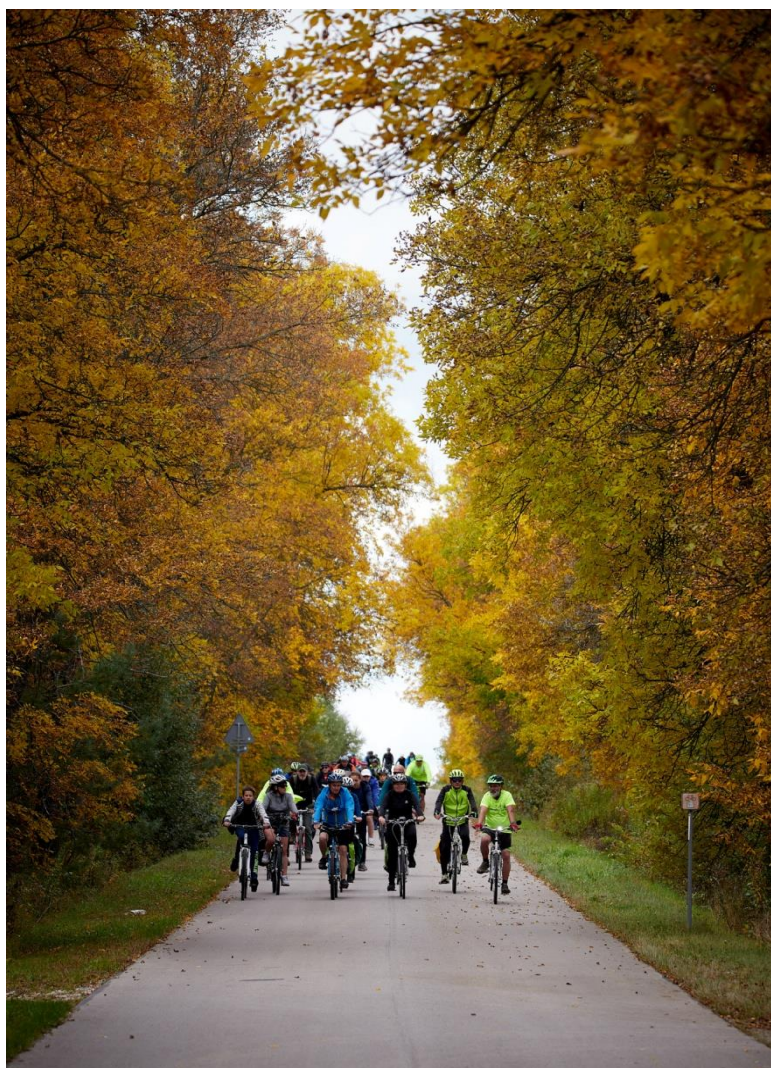

jest miejscem ogólnodostępnym, przeznaczonym dla wszystkich: dorosłych, dzieci, młodzieży oraz seniorów, zarówno tych w pełni sprawnych ruchowo jak i tych, którym większa aktywność fizyczna będzie bardzo przydatna z punktu widzenia zdrowotnego. Otwarte Strefy Aktywności to miejsce przeznaczone do spotkań i rekreacji dla wszystkich grup wiekowych.

Kolejne Strefy Aktywności Fizycznej powstały w Parku Zdrojowym oraz na nowo wybudowanym Trakcie spacerowym w Dzielnicy Uzdrowiskowej w 2019r. w ramach zadania: Rozbudowa i wyposażenie ogólnodostępnej infrastruktury uzdrowiskowej na terenie uzdrowiska Horyniec- Zdrój, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej nr VI „Spójność Przestrzenna i Społeczna” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014- 2020”.

Ścieżka zdrowia w Parku Zdrojowym w Horyńcu- Zdroju – biegnie wzdłuż urządzonej alejki spacerowej równoległe do potoku Papiernia. Rozmieszczone są tam urządzenia takie jak: zestaw brzuch, zestaw do przeskakiwania, zestaw do pompek, drabinka pozioma, równoważnia, pomost ruchomy, zestaw do podciągania, poręcz gimnastyczne.

Zewnętrzna siłownia zlokalizowana na Trakcie Turystyczno- Spacerowym w Dzielnicy Uzdrawiskowej w Horyńcu- Zdroju składa się z urządzeń takich jak: duże koło obrotowe z pylonem, biegacz z pylonem, expander z pylonem, ławka pozioma z pylonem, orbitrek z pylonem, wyciskanie w pozycji siedzącej. Z siłowni plenerowej może korzystać każdy. To połączenie aktywności fizycznej z przebywaniem na świeżym powietrzu.

Szlaki ścieżki turystyczne na terenie gminy Horyniec-Zdrój.

Ścieżki i szlaki turystyczne:

- Ścieżka przyrodniczo-kulturowa „Horyniec - Nowiny-Horynieckie” /8km/
- Ścieżka przyrodniczo-kulturowa „Dębisko-Kruszyna” /10km/
- Szlak im. Brata Alberta /47km/
- Szlak Po bunkrach Linii Mołotowa/52,5 km/
- Terenowy szlak rowerowy „Nad Brusienką” /30 km/

Ścieżka przyrodniczo-kulturowa „Horyniec- Nowiny- Horynieckie” - ścieżka została przygotowana i

otwarta wiosną 1998 r. staraniem Zarządu Parków Krajobrazowych w Przemyślu. Rozpoczyna się od przystanku PKS w centrum Horyńca-Zdroju i tu też się kończy. Prowadzi przez tereny położone na północny wschód od Horyńca-Zdroju, przez Miasteczko i Las Puchary do kaplicy w Nowinach Horynieckich, skąd wraca do Horyńca. Na trasie ścieżki znajduje się 6 przystanków oznakowanych tablicami, na których umieszczono informacje dotyczące okolicznego środowiska przyrodniczego. Ścieżka oznakowana jest biało-czerwonymi kwadracikami i na odcinku od klasztoru Franciszkanów do kaplicy w Nowinach Horynieckich, pokrywa się z przebiegiem szlaku turystycznego im. Brata Alberta (znaki zielone).

Od centrum Horyńca-Zdroju ścieżka biegnie drogą w kierunku Werchraty (ul. Wojska Polskiego), do części zwanej Miasteczko i klasztoru Franciszkanów. Od osiedla kieruje się wiejską drogą na północny wschód, mija płytką dolinkę i wchodzi w las zwany Puchary. Początkowo prowadzi utwardzoną drogą leśną, do jej ostrego załomu. Tu skręca w prawo i dalej podąża leśnymi drózkami. Mija podmokły las olszynowy pełen mokradeł i wodnych zastoisk. W okolicy 60-letnie olchy czarne, dorodne buki i graby, a w runie bogactwo różnych gatunków roślin pospolitych jak i chronionych. Dalej prowadzi krajem lasu i łąk, a potem znowu wchodzi w las porastający obszerną wysoczyznę wzniesioną 280 - 310 m. W otoczeniu piękny drzewostan bukowy o charakterze podgórskiej buczyny karpackiej, przemieszany z sosną, brzozą i grabem. Ścieżka doprowadza do linii kolejowej Jarosław - Hrebenne i małej dolinki ze strugą krystalicznie czystej wody potoku Słotwina. Dróżka przechodzi pod wiaduktem kolejowym. Po przeciwnej stronie urokliwy zakątek tzw. Słotwina. U podnóża zalesionego wzniesienia Buczyna, w charakterystycznej niecce, mała polanka, na jej skraju kaplica Matki Bożej w Nowinach Horynieckich, będąca od wieków miejscem szczególnego kultu. Na zboczach niecki wybija kilka silnych źródeł tworzących typowe dla Roztocza wywierzysko.

Ścieżka skręca na południowy zachód i wprowadza ponownie w kompleks leśny Puchary. Po około 3 km dociera do drogi Horyniec-Zdrój - Nowiny Horynieckie. Na skraju lasu drewniany krzyż zwany Jeleń, z wyrzeźbioną w drewnie głową jelenia. Według podania, podczas jednego z polowań król Jan III Sobieski, miał tu zastrzelić okazałego jelenia. Tu kończy się wędrówka przez lasy. Znaki wiodą dalej drogą do Horyńca Zdroju (około 2 km). Ścieżka ma długość około 10 km i terenowo jest bardzo łatwa, doskonale nadaje się do przejazdu rowerem. Na jej przejście potrzeba 3-4 godziny.

Ścieżka przyrodniczo-kulturowa „Dębisko-Kruszyna” - trasa rozpoczyna się w Horyńcu-Zdroju i obejmuje 10 przystanków na których możemy zwiedzić kaplicę zdrojową pw. bł. Jakuba Strzemię, zespół cerkiewny pw. św. Paraskewii w Radrużu, klasycystyczny budynek dawnego teatru dworskiego Ponińskich, krzyż upamiętniający pozyskanie pięknego jelenia byka przez króla Jan III Sobieskiego. Ponadto na szlaku zobaczymy zbiornik wodny na rzece Radróżce z bogactwem płazów i roślinności wodnej oraz naturalne zbiorowiska grądu wysokiego i subkontynentalnego boru sosnowo dębowego.

Szlak im. św. Brata Alberta został wyznaczony w 1990 r., odnowiony i częściowo zmieniony w 1998 r. Prowadzi przez najpiękniejsze okolice tej części Roztocza i miejsca upamiętnione pobytem św. Brata Alberta oraz siostry bł. Bernardyny Jabłońskiej. Szlak im. Brata Alberta rozpoczyna się w Horyńcu Zdroju i wiedzie przez Dziewięcierz, Werchratę, Monasterz, Wielki dział i Jacków Ogród do Narola. Znakowany jest kolorem zielonym.

Pustelnia Brata Alberta w Monasterzu, 2019r.

Całkowita długość szlaku wynosi około 43 km, a czas potrzebny na jego przejście zamyka się w granicach 12 - 14 ! godzin. Odcinek szlaku znajdujący się w granicach gminy, od Horyńca - Zdroju do Monasterza, ma długość około 23 km. Na jego przejście potrzeba 7-8 godzin.

Szlak po bunkrach Linii Mołotowa

Linia Mołotowa to liczący 1300 km pas radzieckich umocnień, budowany w latach 1940–1941 wzdłuż linii demarkacyjnej, która stanowiła nową granicę państwową między Związkiem Radzieckim a III Rzeszą. Na terenie gminy Horyniec-Zdrój linia z umocnieniami ma długość 52,2 km. Fortyfikacje w rejonie Horyńca - Zdroju należały do Raworuskiego Rejonu Umocnionego. Składały się na nie okopy, rowy przeciwczołgowe, zasieki przeciwpiechotne, schrony ziemno-drewniane i żelbetonowe. Do naszych czasów, jako zabytki, przetrwały tylko

schrony żelbetonowe. Szlak Linii Mołotowa znajduje się na trasie niebieskiego szlaku turystycznego. W granicach gminy Horyniec-Zdrój zachowane są zgrupowania betonowych schronów w rejonie:

- wzniesienia Hrebcianka w pobliżu Polanki Horynieckiej i Starego Brusna,
- Nowego Brusna ,
- Podemszczyzny,
- Dziewięcierz - Sopotu.

W sumie na terenie gminy zachowanych jest 23 betonowych schronów bojowych. Schrony stanowią obiekty 2-3-kondygnacyjne. Wyposażone były pierwotnie w 1-2 działa oraz 1-6 ciężkich karabinów maszynowych. Jeden z bunkrów jeszcze do 1997r. posiadał dobrze zachowaną armatę radziecką zabraną do Muzeum Wojska Polskiego. Bunkry stanowiącą współcześnie przykład fortyfikacyjnej sztuki obronnej z połowy XX w.

Terenowy szlak rowerowy „Nad Brusienką” - Czerwony szlak rowerowy "Nad Brusienką" to licząca 30 kilometrów, dość trudna trasa rowerowa. Szlak jest wybitnie terenowy, biegnie gruntowymi, a miejscami silnie piaszczystymi, leśnymi drogami. Ogólny przebieg szlaku: Horyniec-Zdrój, stacja kolejowa (0,0 km) - Podemszczyzna (6,7 km) - Stare Brusno (11,8 km) - Nowe Brusno (13,6 km) - Polanka Horyniecka (14,1 km) - Nowiny Horynieckie (25,6 km) - Horyniec-Zdrój/Miasteczko, klasztor (29,9 km).

Atrakcje na szlaku:

1. Horyniec Zdrój - park zdrojowy, klasztor, kościół
2. Linia Mołotowa - schrony bojowe
3. Stare Brusno, Nowe Brusno, Polanka Horyniecka - cerkwie, stare cmentarze grekokatolickie
4. Nowiny Horynieckie - cudowne źródło, kapliczka Matki Boskiej, "Świątynia Słońca"
5. Liczne krzyże bruśnieńskie na cmentarzach i przy drogach
6. Widoki.

Szlak dla miłośników kolarstwa górskiego i jazdy typu offroad. Szlak o szczególnych walorach dziedzictwa kulturowego.

2.4 Zabytki

Do rejestru zabytków wpisanych jest 35 obiektów będących częścią zespołów zabytkowych, bądź pojedynczymi obiektami.

Ochroną prawną poprzez wpis do rejestru na terenie gminy Horyniec-Zdrój objęte są następujące obiekty: zespół kościelno-klasztorny oo. Franciszkanów oraz cerkiew gr.-kat. (ob. część kościoła par.) w Horyńcu - Zdroju, kaplica w Nowinach Horynieckich, 4 zespoły cerkiewne z drewnianymi cerkwiami (Nowe Brusno, Prusie, Radruż – dwie drewniane cerkwie), pozostałości klasztoru Bazylianów w Monasterzu, 1 cmentarz rzymskokatolicki wraz z kaplicą – mauzoleum rodziny Ponińskich (Horyniec), 1 cmentarz wojenny żołnierzy polskich poległych w 1918 i 148 roku, 9 cmentarzy grekokatolickich (Dziwiewierz, Krzywe, Nowe Brusno, Podemszczyzna, Prusie, Radruż (2), Stare Brusno, Werchrata), zespół pałacowy wraz z parkiem w Horyńcu-Zdroju, park zdrojowy w Horyńcu - Zdroju oraz Pomnik Niepodległości w Nowym Bruśnie.

Zwiedzanie wszystkich obiektów jest ogólnodostępne i nieodpłatne, z wyjątkiem zespołu cerkiewnego w Radrużu, którego opiekunem jest Muzeum Kresów w Lubaczowie. Opłaty za zwiedzanie obiektu są symboliczne, zespół można zwiedzać przez siedem dni w tygodniu.

Zabytki architektury sakralnej

W zasobie obiektów zabytkowych gminy naczelne miejsce zajmują budowle sakralne – kościoły rzymskokatolickie oraz liczniejsze cerkwie grekokatolickie – drewniane i murowana, charakterystyczne dla wielowyznaniowych tradycji jego mieszkańców.

Zespół klasztorny oo. Franciszkanów w Horyńcu - Zdroju. Budowę kościoła w Horyńcu rozpoczęto w 1703 r. z inicjatywy Piotra Felicjana Telefusa, ukończono w 1758 r. dzięki fundacji Mikołaja Stadnickiego. W rok później wybudowano przylegający do kościoła klasztor Franciszkanów. Barokowy kościół jest jednonawowy, z nieco węższym prezbiterium zamkniętym prostokątnie ze ściętymi od wschodu narożnikami. Najbardziej dekoracyjnie opracowana jest fasada kościoła rozcłonkowana pilastrami i zamknięta trójkątnym szczytem

z wieżyczką. Wyposażenie głównie neobarokowe z III ćw. XIX w. z elementami z wieku XVIII., m.in. z cenną rokokową figurą patronki świątyni-Matki Bożej Niepokalanie Poczętej wykonaną w środowisku lwowskim.

Kaplica Matki Bożej w Nowinach Horynieckich położona jest w śródleśnej dolinie. Jest to znane miejsce kultu religijnego, które powstało w miejscu objawienia Matki Boskiej trójce pastuszków 12 czerwca 1636 r. Obecna drewniana kapliczka, wielokrotnie odnawiana, pochodzi z XIX w., a w 2002 r. została rozbudowana. W środku kaplicy bije cudowne źródło, a wodzie przypisuje się działanie uzdrawiające, zwłaszcza w chorobach oczu. W ołtarzu znajduje się łaskami słynąca figura Matki Bożej Niepokalanego Poczęcia wyrzeźbiona w drewnie lipowym. Warto zobaczyć również znajdujące się w pobliżu kaplicy dwie małe kapliczki: św. Antoniego Padewskiego i św. Franciszka oraz kamienna figura Matki Boskiej z 1943 r. W najbliższym otoczeniu kaplicy, a także na okolicznych wzgórzach bije wiele silnych źródeł.

Cerkwie

Wśród cerkwi znajdujących się na terenie gminy Horyniec-Zdrój wyróżnia się **cerkiew pw. Św. Paraskewy w Radrużu**, która w 2013 r. została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w ramach wpisu *Drewnianych cerkwi w polskim i ukraińskim regionie Karpat* (wpis transgraniczny seryjny obejmujący 16 świątyń z terenu Polski i Ukrainy). W roku 2017 zespół cerkiewny otrzymał status Pomnika Historii na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej. Cerkiew gr.-kat. pw. św. Paraskewy w Radrużu (obecnie filia Muzeum Kresów w Lubaczowie) wzniesiona w

IV. ćwierci XVI w. o konstrukcji zrębowej. Reprezentuje starszy wariant cerkwi typu halickiego. Zespół cerkiewny położony na wzniesieniu składa się z cerkwi otoczonej zabytkowym cmentarzem (najstarsze nagrobki z 1682 r.), drewnianej dzwonnicy o konstrukcji słupowo-ramowej, kamiennego muru z dwiema bramami oraz parterowego kamiennego budynku kostnicy. Świątynia ma plan trójdzielno-podłużny i jednokopułową bryłę. Wokół cerkwi wydatne soboty wsparte na występujących belkach zrębu i słupkach. Na ścianie ikonostasowej i w sanktuarium polichromia z 1648 r. W 1699 r. zamontowano nowy ikonostas o odrębnej konstrukcji. Jest to jedna z najcenniejszych i najstarszych drewnianych cerkwi w Polsce, a kunszt jej wykonania świadczy, że wybudowana została przez zawodowych mistrzów doświadczonych w sztuce ciesielstwa późnogotyckiego.

W miejscowości Radruż znajduje się także drugi drewniany zabytkowy obiekt sakralny – **dawna cerkiew greckokatolicka pw. św. Mikołaja**, obecnie użytkowana jako kaplica rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Śnieżnej. Świątynia wybudowana została w latach 1930-1931. Do II wojny światowej pełniła funkcję kaplicy filialnej należącej do parafii św. Paraskewy w Radrużu.

Cerkiew usytuowana jest w południowej części osady, na lewym brzegu potoku Radrużka, na niewielkim wzniesieniu. Jest świątynią orientowaną, wzniesioną w konstrukcji zrębowej na kamiennej podmurówce. Posiada trójdzielny rzut z nawą główną na planie kwadratu,

sanktuarium prostokątnym zamkniętym trójbocznie i babińcem na rzucie prostokąta. Jest to cerkiew trójdzielna, jednokopułowa z kopułą nad nawą wzniesioną na ośmiobocznym bębnie, który zwieńczony jest cebulastą sygnaturką. Ściany nawy, sanktuarium i babińca osłonięte daszkiem okapowym – poniżej niego ściany oszalowane pionowo deskami, powyżej – kryte są gontem. Pokrycie dachów stanowi blacha. Świątynia reprezentuje uproszczony typ trójprzestrzennej cerkwi unickiej o cechach charakterystycznych dla ukraińskiego stylu narodowego, z centralnie usytuowaną nawą przykrytą ośmioboczną kopułą z latarnią.

Drewniana cerkiew grekokatolicka pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy w **Prusiu** (obecnie kaplica rzymskokatolicka) wraz z towarzyszącą jej dzwonnica wybudowane zostały w 1887 r. Świątynia konstrukcji zrębowej posiada tradycyjny układ trójdzielny. Nawa nakryta jest ośmioboczną kopułą zwieńczoną latarnią, babiniec i prezbiterium nakrywają dachy dwuspadowe. Wewnątrz nawa poszerzona jest o boczne aneksy. Wnętrze zdobi bogata polichromia figuralno-ornamentalna z czasów budowy świątyni i starszy ikonostas.

Dawna cerkiew grekokatolicka pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy (obecnie kaplica rzymskokatolicka pw. Jakuba Strzemię) w **Horyńcu - Zdroju** wybudowana została w 1818 r. z fundacji ówczesnych właścicieli – braci Stadnickich oraz księcia Aleksandra Ponińskiego – kolejnego właściciela. Świątynia stanęła na wzgórzu, w miejscu dwóch wcześniejszych drewnianych cerkwi. W 1947 r. cerkiew została przyjęta przez kościół rzymskokatolicki. W 1984 r. do starej świątyni dobudowano od strony prezbiterium (północnej) nową część.

Klasycystyczna kaplica, z czterokolumnowym portykiem podtrzymującym trójkątny tympanon z okulusem pośrodku stanowi front obecnej kaplicy. Nad wejściem do kościoła herb Stadnickich, Szreniawa. Stylistycznie architektura cerkwi kojarzy się z łacińskim obrządkiem. Jest to świetny przykład wpływów zachodniego kręgu kulturowego na architekturę cerkiewną. Na cmentarz przykościelny prowadzi trójarkadowa dzwonnica bramna z czasów budowy cerkwi.

Krzywe – cerkwisko, dzwonnica i cmentarz. W 1717 r. wybudowana tu została cerkiew pw. Opieki Przenajświętszej Bogurodzicy z inicjatywy Grzegorza Hryszewicza z Baszni – jej pierwszego proboszcza. Cerkiew spaliła się w 1895 r. i nie została już odbudowana. Do dzisiaj pozostała drewniana dzwonnica z XIX w. i niewielki cmentarz.

Cerkiew greckokatolicka pw. św. Paraskewy w **Nowym Bruśnie** (obecnie nieużytkowana) wzniesiona została w 1713r.

Cerkiew usytuowana jest na łagodnym wyniesieniu, na skrzyżowaniu głównej drogi wiejskiej z dawnym traktem do Horyńca. Przy północno-zachodnim boku świątyni usytuowana była niegdyś drewniana dzwonnica, wzniesiona na początku XVIII w., rozebrana w latach 50. Obok sanktuarium zlokalizowane są dwa kamienne krzyże nagrobne (XVIII/XIX w.). Dawny cmentarz usytuowany jest na

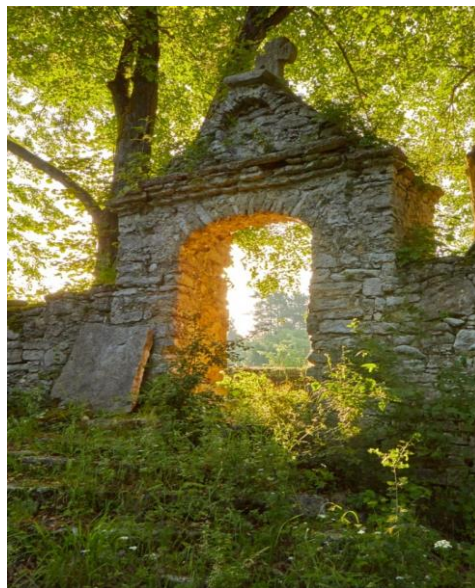

południe od cerkwi. Zachowały się na jego terenie liczne krzyże i figury nagrobne wykute w warsztatach kamieniarskich sąsiedniego Brusna Starego. Na uwagę zasługują również interesujące w formie nagrobki kolonistów józefińskich (1 poł. XIX w.) z pobliskiej osady Deutschbach, założonej w 1785r. (ob. Polanka Horyniecka).

Werchrata - pozostałości zespołu klasztoru Bazylianów

Początkowo był to klasztor prawosławny a później grekokatolicki. Powstał na gruntach ofiarowanych przez mieszkańców Werchraty i Monasterza. Istniał do 1806 r. kiedy to z nakazu władz austriackich został zlikwidowany. Zabudowania klasztorne popadły w ruinę i niszczały. Pozostała drewniana cerkiew z 1680 r. bardzo piękna i stała do lat powojennych.

Po wysiedleniu mieszkańców i ona uległa zniszczeniu i około 1951 r. została zburzona bądź spalona. W cerkwi znajdowała się ikona Matki Bożej zwanej Werchracką. W 1810 roku została zabrana przez mnichów do klasztoru w Krechowie (Ukraina). Wzgórze klasztorne otacza kamienny mur. Wewnątrz murów znajdują się pozostałości głębokich sklepionych piwnic z resztkami kamiennych portali, drażona w skale studnia i mały cmentarzyk z I wojny światowej. Nieopodal wzgórza znajduje się kapliczka upamiętniająca istnienie tu w latach 1891-1905 pustelni św. Brata Alberta Chmielowskiego.

Ponadto w dwóch miejscowościach gminy – w Dziewięcierzu i Podemsczyźnie znajdują się cerkwiska.

Obiekty architektury rezydencjonalnej

W zabytkowej zabudowie Horyńca-Zdroju wyróżnia się skalą tzw. **pałac Ponińskich**. Początki pierwszego założenia dworskiego w Horyńcu sięgają połowy XVII w. Dwór wybudowany został dla Piotra Felicjana Telefusa, podczaszego halickiego i był to parterowy budynek z piętrowym ryzalitem na osi. Z tego czasu zachował się marmurowy portal w sieni łączony

stylistycznie przez badaczy z obramieniami w zamku Koniecpolskich w Podhorcach. Dwór ten został rozbudowany i przekształcony w latach 1905-1912 z inicjatywy właściciela Aleksandra Ponińskiego wg częściowo zrealizowanego projektu architekta Teodora Talowskiego. Pierwotny dwór podwyższono o jedno piętro i dobudowano skrzydło boczne. Eklektyczna realizacja tej przebudowy łączy w sobie neogotyckie z neorenesansem. Uwagę zwraca charakterystyczna kamienna fasada z centralnie umieszczonym kolumnowym portykiem, wykuszem zwieńczonym herbem Ponińskich – Łódzia oraz wspomniany marmurowy XVII-wieczny portal we wnętrzu. Po pożarze w 1946r. pałac odbudowano. Zmieniono przy tym nieco formę zewnętrzną, gruntownie przebudowując wnętrza. Obecnie budynek jest własnością prywatną i użytkowany jest jako sanatorium. W sąsiedztwie zachowały się XIX-wieczne budynki dawnego folwarku. W otoczeniu pałacu park z dwoma stawami.

Teatr dworski w Horyńcu Zdroju był elementem założenia pałacowego. Wybudował go w latach 1843-1846 Leander Piotr Poniński, na życzenie syna Ludwika Nikodema – Miłośnika teatru. W okresie świetności grywały w nim zespoły z Wiednia i Lwowa. Budynek był dwukrotnie niszczone, podczas I wojny światowej i w 1946 r. przez UPA. Odbudowę zakończono dopiero w 1973 r. O dawnej świetności gmachu przypomina klasycystyczna fasada z czterema jońskimi pilastrami i herbem Ponińskich

Łódzia w szczycie, na którym widoczne są ślady wojennych zniszczeń. Obecnie w teatrze mieści się Gminny Ośrodek Kultury -organizator słynnych Biesiad Teatralnych – Przeglądów Teatrów Małych Form.

Cmentarze

Na terenie gminy znajduje się łącznie 17 cmentarzy - w tym:

- 9 cmentarzy greko-katolickich w: Krzywem, Podemsczyźnie, Nowym Bruśnie, Starym Bruśnie, Dziewięcierzu, Prusiu, Werchracie i 2 w Radrużu
- 4 cmentarze wojenne z okresu I wojny światowej w: Nowym Bruśnie, Nowinach Horynieckich, Werchracie i Monastyrze (w obrysie b. klasztoru OO. Bazylianów)

- 2 cmentarze epidemiczne w Nowym Bruśnie (1914-15r.) i Podemszczyźnie (z pól. XIX w.)- 2 cmentarze katolickie w Nowym Bruśnie i Horyńcu.

Cmentarz grekokatolicki w m. Krzywe

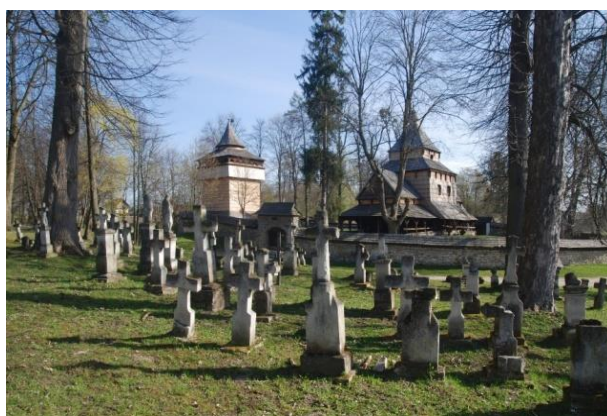
Cmentarz grekokatolicki, położony na uboczu w lesie, dawniej przy głównej drodze. Na terenie cmentarza znajdują się częściowo zachowane nagrobki. Od strony zachodniej nagrobek Marii Roberty z Jackowskich Kislinger właścicielki dóbr Krzywe. Na terenie cmentarza położona dzwonnica drewniana, wzniesiona w 1 połowie XIX wieku. Dzwonnica wraz z nagrobkami stanowi pozostałość po dawnym zespole cerkiewno – cmentarnym założonym w 1 połowie XIX stulecia. Budynek reprezentuje typ dzwonnicy z częścią bramną w przyziemiu.

Cmentarz grekokatolicki w Dziewięcierzu

Cmentarz usytuowany przy drodze między przysiółkami Dziewięcierz-Dolina i Dziewięcierz-Moczary. Założony na planie prostokąta. Ogrodzony płotem betonowym. Na rozległym dziewięcierskim cmentarzu zachowało się wiele zabytkowych nagrobków, wśród których wyróżnia się okazały /z czarnego marmuru/ pomnik Józefa Czechowicza zmarłego w 1875r. proboszcza miejscowej parafii grekokatolickiej. Ciekawostką jest liczący kilka grobów z lat 1946-47 mały cmentarzyk. Powstał on w czasie gdy przez kilka powojennych lat oba cmentarze dzieliła granica państwowa z byłym ZSSR.

Dwa cmentarze w Radrużu

Zlokalizowane w pobliżu zespołu cerkiewnego pw. Św. Paraskewy – wpisane do rejestru zabytków. Radruż - cmentarze o pow. 0,55 ha i 0,16 ha usytuowane są w pobliżu cerkwi po obu stronach drogi wraz z fragmentem murowanego ogrodzenia o nieczytelnych układach, zawierających nagrobki w formie krzyży oraz rzeźbę nagrobną i bogaty drzewostan. Są cennym zbiorowiskiem bruśnieńskich wyrobów kamieniarskich.

Cmentarz greckokatolicki w Podemsczyźnie

Cmentarz usytuowany na północ od wsi przy drodze do Nowego Brusna. Założony na planie wydłużonego prostokąta o pow. ok. 0,45 ha na lekkim wzniesieniu. Teren porośnięty drzewami i krzewami. Cmentarz założony został w 2 połowie XIX w. Zachowało się ok. 200 nagrobków, datowanych na koniec XIX i początek XX w. pochodzących z tzw. kamieniarki bruśnieńskiej o różnych formach, z których najstarszymi są proste, kamienne krzyże pokryte inskrypcjami. Licznie występują tu krzyże na cokołach oraz nagrobki figuralne.

Cmentarz greckokatolicki w Prusiu

Cmentarz greckokatolicki w Prusiu znajduje się w środku wsi naprzeciw drewnianej cerkwi. Założony na planie prostokąta z aleją pośrodku. Utworzony w I połowie XIX w. Zachowało się w nim ok. 40 nagrobków reprezentujących głównie „kamieniarkę bruśnieńską”. Przeważają nagrobki w formie kamiennych krzyży, z wyrytymi inskrypcjami oraz tzw. „figury” tj. krzyże ozdobione rzeźbami figuralnymi z początku XX w.

Cmentarz greckokatolicki w Nowym Bruśnie

Charakteryzują go pomniki wykonane przez artystów - kamieniarzy bruśnieńskich. Cmentarz greckokatolicki wraz ze znajdującą się nieopodal cerkwią tworzą unikatowy zespół cerkiewno-cmentarny.

Cmentarz w Starym Bruśnie

Cmentarz znajduje się w lesie, nieopodal miejsca, w którym niegdyś istniała wieś Stare Brusno. Znajdują się tu dziesiątki kamiennych nagrobków z początków XIX wieku. Są tu prymitywne ciosane krzyże oraz bogato rzeźbione, artystyczne nagrobki, będące wspaniałym przykładem rozwoju wytwórczości bruśnieńskich kamieniarzy.

Cmentarz rzymskokatolicki i grekokatolicki – Werchrata

Znajdują się tu mogiły żołnierzy poległych w 1939r. oraz groby mieszkańców poległych z rąk UPA. Wschodnia część cmentarza posiada liczne nagrobki zabytkowe pochodzące z tzw. kamieniarki bruśnieńskiej. Można zauważyć wyraźną granicę przebiegającą pomiędzy nagrobkami Ukraińców i Polaków.

Cmentarz w Horyńcu-Zdroju.

W starszej części cmentarza znajduje się wiele interesujących krzyży, figur i nagrobków, wykonanych przez artystów z ośrodka kamieniarskiego w Bruśnie Nowym. Nad nekropolią dominuje kaplica-mauzoleum Ponińskich, powstała na początku XX w. według projektu Teodora Talowskiego. W kwaterze wojennej stoi pomnik z 1928 r., wykonany przez Grzegorza Kuźniewicza, poświęcony pamięci żołnierzy poległych podczas walk polsko-ukraińskich w latach 1918-1919. Obelisk obok upamiętnia żołnierzy poległych w 1946 r. w walkach z UPA.

WYKAZ OBIEKTÓW WPISANYCH DO REJESTRU PODKARPACKIEGO WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW W PRZEMYSŁU - GMINA HORYNIEC – ZDRÓJ

<u>HORYNIEC - ZDRÓJ</u>			
L.p.	Nazwa zabytku	Nr wpisu do rejestru	Nr działki ewidencyjnej
1.	Cmentarz Wojenny - Mauzoleum Wojenne - Pomnik Wolności	A-961 (19.09.1990)	1892
2.	Cmentarz komunalny , k. XVIII w - Dwie bramy wejściowe 1 poł. XIX w. - Nagrobek Anieli z Ropskich Jaskulskiej; - Nagrobek z żeliwnym krzyżem; - Zespół nagrobków - kaplica – mauzoleum rodziny Ponińskich, pocz. XX,	A-159 (03.11.1986) A-1382 (19.02.2016) B-896 (26.02.2018) B-896 (26.02.2018) A-159 (03.11.1986) A-159 (03.11.1986)	1892
3.	Zespół klasztorny Franciszkanów 2 poł. XVIII, - kościół p. w. Niepokalanego Poczęcia NMP - klasztor	A-292 (31.10.1949)	1987 1206 1207
4.	Dawna kaplica dworska – obecnie część Kościoła p.w. bł. Jakuba Strzemię	A-32 (20.06.2001)	1878
5.	Teatr Dworski	A-198 (29.05.1968)	2292/2
6.	Zespół Pałacowy - Parkowy - pałac, XVII, 1905-12, po 1962 - oficyna, XIX - park pałacowy, pocz. XIX	A-1585 (11.07.1991)	2374
7.	Park Zdrojowy XIX/XX, 1920	A-548 (8.04.1993)	1359 1876 1861/1

<u>RADRUŻ</u>			
1.	Zespół cerkwi greko-kat. p. w. św. Paraskewii, XVI-XIX, - cerkiew, drewniana, 1583 - dzwonnica, drewniana, XVII - cmentarz cerkiewny - 2 cmentarze greko-kat., obok cerkwi - dom diaka, XVII-XIX - ogrodzenie z bramami, XVII - budynek „Proświta”, 1930 - otoczenie zespołu	A-435 (10.05.1960 i 15.12.1986) A-421 (14.06.2010) A-421 (14.06.2010) A-421 (14.06.2010) A- 912 (08.10.2012)	235 177 232 171/4 175/1 235 235 235 235
2.	Elementy wyposażenia oraz polichromia cerkwi p.w. św. Paraskewii	B-475 (23.11.2011)	235
3.	Elementy wyposażenia cerkwi p.w. św. Paraskewii	B-544 (02.08.2012)	235
4.	Cerkiew greckokatolicka p. w. św. Mikołaja, ob. kaplica rzymskokatolicki p. w. Matki Boskiej Śnieżnej w Radrużu, 1930-31	A-33 (22.08.2001)	261
<u>DZIEWIECIERZ</u>			
1.	Pozostałości zespołu cerkiewnego poł. XVIII w Dziewięcierzu-Moczarach: - fundamenty cerkwi p. w. Podniesienia Krzyża, 1837039 - pozostałości budynku kostnicy, poł. XVIII - pomnik misyjny, 1927 - cmentarz cerkiewny - ogrodzenie z 2 bramami i 4 kapliczkami, mur., poł. XVIII	A-1416 (12.08.2016)	171
2.	Cmentarz gr.-kat. Obecnie komunalny w Dziewięcierzu	A-1281 (12.09.1990)	171
<u>WERCHRATA</u>			
1.	Cmentarz gr.-kat. w Werchracie	A-371 (10.09.1990)	
2.	Pozostałości dawnego klasztoru Bazylianów w nieistniejącej miejscowości Monastyr, ob. Werchrata - piwnice - ogrodzenie z bramami - cmentarz wojenny z I wojny światowej - cmentarz ukraiński	A-1513 (02.08.1993)	708/1 708/2
<u>NOWINY HORYNIECKIE</u>			
1.	Kaplica drewniana p. w. Świętego Antoniego z otoczeniem leśnym	A-40 (21.09.2001)	673
<u>NOWE BRUSNO</u>			
1.	Pomnik Niepodległości w Nowym Bruśnie	A-1224 (18.02.2014)	2565/21 2565/2
2.	Cerkiew gr.-kat. p.w. Św. Paraskewy drewniana, poł. XVIII w.	A-223 (12.06.1987)	365
3.	Cmentarz gr.-kat. w Nowym Bruśnie, pocz. XIX w.	A-392 (15.11.1990)	364 365
4.	Cmentarz gr.-kat w Starym Bruśnie, 1 poł. XIX w.	A-167 (15.12.1986)	183
<u>PRUSIE</u>			
1.	Cerkiew gr.-kat., ob. kościół rzym.-kat., drewniana, 1888 Dzwonnica drewniana	A-243 (19.08.1987)	206
2.	Cmentarz gr.-kat. w Prusiu, 1 poł. XIX w.	A-391 (21.10.1990)	263
<u>WÓŁKA HORYNIECKA</u>			
1.	Zagroda nr 19: - dom, drewniany, k. XIX - budynek gospodarczy, drewniany, ok. 1920	A-1441 (10.02.2017)	254
<u>KRZYWE</u>			
1.	Drewniana dzwonnica cerkiewna wraz z cmentarzem gr.-kat. w miejscowości Krzywe	A-134 (7.11.2005)	123
<u>PODEMSZCZYŻNA</u>			
1.	Cmentarz greko-kat., 2 poł. XIX	A-394(29.12.1990)	26

2.5 Kultura

Dzisiejszy Gminny Ośrodek Kultury był dawniej typowym teatrem dworskim. Zbudował go w latach 1843-1846 Leander Poniński, na życzenie syna Ludwika Nikodema – wielkiego miłośnika teatru. Budynek ten powstał, jak później stwierdzono, w okresie najświetniejszego rozwoju Horyńca, czyli przynależności miejscowości do Ponińskich. Późno klasycystyczny budynek teatru, o czym świadczy fasada z czterema jońskimi pilastrami i herb Ponińskich – Łódzia, spełniał swą funkcję do końca XIX wieku. Warto wspomnieć, że posiadał salę o dwóch piętrach i był obok teatru w Radzynie zbudowanego przez księcia Augusta Sułkowskiego w 1770 r. i teatru w Pomarańczarni w Łazienkach powstałego z inicjatywy Stanisława Augusta Poniatowskiego trzecim z kolei obiektem tego typu na ziemiach polskich. W jego okresie świetności gościły najlepsze zespoły między innymi z Wiednia i Lwowa, które uprzyjemniały pobyt gościom w Horyńcu.

Działalność teatralna w Horyńcu wznowiła się w połowie lat siedemdziesiątych XX wieku. Wtedy to E.A. Smuk, pracownik Wojewódzkiego Domu Kultury w Przemyśle, wyszedł z propozycją organizacji Przeglądu Amatorskich Zespołów Teatralnych Małych Form województwa przemyskiego i województw sąsiednich. Impreza miała na celu wzbogacenie form życia kulturalnego na wsi. Do tego przedsięwzięcia idealnie nadawał się nowo odrestaurowany teatr w Horyńcu. Biesiada Teatralna, bo tak to nazwano, odbywa się corocznie w styczniu lub w lutym. Jest jednym z najstarszych w kraju ogólnopolskich festiwali, pierwsza odbyła się dokładnie w 1976. Każdą imprezę kończy prezentacja laureatów, połączona z rozdaniem nagród: za dokonania zespołowe - Rogów Myśliwskich Króla Jana - złotej, srebrnej i brązowej (ich nazwa wywodzi się stąd, że do Horyńca na polowania często przyjeżdżał król Jan III Sobieski ze swoich rezydencji w Podhorcach i Żółkwi) oraz Mis Borowiny za dokonania indywidualne. Także złotej, srebrnej i brązowej (ich nazwa pochodzi od misy przedniej horynieckiej borowiny, podobno najskuteczniejszej na świecie). Biesiada Teatralna w Horyńcu-Zdroju, jeden z najstarszych i najbardziej znanych ogólnopolskich przeglądów małych form teatralnych, od lat promuje najlepszych amatorów, a przede wszystkim młodych pasjonatów Melpomeny. Na horynieckiej scenie pierwsze kroki stawiało wielu znanych dziś aktorów teatralnych i kabaretowych. Występy młodych artystów oceniają zawsze wyśmienici jurorzy, wśród nich Aleksander Bardini, Agnieszka Osiecka, Janusz Kofta, Anna Chodakowska, Gabriela Kownacka, Adam Kreczmar, Olgierd Łukaszewicz, Jan Peszek, Joanna Szczepkowska, Kazimierz Kaczor. Jeden z nich, krakowski aktor Piotr Cyrwus, znany m.in. z roli Ryszarda w serialu "Klan", powiedział PAP, że horyniecka impreza zachwyca

przede wszystkim różnorodnością materiału - od antycznych twórców, poprzez współczesnych klasyków, po spektakle autorskie.

Gminny Ośrodek Kultury jest w obecnej chwili instytucją samorządową, której teren działania pokrywa się z terytorium gminy. Pomaga jednocześnie ponad 100 osobom w rozwijaniu rozmaitych talentów i umiejętności poprzez działalność kółek i zespołów artystycznych.

Najważniejsze kulturalne imprezy cykliczne

Ogólnopolska Biesiada Teatralna w Horyńcu Zdroju – Konfrontacje Zespołów Teatralnych Małych Form "Biesiada Teatralna" jest spotkaniem amatorskich zespołów teatralnych małych form - teatrów dramatycznych, kabaretów, teatrów wizji i ruchu, poezji, monodramów - z całej Polski. Wszystkie rywalizują o główne nagrody: "Złoty Róg Myśliwski Króla Jana" i "Złotą Misę Borowiny". To jeden z najstarszych w kraju festiwali amatorskich zespołów teatralnych małych form (pierwsza biesiada odbyła się w 1976 r.), który cieszy się olbrzymim zainteresowaniem, a o udział w nim zabiegają najlepsze w kraju teatry amatorskie. Dodatkowym atutem jest profesjonalne jury – znani aktorzy, reżyserzy i krytycy teatralni, którzy prowadzą warsztaty i specjalistyczne konsultacje. Biesiada na początku miała zasięg regionalny, obejmujący województwo przemyskie i okolicę. W roku 1991 nastąpił potężny przełom. W Horyńcu, pojawił się duet jurorów z najwyższej krajowej półki teatru, Agnieszka Osiecka i Aleksander Bardini. Wtedy Horyniec wystrzelił z rangą swojej imprezy do jednych z najważniejszych wydarzeń teatralnych w kraju. Od tego momentu zaczęły w Horyńcu, co roku pojawiać się gwiazdy teatru. Jan Nowicki, Jan Peszek, Olgierd Łukaszewicz, a także w roku 2013 Edward Linde-Lubaszenko.

3. Informacje finansowe

3.1 Finanse Gminy

Gospodarka finansowa Gminy Horyniec-Zdrój w 2020 roku realizowana była w oparciu o

Uchwałę Budżetową Nr XV.138.2019 uchwaloną przez Radę Gminy 30 grudnia 2019 r, która określała źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków.

Wykonanie budżetu Gminy Horyniec-Zdrój w wartościach globalnych za 2020 rok przedstawia się następująco:

I. Dochody	28 301 130,86	II. Wydatki	23 174 537,72
III. Przychody	680 246,41	IV. Rozchody	1 765 082,97
Ogółem (I + III)	28 981 377,27	Ogółem (II + IV)	24 939 620,69

3.2 Dochody

Możliwości finansowe gminy podyktowane są wysokością osiągniętych przez nią dochodów.

W 2020 roku wykonanie dochodów w stosunku do planowanych pierwotnie wartości, kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie	%
DOCHODY w tym:	25 439 322,47	28 301 130,86	111,25%
- dochody bieżące	22 408 871,12	22 761 122,44	101,57%
- dochody majątkowe	3 030 451,35	5 540, 008,42	182,81%

Wysokie wykonanie dochodów majątkowych pochodziło głównie ze wsparcia jakie gmina Horyniec-Zdrój otrzymała w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, który jest częścią Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

W 2020 roku do budżetu gminy wpłynęło łącznie 3 500 000,00 zł, z tego:

- 500 000,00 zł na szeroko rozumiane wsparcie inwestycji gminnych i w naszym przypadku przeznaczone zostało na rozbudowę sieci gazowej przy ul. Wojska Polskiego w Horyńcu-Zdroju;
- 2 000 000,00 zł na zadanie pn. „Przebudowa kompleksu sportowego wraz z infrastrukturą techniczną stadionu w Horyńcu-Zdroju”, z przewidywanym terminem realizacji w 2022 roku;
- 1 000 000,00 zł na zadanie pn. „Kompleksowa przebudowa dróg w Dzielnicy Uzdrowiskowej w Horyńcu-Zdroju”, również zaplanowane do realizacji na 2022 rok.

Ważnym czynnikiem warunkującym samodzielność finansową gminy jest struktura dochodów budżetu. Wskaźnik struktury dochodów własnych informuje i potwierdza potencjał finansowy oraz samodzielność finansową gminy w kreowaniu oraz generowaniu dochodów

własnych (czyli takich, na których pozyskanie samorządy mają wpływ, m.in.: podatki lokalne, dochody z mienia). Im niższy jest wskaźnik, tym większe uzależnienie jednostki samorządu terytorialnego od sytuacji budżetu państwa, koniunktury gospodarczej czy poziomu bezrobocia.

Lp.	Rodzaj dochodów	Wykonanie za 2019 rok	Udział w dochodach ogółem w %	Wykonanie za 2020 rok	Udział w dochodach ogółem w %
A	Dochody własne	4 668 720,44	15,62%	4 778 512,33	16,88%
I	Podatki i opłaty lokalne (podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny, podatek od środków transportowych, opłata targowa)	2 309 424,33	7,72%	2 623 998,96	9,27%
II	Podatki pobierane przez urzędy skarbowe (karta podatkowa, podatek od spadków i darowizn, podatek od czynności cywilnoprawnych)	52 642,41	0,19%	123 334,27	0,44%
III	Dochody z mienia (sprzedaż majątku, najem i dzierżawa majątku, użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd)	657 703,27	2,2%	593 099,84	2,10%
IV	Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	349 204,89	1,17%	677 948,60	2,40%
V	Opłata uzdrowskowa	760 147,60	2,54%	370 239,70	1,31%
VI	Pozostałe dochody	539 597,94	1,80%	389 890,96	1,38%
B	Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	2 109 688,94	7,06%	1 988 569,71	7,03%
I	Podatek dochodowy od osób fizycznych	2 096 163,00	7,01%	1 974 144,00	6,97%
II	Podatek dochodowy od osób prawnych	13 525,94	0,05%	14 425,71	0,05%
C	Subwencje z budżetu państwa	7 785 526,00	26,04%	7 857 946,00	27,77%
D	Dotacje celowe z budżetu państwa	8 550 561,67	28,60%	8 224 112,34	29,06%
E	Pozostałe dotacje i środki krajowe	311 502,87	1,04%	3 958 178,95	13,99%
F	Środki na realizację programów unijnych	6 471 701,73	21,65%	1 493 811,53	5,28%
	Ogółem dochody	29 897 701,65	100 %	28 301 130,86	100 %

W gminie Horyniec-Zdrój podstawowa część dochodów pochodzi z subwencji i dotacji, czyli transferów bezpośrednio z budżetu państwa, które łącznie stanowiły odpowiednio w 2019 roku – 54,64%, a w 2020 roku - 56,83% dochodów ogółem.

Dochody własne z tytułu podatków i opłat lokalnych, dochodów z mienia i innych opłat wyniosły: w 2019 -15,62% a w 2020 - 16,88% dochodów budżetowych ogółem.

Największy spadek dochodów odnotowano w 2020 roku z tytułu wpływów z opłaty uzdrowskowej i w stosunku do roku poprzedniego wyniósł on nominalnie 389 907,90 zł. Powodem był oczywiście wprowadzony stan pandemii COVID-19 i ustanowione ograniczenia

w działalności sanatoryjnej i hotelarskiej.

Drugą ważną grupą dochodów własnych gminy są udziały w podatkach budżetu państwa, czyli udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych, które kształtują się na poziomie 7% dochodów ogółem. Są one w pełni konstruowane przez organy państwowe i organy samorządowe nie mają wpływu ani na wysokość stawek podatkowych, ani na zakres stosowanych ulg i zwolnień.

Z punktu widzenia samodzielności samorządu, można stwierdzić, iż im wyższy jest w budżecie udział dochodów z tytułu dotacji i subwencji, zwłaszcza tych o charakterze celowym, tym niższy jest stopień samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

Dochody budżetu Gminy Horyniec-Zdrój przypadające na 1 mieszkańca.

Wyszczególnienie:	2019	2020
Liczba mieszkańców na 31.12	4 717	4 670
Dochody ogółem na 1 mieszkańca	6 338,29 zł	6 060,20 zł
Dochody własne na 1 mieszkańca	989,76 zł	1 023,24 zł

3.3 Wydatki

Planowanie i realizacja wydatków to najtrudniejsze elementy konstrukcji i wykonania budżetu. W trakcie planowania główna trudność polega na wyborze optymalnej alokacji środków spośród wszystkich zgłaszanych potrzeb. W toku przygotowania budżetu występuje dokładnie ten sam problem co w przypadku decyzji ekonomicznej - nieograniczone potrzeby konkurują o ograniczone środki na ich realizację.

W 2020 roku wykonanie wydatków w stosunku do planowanych pierwotnie wartości, kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie	%
WYDATKI w tym	25 009 322,47	23 174 537,72	92,66%
- wydatki bieżące	22 591 597,37	20 859 050,53	92,33%
- wydatki majątkowe	2 417 725,10	2 315 487,19	95,77%

Struktura wykonania wydatków budżetowych Gminy Horyniec-Zdrój w 2020 roku według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	N A Z W A	Wykonanie wydatków w 2019 roku	Udział w wydatkach ogółem w %	Wykonanie wydatków w 2020 roku	Udział w wydatkach ogółem w %
010	Rolnictwo i łowiectwo	690 225,29	2,03%	881 525,70	3,80%
020	Leśnictwo	320 515,98	0,94%	268 699,34	1,16%
400	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 067 674,46	3,15%	609 390,29	2,63%
600	Transport i łączność	1 487 226,09	4,38%	847 473,17	3,66%
630	Turystyka	10 078 906,25	29,70%	102 121,87	0,44%
700	Gospodarka mieszkaniowa	260 965,54	0,77%	301 248,43	1,30%
710	Działalność usługowa	161 791,47	0,48%	242 490,50	1,05%
720	Informatyka	15 472,94	0,05%	5 944,67	0,03%
750	Administracja publiczna	3 126 597,43	9,21%	2 689 105,19	11,60%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	65 912,70	0,19%	65 198,00	0,28%
752	Obrona narodowa	1 218,00	0%	0,00	0%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	168 422,08	0,50%	173 633,13	0,75%
757	Obsługa długu publicznego	255 122,46	0,75%	233 016,68	1,01%
758	Różne rozliczenia	5 175,81	0,02%	203 862,16	0,88%
801	Oświata i wychowanie	6 247 106,18	18,41%	6 075 764,59	26,22%
851	Ochrona zdrowia	80 351,59	0,24%	47 402,84	0,20%
852	Pomoc społeczna	1 606 076,69	4,73%	1 485 397,32	6,41%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	228 956,36	0,67%	210 069,95	0,91%
855	Rodzina	5 252 434,30	15,48%	5 842 777,17	25,21%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 390 930,66	4,10%	1 800 632,18	7,77%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 317 691,05	3,88%	953 960,01	4,12%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	998,76	0%	0,00	0%
926	Kultura fizyczna i sport	111 094,00	0,33%	134 824,53	0,57%
	RAZEM	33 940 856,09	100%	23 174 537,72	100%

W 2020 roku największą część wydatków bieżących przeznaczono na realizację:

- zadań z zakresu pomocy społecznej oraz wsparcia rodzin (31,62% ogółu wydatków),
- zadań z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej (27,13% ogółu wydatków).

Wydatki budżetu Gminy Horyniec-Zdrój przypadające na 1 mieszkańca.

Wyszczególnienie:	2019	2020
Liczba mieszkańców na 31.12	4 717	4 670
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca	7 195,43 zł	4 962,43 zł
Wydatki bieżące na 1 mieszkańca	4 367,63 zł	4 466,61 zł
Wydatki majątkowe na 1 mieszkańca	2 827,80 zł	495,82 zł

W ramach wydatków majątkowych w 2020 roku, zrealizowano następujące zadania:

Dział	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wykonanie na 31.12.2020	Opis wykonanych robót
010	Rolnictwo i łowiectwo	444 446,79	
	Przebudowa sieci wodociągowej na osiedlu po byłym PGR w Horyńcu-Zdroju	365 514,44	Pozyskano dofinansowanie z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Rzeszowie – 299 513,20 zł. Wybudowano sieć wodociągową o długości 1 429,5 m oraz przyłączy – 110,5 m. Wykonano też 13 szt. hydrantów nadziemnych przeciwpożarowych oraz 11 szt. studzienek wodomierzowych.
	Przebudowa nawierzchni dróg dojazdowych do gruntów rolnych	78 932,35	Uzyskano dofinansowanie z Samorządu Województwa Podkarpackiego w kwocie 72 000,00 zł. Wykonano przebudowę nawierzchni drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Werchrata, dz. o nr ewid. 463.
400	Wytwarzanie i zaopatr. w energię elektryczną gaz i wodę	525 393,22	
	Modernizacja Hydroforni Monasterz, Niwki Horynieckie i Werchrata	42 000,00	Wykonano modernizację hydroforni w Monasterzu, Niwkach Horynieckich i Werchracie
	Dotacja na budowę studni /os. fizyczne/	16 000,00	Udzielono dwóch dotacji jako dofinansowanie budowy studni dla mieszkańców Radruża Kolonii
	Rozbudowa sieci gazowej w Horyńcu-Zdroju, etap II - ul Wojska Polskiego	467 393,22	Drugi etap gazyfikacji Horyńca-Zdroju w ramach, którego wybudowano sieć o długości 2 271,5 m. Zadanie sfinansowane zostało ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL) w kwocie - 428 486,50 zł.
600	Transport i łączność	603 189,28	
	Budowa drogi w dzielnicy uzdrowskiej w Horyńcu-Zdroju -obwodnica Dzielnicy Lecznictwa Uzdrowskiego w km 0+000-0+502	553 189,28	Rozliczenie końcowe inwestycji zrealizowanej w 2019 roku. Zgodnie z umową z wy, pierwsza część płatności w kwocie 493 652 zł uiszczona została w roku 2019, a druga w kwocie – 553 189,28 zł w pierwszym kwartale roku 2020.
	Przebudowa przepustu drogowego na ul. Myśliwskiej w Horyńcu-Zdroju	20 000,00	Wykonano nowy przepust na drodze bocznej od ul. Myśliwskiej w kierunku tunelu.
	Kompleksowa przebudowa dróg w dzielnicy Uzdrowskiej w Horyńcu-Zdroju	6 000,00	Wykonano aktualizację dokumentacji projektowej do zadania „Kompleksowa przebudowa dróg w dzielnicy Uzdrowskiej w Horyńcu-Zdroju”.
	Budowa chodników na ul. Sobieskiego	15 000,00	Zadanie wykonano w ramach funduszu sołeckiego
	Budowa chodnika na os. Dziewięcierz	9 000,00	Zadanie wykonano w ramach funduszu sołeckiego
630	Turystyka	40 354,00	

	Budowa i wyposażenie ogólnodostępnej infrastruktury uzdrowskiej na terenie uzdrowiska Horyniec-Zdrój -etap II	40 354,00	Opracowano dokumentację projektową na uzupełnienie infrastruktury w Parku Zdrojowym po przez przebudowę nawierzchni odcinków ścieżek pieszojezdnych, budowę wiaty przystankowej, montaż elementów małej architektury oraz nasadzenia na deptaku spacerowym w Dzielnicy Uzdrowskiej.
700	Gospodarka mieszkaniowa	128 585,63	
	Budowa altany w Podemsczyźnie	12 656,27	Zadanie wykonano w ramach funduszu sołeckiego
	Budowa altany w Radrużu	38 498,40	Zadanie częściowo sfinansowane zostało z pomocy finansowej z budżetu Województwa Podkarpackiego w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi – 10 000,00 zł.
	Zakup agregatu prądowłórczego	77 430,96	Zadanie wykonano w ramach funduszu sołeckiego. Łączny wkład trzynastu sołectw wyniósł – 49 304,74 zł.
710	Działalność usługowa	100 677,10	
	Budowa parkingu koło cmentarza komunalnego w Horyńcu-Zdroju	42 140,51	Utwardzono teren koło cmentarza komunalnego w Horyńcu-Zdroju. Kwota 20 350,32 zł pochodziła z funduszu sołeckiego.
	Budowa alejek i oświetlenia na cmentarzu komunalnym w Horyńcu-Zdroju	58 536,59	Wykonano alejki z kostki brukowej oraz oświetlenie na terenie cmentarza komunalnego w Horyńcu-Zdroju.
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	20 185,00	
	Budowa podjazdu do remizy strażackiej w Horyńcu-Zdroju	15 985,00	Wykonano podjazd z kostki brukowej do budynku remizy strażackiej. 5 000 zł sfinansowano z funduszu sołeckiego.
	Dotacja dla OSP Horyniec na zakup turbowentylatora	4 200,00	Zakupiono turbowentylator oddymiający o wartości 11 200 zł, z czego od Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej pozyskano – 7 200 zł.
758	Różne rozliczenia	200 000,00	
	Wydatki na zakup i objęcie akcji	200 000,00	Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Nr IX.98.2019 z 27 sierpnia 2019 r. – przekazano środki celem objęcia udziałów w jednoosobowej spółce gminnej „Usługi Komunalne” Spółka z o.o. w Horyńcu-Zdroju
801	Oświata i wychowanie	17 181,00	
	PROJEKT: W trosce o optymalny rozwój każdego ucznia-poprawa warunków dydaktycznych i jakości kształcenia w Szkole Podstawowej w Horyńcu-Zdroju	17 181,00	Dokonano zwrotu części dotacji na zakupy majątkowe w związku z końcowym rozliczeniem projektu.
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	98 959,99	
	Dotacja celowa na dofinansowanie kosztów inwestycji	4 000,00	Udzielono dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowej oczyszczalni ścieków.
	Budowa oświetlenia w sołectwie Puchacze	23 000,00	Kolejny etap budowy oświetlenia ulicznego w Puchaczach, w tym 9 000 zł z funduszu sołeckiego.
	Budowa oświetlenia we wsi Radruż	10 000,00	Opracowano dokumentację techniczną na budowę oświetlenia ulicznego w Radrużu
	Budowa oświetlenia w sołectwie Krzywe	21 960,00	Kolejny etap budowy oświetlenia ulicznego w m. Krzywe, w tym 6 958,60 zł z funduszu sołeckiego.
	Budowa oświetlenia w Nowinach Horynieckich	39 999,99	Wykonanie oświetlenia ulicznego w Nowinach Horynieckich.
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	81 515,18	

	Dotacja celowa na finansowanie kosztów inwestycji - "Przebudowa i zakup wyposażenia do Biblioteki w Horyńcu-Zdroju"	81 515,18	Dotacja celowa z budżetu gminy dla instytucji kultury na realizację inwestycji polegającej na modernizacji biblioteki w Horyńcu-Zdroju. Łącznie na ten cel z Instytutu Książki otrzymano środki w wysokości – 284 399,45 zł.
926	Kultura fizyczna i sport	55 000,00	
	Przebudowa stadionu sportowego wraz z zagospodarowaniem terenu w Horyńcu-Zdroju	55 000,00	Wykonano dokumentację projektową modernizacji płyty stadionu oraz trybun z zadaszaniem oraz projekt przebudowy budynku szatni wraz z przyłączami.
OGÓŁEM:		2 315 487,19	

3.4 Bezzwrotne środki finansowe z Funduszy Unii Europejskiej

Dochody budżetu gminy ze źródeł zagranicznych.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2019	Wykonanie 2020
Dochody ogółem, z tego	6 637 856,33	1 493 811,53
-bieżące	166 154,60	216 148,41
-inwestycyjne	6 471 701,73	1 277 663,12

Wydatki na zadania finansowane i współfinansowane ze środków unijnych.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2019	Wykonanie 2020
Wydatki ogółem, z tego	11 336 455,22	203 366,84
-bieżące	296 988,35	203 366,84
-inwestycyjne	11 039 466,87	0,00

Wyższe wykonanie dochodów z tytułu środków europejskich w stosunku do wydatków, wynika z faktu, że w roku 2020 gmina otrzymała środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego, będące refundacją wydatków poniesionych w 2019 roku, na budowę deptaka spacerowego w Dzielnicy Uzdrowskiej – 1 277 663,12 zł.

3.5 Wynik budżetu

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, różnica między dochodami a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi odpowiednio nadwyżkę albo deficyt budżetu.

Na przestrzeni dwóch ostatnich lat wynik budżetu gminy Horyniec-Zdrój kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	Budżet 2019	Budżet 2020
Dochody ogółem:	29 897 701,65	28 301 130,86
Wydatki ogółem:	33 940 856,09	23 174 537,72
Nadwyżka(+) /Deficyt(-)	(-) 4 043 154,44	(+) 5 126 593,14

Wysoki poziom nadwyżki budżetowej za 2020 rok, wynika z faktu, że pod koniec roku gmina otrzymała środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, w kwocie 3 000 000,00 zł.

Środki te przeznaczone będą na dwa zadania tj. na przebudowę stadionu w Horyńcu-Zdroju i na budowę drogi w Dzielnicy Uzdrowskiej, które zaplanowano do realizacji w 2022 roku.

3.6 Nadwyżka operacyjna

Zgodnie z wymogami art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Poziom nadwyżki operacyjnej stanowi jeden z najistotniejszych wskaźników sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego. Informuje, czy jest ona w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi. Jeśli wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących (deficyt operacyjny) oznacza to, iż wydatki te realizowane są na poziomie przekraczającym własne możliwości finansowe (wyznaczone poziomem dochodów budżetowych).

Wyszczególnienie	Budżet 2019	Budżet 2020
Dochody bieżące:	21 923 224,21	22 761 122,44
Wydatki bieżące:	20 602 100,52	20 859 050,53
Nadwyżka operacyjna	1 321 123,69	1 902 071,91

3.7 Zadłużenie

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020
Kwota długu na 31.12	9 928 624,97	8 513 812,00
Struktura zadłużenia:		
- kredyty i pożyczki	6 398 624,97	5 083 542,00
- emisja obligacji	3 530 000,00	3 430 000,00
- zobowiązania wymagalne	0,00	270,00
Stosunek zadłużenia do wykonanych dochodów	33,20 %	30,08 %

Na przestrzeni czterech kwartałów 2020 roku gmina Horyniec-Zdrój dokonała spłaty rat kredytów i pożyczek w łącznej kwocie – 1 765 082,97 zł, w tym 800 00,00 zł stanowiła spłata kredytu na wyprzedzające finansowanie zadania „Rozbudowa i wyposażenie ogólnodostępnej infrastruktury uzdrowiskowej na terenie uzdrowiska Horyniec-Zdrój”. Zaciągnięto natomiast kredyt w związku z ubytkiem dochodów będących skutkiem wystąpienia COVID-19 w kwocie – 350 000,00 zł.

4. Informacja o stanie mienia komunalnego

4.1 Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego według stanu na 31 grudnia 2020 roku

Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego jest sporządzana zgodnie z zakresem przedmiotowym art. 267 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U.2019.869)

Informacja o stanie mienia komunalnego zawiera:

- 1) okres, za jaki jest sporządzona;
- 2) dane dotyczące przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności;
- 3) dane dotyczące:
 - a) innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach,
 - b) posiadania;
- 4) dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie praw własności i innych praw majątkowych, od dnia złożenia poprzedniej informacji;
- 5) dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania;
- 6) dane o wydatkach ponoszonych na inwestycje
- 7) inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia komunalnego.

Zgodnie z art. 43 Ustawy o samorządzie gminny, mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe, należące do poszczególnych gmin, ich związków oraz mienie innych

gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw.

Informacja została opracowana na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostek organizacyjnych Gminy i Referatów Urzędu Gminy oraz informacji jednostek, dla których Gmina jest organem założycielskim. W niniejszej informacji wykazano wartości (księgowe), na podstawie otrzymanych danych opartych na zapisach w księgach rachunkowych prowadzonych przez jednostki organizacyjne.

Lista Gminnych jednostek organizacyjnych objętych informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego obejmuje:

- Jednostki budżetowe - 4
 - Urząd Gminy Horyniec-Zdrój
 - Szkoła Podstawowa w Horyńcu-Zdroju
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Horyńcu-Zdroju
- Instytucje kultury – 2
 - Gminny Ośrodek Kultury w Horyńcu-Zdroju
 - Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu-Zdroju
- Spółka prawa handlowego– 1
 - „Usługi Komunalne” Sp. z o.o.

4.2 Majątek Gminy Horyniec-Zdrój

Zbiorcze zestawienie majątku trwałego netto w podziale na jednostki organizacyjne gminy Horyniec-Zdrój wg stanu na dzień 31.12.2020 r. przedstawia tabela:

Wartość majątku jednostek organizacyjnych gminy Horyniec-Zdrój

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość netto majątku wg stanu na koniec (w zł)		Zmiana
		2019	2020	wartości
		3	4	(4-3)
I	2	3	4	5
A	Jednostki budżetowe (jednostki oświatowe, urząd gminy, ośrodek pomocy społecznej)			
	Urząd Gminy			
1.	Majątek trwały	64 649 706,23	64 064 490,30	-585 215,93
	Jednostki oświatowe			
1.	Majątek trwały	6 777 587,17	5 595 407,02	- 1 182 180,15
	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej			
1.	Majątek trwały	0,00	0,00	0,00
	Środowiskowy Dom Samopomocy			
1.	Majątek trwały	1 128 996,90	1 078 937,23	-50 059,67
B	Instytucje kultury			
1.	Majątek trwały	1 861 705,55	2 110 329,84	248 624,29
C	Spółka prawa handlowego			
1.	Majątek trwały	3 774 229,81	3 669 312,37	-104 917,44
	OGÓŁEM	78 192 225,66	76 518 476,76	-1 673 748,90

Zbiorcze zestawienie rzeczowego majątku trwałego w wartości brutto według Klasyfikacji Środków Trwałych Gminy Horyniec-Zdrój

Grupa	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2020	Umorzenie na dzień 31.12.2020
0	Grunty	15 030 051,11	15 402 036,00	2 500,20
1	Budynki i lokale	22 640 702,68	23 020 486,73	5 549 315,78
2	Obiekty inżynierii wodnej i lądowej	58 569 864,56	59 651 909,36	18 314 787,15
3	Kotły i maszyny energetyczne	913 805,64	913 805,64	141 550,90
4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	1 293 601,40	956 979,65	914 375,38
5	Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	392 652,30	407 652,30	379 280,37
6	Urządzenia techniczne	565 815,34	578 005,34	395 091,75
7	Środki transportu	1 499 156,27	1 672 887,23	1 191 285,39
8	Narzędzia, przyrządy, ruchom., gdzie indziej niesklasyfikowane	1 283 610,29	1 334 764,96	531 863,53
	RAZEM	102 189 259,59	103 938 527,21	27 420 050,45

Sposób zagospodarowania mienia komunalnego, dane o zmianach w stanie mienia komunalnego oraz dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania

Podstawowym składnikiem mienia Gminy Horyniec-Zdrój są nieruchomości gruntowe, stanowiące własność, współwłasność bądź będące w użytkowaniu wieczystym Gminy Horyniec-Zdrój oraz jednostek posiadających osobowość prawną, dla których Gmina jest organem założycielskim Grupa 0 - "Grunty" zgodnie z definicją zawartą w Klasyfikacji Środków Trwałych obejmuje grunty według ich przeznaczenia użytkowego, w tym również prawo użytkowania wieczystego gruntu, klasyfikowane w odpowiednich grupowaniach, w zależności od rodzaju gruntu, którego dotyczy.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. Gmina Horyniec-Zdrój była właścicielem, współwłaścicielem, użytkownikiem oraz użytkownikiem wieczystym gruntów o powierzchni 1276,7815 ha o wartości 15 647 954,00 zł w tym 7,0247 ha było obciążone prawem użytkowania wieczystego na rzecz: osób prawnych, spółdzielni 2,2224 ha oraz osób fizycznych 4,8023 ha w związku z czymw zasobie nieruchomości pozostało 1269,7568 ha o wartości 14 915 682,80 zł. Grunty o powierzchni 2,3422 ha były w zarządzie.

Różnica powierzchni działek wynikała z aktualizacji przy podziałach nieruchomości, modernizacji gruntów i budynków oraz wygaszenia trwałego zarządu.

Zestawienie powierzchni gruntów pozostających w zasobie wg klasyfikacji rodzajowej przedstawia

Lp.	Rodzaj gruntu	Stan na dzień 31.12.2020 r.
1	2	3
1	Użytki rolne (R, S, Ł, Ps)	184,3164
2	Grunty zabudowane zurbanizowane (B, Bi, Bp, Bz, Ba, B-Ps, B-R, B-Ł)	23,4034
3	Grunty leśne (Ls)	546,6355
	Grunty zakrzaczone (Lz, Lz-R, Lz-Ł, Lz-Ps)	273,8112
4	Tereny różne	1,4505
5	Drogi(dr)	199,1626
6	Wody (Ws, Wp, Wsr, Wsr-ŁIII)	14,6854
7	rowy (W, W-Ł, W-Ps)	8,2602
8	Nieużytki	18,0316
	RAZEM	1269,7568

Strukturę własności gruntów wraz z podaniem ich powierzchni przedstawia

Lp.	Sposób użytkowania	Stan na dzień 31.12.2020 r.
1	W zasobie gminnym	1276,7815
	a) własność	1264,7979
	b) współwłasność	0,00
2	Grunty w użytkowaniu oraz użytkowaniu wieczystym od innych podmiotów	11,9836
3	Grunty gminne oddane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym oraz prawnym	7,0247
4	Grunty gminne oddane w trwałą zarząd innym podmiotom	2,3422

Zmiany w okresie od poprzedniej informacji w zakresie stanu posiadania nieruchomości gruntowych dotyczą:

▪ **Rozdysponowania trwałego (sprzedaż, zasiedzenie) 9 działek**

- Sprzedaż działki nr 1235/4 o pow. 1,234 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 9 000 zł,
- Sprzedaż działki nr 31/1 o pow. 0,3117 ha obręb Radruż za cenę 10 100 zł,
- Sprzedaż działki nr 59/1 o pow. 0,1584 ha obręb Radruż za cenę 3 030 zł,
- Sprzedaż działki nr 52/4 o pow. 0,2239 ha obręb Podemsczyzna za cenę 18 180 zł,
- Sprzedaż działki nr 52/3 o pow. 0,2247 ha obręb Podemsczyzna za cenę 22 220 zł,
- Sprzedaż działki nr 52/2 o pow. 0,2191 ha obręb Podemsczyzna za cenę 20 200 zł,
- Sprzedaż działki nr 52/1 o pow. 0,2130 ha obręb Podemsczyzna za cenę 24 500 zł,
- Sprzedaż działki nr 1881/10 o pow. 0,0102 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 10 000 zł,
- wykreślenie działki 88 o pow. 0,2940 ha w obrębie Dziewięcierz postanowienie sądu sygn. akt.

I NS46/20 z dnia 14.10.2020 r. nabycie przez zasiedzenie przez osobę prywatną.

Nabycie zakup i komunalizacja działek:

- nabycie działki nr 2375/2 o pow. 2,1991 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- nabycie działki nr 9/4 o pow. 0,0559 ha obręb Krzywe,
- nabycie działki nr 38/3 o pow. 0,0541 ha obręb Werchrata,
- nabycie działki nr 279/2 o pow. 0,1270 ha obręb Wólka Horyniecka,
- nabycie działki nr 255/6 o pow. 0,0073 ha obręb Podemsczyzna,
- nabycie działki nr 255/4 o pow. 0,0114 ha obręb Podemsczyzna,

- nabycie działki nr 1/1 o pow. 0,2333 ha obręb Nowe Brusno,
- nabycie działki nr 2471/2 o pow. 0,1787 ha obręb Nowe Brusno,
- nabycie działki nr 2397/2 o pow. 0,0491 ha obręb Nowe Brusno,
- nabycie działki nr 2256/1 o pow. 0,2890 ha obręb Nowe Brusno,
- nabycie działki nr 2230/5 o pow. 0,1310 ha obręb Nowe Brusno,
- nabycie działki nr 1990/16 o pow. 0,7119 ha obręb Nowe Brusno,
- nabycie działki nr 1950 o pow. 0,0908 ha obręb Nowe Brusno,
- nabycie działki nr 1860/9 o pow. 0,0211 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- nabycie działki nr 1860/37 o pow. 0,0822 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- nabycie działki nr 1860/43 o pow. 0,2083 ha obręb Horyniec-Zdrój,

▪ **Przekazania w dzierżawę 8 działek o łącznej pow. 4,6822 ha**

- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 328/10 o pow. 0,10 ha obręb Werchrata,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 328/10 o pow. 0,10 ha obręb Werchrata,
- Przekazanie w dzierżawę działki nr 91 o pow. 0,2051 ha obręb Podemszczyzna,
- Przekazanie w dzierżawę działki nr 92 o pow. 0,19 ha obręb Podemszczyzna,
- Przekazanie w dzierżawę działki nr 93 o pow. 0,1989 ha obręb Podemszczyzna,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 2328 o pow. 0,1184 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- Przekazanie w dzierżawę działki nr 331 o pow. 1,7998 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 204 o pow. 0,82 ha obręb Wólka Horyniecka,
- Przekazanie w dzierżawę działki nr 191/1 o pow. 1,15 ha obręb Wólka Horyniecka,

Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych w 2020 roku oraz planowane wpływy do budżetu w roku 2021

Lp.	Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych	Dochody wykonane w roku 2020	Dochody planowane w roku 2021
1.	z tytułu sprzedaży działek	133 080,00	140 500,00
2.	z tytułu sprzedaży lokali mieszkalnych na raty	29 055,16	25 000,00
3.	z tytułu dzierżawy działek pod działalność rolną, inną niż rolną oraz najmu lokali na cele handlowe i mieszkalne	54 535,43	61 012,00
4.	z dzierżawy obwodów łowieckich	10 528,86	10 500,00
5.	z tytułu opłaty za trwały zarząd	1 322,00	1 322,00
6.	z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste	5 200,31	5 410,00
7.	wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności	371,60	260,00
8.	z tytułu wynajmu kaplicy cmentarnej i sprzedaży miejsc i wjazdu na cmentarz komunalny	34 900,00	24 700,00
9.	z tytułu sprzedaży drewna z lasów gminnych	194 332,59	300 000,00
10.	z tytułu najmu świetlicy wiejskiej w Horyńcu-Zdroju	853,65	1 200,00
11.	z tytułu zbycia sieci gazowej w 2020 r.	0,00	0,00
12.	z tytułu dzierżawy na cele inne	18 700,00	10 000,00
13.	z tytułu udostępnienia nieruchomości	28 764,35	0,00
14.	z tytułu najmu w obiektach szkolnych	11 315,10	10 000,00
15.	z tytułu wynajmu mienia w Gminnym Ośrodku Kultury	1 370,00	2 000,00
	RAZEM	524 329,05	591 904,00

Planowane dochody do uzyskania z mienia komunalnego z tytułu wykonywania prawa własności

i innych praw majątkowych za okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku wynoszą 115 500 zł.

Planowana sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy

	Obręb	Nr działki	Wartość w zł
1.	Podemszczyzna (Puchacze)	494/4	30 000
2.	Podemszczyzna (Puchacze)	473	14 000
3.	Horyniec-Zdrój (Świdnica)	130	1 500
5.	Nowe Brusno	648/1	20 000
6.	Horyniec-Zdrój	2328	50 000
		Razem	115 500 zł

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

W zasobie gminy znajduje się również 33 budynki.

Ewidencja zasobu nieruchomości Gminy Horyniec-Zdrój prowadzona jest w formie elektronicznej przez wykorzystanie programu Sprawny Urząd „Ewidencja mienia komunalnego” – producent SOFTRES.

Gmina jest właścicielem gruntów oddanych jednostkom organizacyjnym w trwały zarząd tj.

Szkoła Podstawowa im. M. J. Piłsudskiego ul. Jana III Sobieskiego 8, 37-620 Horyniec-Zdrój

- działka nr 2292/15 o pow. 0,2408 ha, na której znajduje się budynek Szkoły Podstawowej w Horyńcu-Zdroju o łącznej powierzchni użytkowej 1 167,12 m² poł. w Horyńcu-Zdroju,

- działka nr 2292/16 o pow. 0,0766 ha niezabudowana poł. w Horyńcu-Zdroju,,

- działka nr 2292/11 o pow. 0,0024 ha niezabudowana poł. w Horyńcu-Zdroju,

- działka nr 2293/5 o pow. 0,2285 ha, na której znajduje się budynek Sali sportowej wraz z łącznikiem o powierzchni użytkowej 1 500,20 m² poł. w Horyńcu-Zdroju,

- działka nr 2298/6 o pow. 1,6235 ha, na której znajduje się budynek szkoły o powierzchni użytkowej 2 081,71 m² poł. w Horyńcu-Zdroju,

Środowiskowy Dom Samopomocy w Horyńcu-Zdroju

- działka nr 2292/14 o pow. 0,1704 ha, zabudowaną dwukondygnacyjnym budynkiem administracyjno - usługowym o powierzchni całkowitej 1422 m²poł. w Horyńcu-Zdroju.

5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

5.1. Strategia rozwoju

Strategia Promocji i Rozwoju Gminy przyjęta została po konsultacjach społecznych Uchwałą Nr XIII.97.2015 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 18 grudnia 2015 r.

Strategia jest narzędziem umożliwiającym zarządzanie jednostką samorządu terytorialnego w długim przedziale czasowym. Ze wszystkich narzędzi zarządzania strategia posiada najdłuższą perspektywę czasową. Z tego względu inne narzędzia zarządzania są ze strategią powiązane

w sposób bezpośredni, bądź pośredni.

Strategia wyznacza długoterminowe cele stojące przed społecznością lokalną. Wdrażana jest przez całą społeczność lokalną, a nie tylko Urząd Gminy, dla którego wskazuje drogę do osiągnięcia celów stojących przed społecznością. Część zadań może być realizowana przez inne jednostki, w szczególności przez organizacje pozarządowe. Inne jednostki mogą być finansowane z budżetu Gminy, albo też mogą realizować zadania z innych środków. Strategia wyznacza cele długoterminowe, natomiast nie definiuje dokładnie szczegółów realizacji.

W przypadku celów wymagających realizacji zadań nieinwestycyjnych, środki na realizację tych zadań powinny zostać zaplanowane w budżetach rocznych. Ponieważ zadania nieinwestycyjne zwykle nie wymagają tak skomplikowanego planowania jak inwestycyjne, zwykle nie jest potrzebny etap pośredni między strategią, a budżetem rocznym (wykonaniem), bądź jest potrzebny uproszczony etap pośredni w postaci planu. Zadania inwestycyjne wymagają dokładniejszego planowania.

Zwykle samo przygotowanie inwestycji trwa dłużej niż roczny plan finansowy Gminy, czyli budżet. Należy wykonać dokumentację przed inwestycyjną w postaci studium wykonalności, oceny oddziaływania na środowisko, projektu technicznego, a często aplikacji o dofinansowanie ze środków zewnętrznych. Analizy te wykonuje się w celu wyboru optymalnego - z punktu widzenia społeczności lokalnej – wariantu realizacji inwestycji.

Strategia identyfikuje i zapisuje cele, do których dąży społeczność lokalna oraz definiuje drogę dojścia do konkretnych rozwiązań (ale nie same rozwiązania).

Przesłanki do stworzenia nowej Strategii rozwoju gminy Horyniec-Zdrój są następujące:

1. Dostosowywanie polityki rozwoju do zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz gospodarczych w gminie i jej otoczeniu.

Gmina Horyniec-Zdrój to nie tylko wydzielony granicami administracyjnymi obszar, ale przede wszystkim społeczność lokalna, w której na bieżąco ulega zmianie sytuacja

demograficzna i gospodarcza. Kilka ostatnich lat upłynęło pod znakiem szeregu poważnych przeobrażeń, które w dużym stopniu odbiły się także na gminie, jak np.: ogólnoswiatowe spowolnienie gospodarcze (i związane z tym mniejsze dochody budżetowe), rosnące dysproporcje w rozwoju na szczeblu międzygminnym i regionalnym, deficyt finansów publicznych, czy zmiana obserwowanych trendów demograficznych. Nowa Strategia rozwoju gminy Horyniec-Zdrój powinna wyznaczać cele oraz kierunki interwencji, służące podnoszeniu konkurencyjności gminy oraz przełamywaniu strukturalnych problemów gospodarczych i społecznych.

Są to wyzwania, którym gmina musi sprostać w dobie postępującego procesu globalizacji, nasilającej się konkurencji, informatyzacji wielu sfer życia i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

2. Dostosowanie Strategii rozwoju gminy Horyniec-Zdrój do nowych dokumentów strategicznych szczebla regionalnego i krajowego.

Ostatnie lata to okres powstawania nowych i aktualizacji poprzednich wersji dokumentów strategicznych szczebla krajowego i regionalnego. Nadrzędną pozycję zajmuje wśród nich Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020, która określa nowe ramy funkcjonowania konkurencyjnego województwa.

Istotnymi dla planowania rozwoju są również dokumenty szczebla krajowego, w tym Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, przyjęta 13 lipca 2010 r. oraz Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju (DSRK) do 2030 r. i Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (ŚSRK) do 2020 r. Uwzględnienie wytycznych i rekomendacji płynących z tych dokumentów pozwoli na skorelowanie Strategii Rozwoju Gminy Horyniec-Zdrój z priorytetami rozwojowymi województwa podkarpackiego, a w dalszej perspektywie na korzystanie z narzędzi polityki regionalnej (takich jak kontrakt terytorialny). Bardzo istotną z punktu widzenia promocji gminy jest Strategia Rozwoju Szlaku Jana III Sobieskiego, która wskazuje potencjał do wykorzystania w sferze promocji, rozwoju ekonomicznego związanego z obecnością na terenie gminy osoby Króla Jana III Sobieskiego oraz marki JIIS.

3. Uspójnienie horyzontu czasowego Strategii rozwoju gminy Horyniec-Zdrój z horyzontem czasowym nowego okresu programowania UE oraz dokumentów nadrzędnych.

Odrębną przesłanką weryfikacji Strategii rozwoju gminy Horyniec-Zdrój jest zidentyfikowana potrzeba uspójnienia horyzontu czasowego strategii rozwoju gminy – do roku 2020, dla której bezpośrednim uzasadnieniem jest:

- a. przyjęcie horyzontu obejmującego w całości kolejną perspektywę finansową Unii Europejskiej (tj. 2014-2020);
- b. przyjęcie horyzontu zbieżnego z horyzontem regionalnej strategii rozwoju i większości JST na Podkarpaciu;
- c. potrzeba zapewnienia spójności z perspektywą przyjętą dla nowej Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego.

Zapewnienie takiej spójności pozwoli na lepsze dostosowywanie się do zmian, które zachodzą lub zachodzić będą w strategiach wyższego rzędu. Umożliwi też większą elastyczność w ciągle zmieniającej się rzeczywistości. Kolejną istotną zaletą takiego rozwiązania jest dopasowanie się do możliwości pozyskania środków finansowania zewnętrznego, najczęściej również funkcjonującego w wybranej dla Strategii perspektywie.

Strategia, która zarazem dopasowana jest do uwarunkowań lokalnych, oparta o potrzeby społeczności lokalnej i służąca jej rozwojowi, a jednocześnie bazująca na dokumentach strategicznych wyższego rzędu – regionalnych, krajowych i sektorowych – umożliwia wykorzystanie w pełni potencjału gminy i wzmacnia najistotniejsze jej kierunki stanowiąc platformę porozumienia mieszkańców i decydentów wszystkich szczebli i pomagając odpowiednio ukierunkować środki na realizację określonych w niej celów.

Celem podstawowym Gminy jest zapewnienie mieszkańcom satysfakcjonujących warunków życia umożliwiających im rozwój we wszystkich istotnych z punktu widzenia społeczności lokalnej aspektach na jej terenie. Cel ten realizowany będzie poprzez następujące narzędzia interwencji:

1. Rozbudowa infrastruktury uzdrowiskowo – turystycznej
2. Rozbudowa infrastruktury społeczno-gospodarczej
3. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy
4. Rozwinięcie oferty kulturalnej oraz związanej z aktywnym wypoczynkiem
5. Poszerzenie oferty turystyki aktywnej oraz uzdrowiskowej
6. Aktywizacja gospodarcza mieszkańców
7. Wzbogacenie oferty edukacyjnej
8. Promocja oferty Gminy w kraju i za granicą

W chwili obecnej wszystkie obszary interwencji są w trakcie realizacji. Ewaluacja i podsumowanie nastąpi w roku 2020.

5.2. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Horyniec-Zdrój zatwierdzonym Uchwałą Rady Gminy Nr 248/XXX/02 z dnia 27 lutego 2002 r. – ocena aktualności 30.10.2014r.

5.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „**Horyniec-Zdrój – 1/2001**” uchwalony Uchwałą Nr VII/49/03 Rady Gminy Horyniec-Zdrój w dniu 9.09.2003 r. – opublikowany w Dz. U. Woj. Podk. z 2003 r. Nr 160 poz. 2037,

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „**Horyniec-Zdrój – Północ**” uchwalony uchwałą Nr XIX/171/05 Rady Gminy Horyniec-Zdrój w dniu 4.02.2005 r. – opublikowany w Dz. U. Woj. Podk. z 2005 r. Nr 40 poz. 454.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „**Horyniec-Zdrój Południe**” zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy w Horyńcu-Zdroju Nr XL/254/2014 z dnia 18 marca 2014r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 2014, poz.1375 - ocena aktualności 30.10.2014r.

5.4. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. Gmina Horyniec-Zdrój była właścicielem, współwłaścicielem, użytkownikiem oraz użytkownikiem wieczystym gruntów o powierzchni 1275,2099 ha i wartości 15 493 969,11 zł /w tym 7,0674 ha było obciążone prawem użytkowania wieczystego na rzecz: osób prawnych, spółdzielni - 2,6740 ha oraz osób fizycznych - 4,3934 ha/ w związku z czym w zasobie nieruchomości pozostało 1268,1852 ha o wartości 14 761 697,91 zł.

Grunty o powierzchni 5,0424 ha były w zarządzie lub użytkowaniu. W zasobie gminy znajduje się również 33 budynki.

Ewidencja zasobu nieruchomości Gminy Horyniec-Zdrój prowadzona jest w formie elektronicznej przez wykorzystanie programu Sprawny Urząd „Ewidencja mienia

komunalnego” – producent SOFTRES.

Gmina jest właścicielem gruntów oddanych jednostkom organizacyjnym w trwały zarząd tj.

Szkoła Podstawowa im. M. J. Piłsudskiego ul. Jana III Sobieskiego 8, 37-620 Horyniec-Zdrój

- działka nr 2292/15 o pow. 0,25 ha, na której znajduje się budynek Szkoły Podstawowej w Horyńcu-Zdroju o łącznej powierzchni użytkowej 1 167,12 m² poł. w Horyńcu-Zdroju,
- działka nr 2292/16 o pow. 0,08 ha niezabudowana poł. w Horyńcu-Zdroju,,
- działka nr 2292/11 o pow. 0,0024 ha niezabudowana poł. w Horyńcu-Zdroju,
- działka nr 2293/5 o pow. 0,22 ha, na której znajduje się budynek Sali sportowej wraz z łącznikiem o powierzchni użytkowej 1 500,20 m² poł. w Horyńcu-Zdroju,
- działka nr 2298/6 o pow. 1,63 ha, na której znajduje się budynek szkoły o powierzchni użytkowej 2 081,71 m² poł. w Horyńcu-Zdroju,
- działka nr 208/3 o pow. 0,59 ha, na której znajduje się budynek Szkoły Podstawowej w Werchracie o łącznej powierzchni użytkowej 761,53 m² poł. w Werchracie,
- działka nr 206 o pow. 1,15 ha niezabudowana poł. w Werchracie,
- działka nr 207 o pow. 0,95 ha niezabudowana poł. w Werchracie,

Środowiskowy Dom Samopomocy w Horyńcu-Zdroju

- działka nr 2292/14 o pow. 0,17 ha, zabudowaną dwukondygnacyjnym budynkiem administracyjno - usługowym o powierzchni całkowitej 1422 m²poł. w Horyńcu-Zdroju,

Zmiany w 2019 roku w zakresie stanu posiadania nieruchomości gruntowych dotyczą:

-Rozdysponowania trwałego (sprzedaż) 9 działek oraz lokali:

- Sprzedaż działki nr 467 o pow. 0,29 ha obręb Nowiny Horynieckie za cenę 20 200 zł,
- Sprzedaż działki nr 119 o pow. 0,28 ha obręb Werchrata za cenę 7 070 zł,
- Sprzedaż działki nr 2148 o pow. 0,02 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 2 130 zł,
- Sprzedaż działki nr 1974/6 o pow. 0,3659 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 5 500 zł,
- Sprzedaż działki nr 1974/9 o pow. 0,3693 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 5 000 zł,
- Sprzedaż działki nr 1597/2 o pow. 0,3014 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 10 100 zł,
- Sprzedaż działki nr 1180/2 o pow. 0,2458 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 25 250 zł,
- darowizna lokalu użytkowego nr 1 przy ul. Wojska Polskiego 2 w Horyńcu-Zdroju wraz z udziałami 15637/48350 w działce nr 2086 o pow. 0,24 ha,
- darowizna lokalu użytkowego nr 5 przy ul. Wojska Polskiego 2 w Horyńcu-Zdroju wraz z udziałami 14926/48350 w działce nr 2086 o pow. 0,24 ha,

Nabycia zakup i komunalizacja działek:

- nabycie działki nr 3483/6 o pow. 0,1174 ha obręb Nowe Brusno,
- nabycie działki 629/5 o pow. 0,24 ha obręb Podemsczyzna,
- nabycie działki 3279/6 o pow. 0,0267 ha obręb Polanka Horyniecka,
- nabycie działki 3283/2 o pow. 0,1696 ha obręb Polanka Horyniecka,
- nabycie działki 1564 o pow. 0,3320 ha obręb Nowe Brusno,
- nabycie działki 256/9 o pow. 0,03 ha obręb Dziewięcierz,
- nabycie działki 256/11 o pow. 0,09 ha obręb Dziewięcierz,
- nabycie działki 135/12 o pow. 0,27 ha obręb Radruż,
- nabycie działki nr 2565/1 o pow. 0,055 ha obręb Nowe Brusno,
- nabycie działki nr 2565/2 o pow. 0,0546 ha obręb Nowe Brusno,
- nabycie działki 72/1 o pow. 0,09 ha obręb Dziewięcierz,
- nabycie działki 73/1 o pow. 0,18 ha obręb Dziewięcierz,
- nabycie działki 73/3 o pow. 0,03 ha obręb Dziewięcierz,
- nabycie działki 88 o pow. 0,29 ha obręb Dziewięcierz,
- nabycie działki 1921/2 o pow. 0,0291 ha obręb Horyniec-Zdrój,

Przekazania w dzierżawę 9 działek o łącznej pow. 4,2222 ha

- Przekazanie w dzierżawę działki nr 374 o pow. 0,3491 ha obręb Wólka Horyniecka,
- Przekazanie w dzierżawę działki nr 418 o pow. 0,69 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- Przekazanie w dzierżawę działki nr 648/1 o pow. 0,2956 ha obręb Nowe Brusno,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 398/3 o pow. 0,75 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- Przekazanie w dzierżawę działki nr 1323 o pow. 0,13 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 2415/2 o pow. 0,50 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 168/2 o pow. 0,50 ha obręb Dziewięcierz,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 168/2 o pow. 0,05 ha obręb Dziewięcierz,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 64 o pow. 0,23 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 109 o pow. 0,7275 ha obręb Horyniec-Zdrój.

5.5. Program opieki nad zabytkami

Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego oraz opieka nad zabytkami w gminie Horyniec-Zdrój została zatwierdzona w 2017 r. Uchwałą Nr XXXII.250.2017 Rady Gminy

Horyniec-Zdrój z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2017 - 2020.

Celem Programu jest aktywne i efektywne zarządzanie zasobami dziedzictwa kulturowego Gminy Horyniec-Zdrój, poprzez wyznaczenie podstawowych kierunków działań i budowanie spójnej polityki ochrony zabytków w perspektywie wieloletniej. Oczekiwanymi rezultatami są: poprawa stanu zachowania zabytków, wyeksponowanie walorów krajobrazu kulturowego oraz wykorzystanie zabytków na potrzeby turystyczne, społeczne i gospodarcze.

Program opieki nad zabytkami w Gminie Horyniec – Zdrój zawiera 9 rozdziałów:

1. Podstawa prawna opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
2. Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce.
3. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego.
4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego.

Ocena stanu dziedzictwa kulturowego. Analiza szans i zagrożeń.

5. Założenia programowe: priorytety, kierunki działań i zadania.
6. Instrumentarium realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
7. Zasady oceny realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
8. Źródła finansowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
9. Rejestr zabytków nieruchomych z terenu gminy Horyniec – Zdrój.

W Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2017 – 2020 ujęto następujące priorytety, zadania oraz kierunki działań przeznaczone do realizacji:

Priorytet I.

Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako elementu rozwoju społeczno - gospodarczego gminy Horyniec-Zdrój.

Kierunek działań: Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.

Zadania: Podejmowanie działań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy. Pomoc właścicielom obiektów zabytkowych w pozyskaniu środków zewnętrznych na odnowę zabytków.

Zabezpieczenie obiektów zabytkowych przed pożarem, zniszczeniem i kradzieżą.

Kierunek działań: Dbanie o stan i porządek przy starych cmentarzach z obszaru gminy.

Zadania: Inwentaryzacja zabytkowych nagrobków.

Prowadzenie bieżących prac porządkowych przy gminnych cmentarzach.

Priorytet II.

Rozszerzenie zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego gminy Horyniec-Zdrój.

Kierunek działań: Rozszerzenie zasobu – aktualizacja i uzupełnienie gminnej ewidencji zabytków.

Zadania: Dokonanie przeglądu zasobów wpisanych do gminnej ewidencji w sołectwach z udziałem sołtysów i radnych.

Rozpoznanie i wprowadzenie do ewidencji zmian powstałych w wyniku rozbiórek, modernizacji i remontów obiektów.

Określenie stanu technicznego obiektów wpisanych do gminnej ewidencji obiektów.

Uzupełnienie kart adresowych zabytków w gminnej ewidencji o uzyskane dane i dokumentację fotograficzną.

Priorytet III.

Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego.

Kierunek działań: zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego.

Zadanie: Konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną określonych miejscowości w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Horyniec-Zdrój.

Priorytet IV.

Promocja i popularyzacja dziedzictwa kulturowego gminy Horyniec-Zdrój.

Kierunek działań: Ułatwienie dostępu do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy.

Zadanie: Udostępnienie gminnej ewidencji zabytków oraz Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2017-2020 na stronie internetowej Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój. Udostępnienie informacji o obiektach zabytkowych na stronie internetowej Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój.

W Programie określone zostały zadania, które ma do zrealizowania Gmina Horyniec - Zdrój, w celu finansowania, inicjowania, wspierania oraz koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków, krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa

kulturowego. Zadania te obejmują także organizację działań edukacyjnych wobec miejscowej społeczności. Generalnym celem w/w Programu jest zahamowanie degradacji substancji zabytkowej, zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowanie atrakcyjnego wizerunku gminy Horyniec-Zdrój.

Realizując Gminny Program Opieki nad Zabytkami, zrealizowano następujące zadania w 2020 r. :

Pozostałości dawnego zespołu cerkiewnego w Dziewięcierzu-Moczarach.

Cerkwisko to pozostałość po dwóch cerkwiach które stały w tym miejscu. Pierwsza z nich, parafialna pw. Podwyższenia Krzyża Świętego której data powstania pozostaje nieokreślona a pierwsze wzmianki sięgają XVIII w. umiejscowiona była na południowym stoku przy szlaku który niegdyś prowadził do Potylicza. Spłonęła ona 19 IV 1834 roku. Po pożarze nowe miejsce pod cerkiew zostało ogrodzone kamiennym murem na obrysie prostokąta, z dwoma bramami przejściowymi oraz furtką na cmentarz i murowaną kostnicą. W 1839 roku poświęcona została nowa drewniana cerkiew, z czasem pokryto ją blachą i około 1903 roku przyozdobiono od środka polichromią. W 1951 roku ściany cerkwi rozebrano wykorzystując jako materiał budowlany. Do dziś przetrwały tylko kamienne elementy jak mury z bramami oraz fundamenty z piwnicą, która znajdowała się pod zakrystią. Obiekt wpisany jest na listę zabytków A pod numerem 1416 z dnia 12 sierpnia 2016 r. W związku w pogarszającym się stanem murów cerkwiska które uległy częściowemu zawaleniu w roku 2020 sporządzona została dokumentacja która będzie podstawą do starania się o dofinansowanie prac konserwatorskich na obiekcie. Celem działań jest zabezpieczenie zabytku przed degradacją oraz uatrakcyjnienie tego miejsca pod względem turystycznym. Koszty opracowania dokumentacji to 14 760.00 zł i kwota ta została pokryta w połowie przez Wojewódzkiego Podkarpackie Konserwatora Zabytków w Przemyślu.

Cmentarz z I Wojny Światowej w Nowym Bruśnie.

W 2020 roku zakończył się *II etap prac remontowo-konserwatorskich na Cmentarzu z I Wojny światowej w Nowym Bruśnie*. W ramach zadania odrestaurowanych zostało 69 płyt nagrobnych, które umieszczone zostały na betonowych fundamentach. Środki na realizację tej inwestycji pochodziły od Wojewody Podkarpackiego w wysokości 16 000,00 zł, oraz dofinansowania ze środków *Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury* w kwocie 24 233,00 zł oraz ze środków *Gminy Horyniec-Zdrój* w kwocie 1 000,00 zł. W kolejnych latach planowane jest odrestaurowanie pozostałych płyt

nagrobnych, których na tym cmentarzu jest 150. Na cmentarzu pochowano żołnierzy niemieckich i rosyjskich, ofiary bitwy na linii rzeki Brusienki, która miała miejsce w dniach 18-19 czerwca 1915 roku.

Wykaz dotacji otrzymanych ze środków zewnętrznych na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków na terenie Gminy Horyniec-Zdrój w roku 2020 :

Miejscowość Obiekt	Wnioskodawca	Kwota Kosztorysowa	Dotacja z budżetu państwa	zadanie
NOWE BRUSNO Cmentarz z I Wojny Światowej	Gmina Horyniec-Zdrój	41 233,00 zł	40 233,00 zł	Konserwacja płyt nagrobnych z wrytymi inskrypcjami, oczyszczenie, odnowienie, wypełnienie ubytków, impregnacja, zamocowanie
Zespół Cerkiewny w Dziwiciu- Moczarach	Gmina Horyniec-Zdrój	14 760,00 zł	7 380,00 zł	Opracowanie dokumentacji remontowo konserwatorskiej
Kościół Parafialny w Horyńcu- Zdroju	Parafia Rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Horyńcu-Zdroju	285 023,96 zł	160 000,00 zł	Konserwacja polichromii, wyposażenie
Radruż Zespół Cerkiewny	Muzeum Kresów w Lubaczowie	106 000,00 zł	106 000,00 zł	Prace konserwatorskie przy nagrobkach – etap III

W 2020 roku Gmina Horyniec-Zdrój udzieliła dotacje celowe na prace konserwatorskie przy obiektach zabytkowych nie będących w posiadaniu majątku gminy. Poniższa tabela przedstawia obiekty oraz podmioty które skorzystały ze środków budżetu gminy na 2020 rok.

Obiekt	Wnioskodawca	Kwota dotacji	Zadanie
Cmentarz greckokatolicki w Starym Bruśnie	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Horynieckiej	3 000,00 zł	Wykonanie prac konserwatorskich przy zespole 2 nagrobków na cmentarzu greckokatolickim w Starym Bruśnie

Kościół Parafialny w Horyńcu-Zdroju	Parafia Rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Horyńcu-Zdroju	13 000,00 zł	Prace konserwatorskie polichromii ściennej chóru, kolumn i zakrystii oraz wyposażenie kościoła parafialnego.
Kaplica grobowa Ponińskich na cmentarzu komunalnym w Horyńcu-Zdroju	Paweł Bietkowski, Magdalena Trefas - Wołoszyn, Monika Acosta-Karłowska	10 000,00 zł (dotacja zwrócona)	Remont więźby dachowej wraz z zabezpieczeniem stropu.

5.6. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Horyniec-Zdrój został przyjęty Uchwałą nr XXVIII.227.2017 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 21 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia i wdrożenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Horyniec-Zdrój”.

Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej umożliwia zaplanowanie działań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych, służących ograniczeniu emisji, zwiększeniu efektywności energetycznej, poprawie bezpieczeństwa energetycznego z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej to możliwość zaplanowanego, spójnego i maksymalnego wykorzystania funduszy skierowanych na działania realizujące cele rozwoju niskoemisyjnego. Poza tym Plan zapewnia realizację celu przejścia Europy na gospodarkę niskoemisyjną zgodnie ze „Strategią Europa 2020”.

W opracowanym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Horyniec-Zdrój przedstawiono wyniki inwentaryzacji emisji CO₂ oraz zużycia energii w Gminie, wyznaczone obszary problemowe oraz możliwości zredukowania zużycia energii, zaproponowano działania do realizacji oraz możliwe formy finansowania działań w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i odnawialnych źródeł energii.

Sporządzenie Planu ma na celu osiągnięcie następujących korzyści:

- środowiskowych – redukcję emisji CO₂, poprawę efektywności energetycznej i zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w Gminie,
- ekonomicznych – oszczędności w budżecie gminy w zakresie zużycia energii, zwiększenie szansy na pozyskanie dotacji w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz innych,

- społecznych – edukację społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska, odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej, ukazanie Gminy Horyniec-Zdrój jako gminy, która realizuje prośrodowiskową politykę z myślą swojej lokalnej społeczności, w perspektywie długoterminowej.

Wymienione cele zostaną osiągnięte dzięki realizacji mniejszych celów na szczeblu gminnym, takich jak:

- zidentyfikowanie obszarów problemowych na terenie Gminy Horyniec-Zdrój,
- rozwój planowania energetycznego oraz systemu zarządzania energią i środowiskiem,
- obniżenie zużycia energii w poszczególnych sektorach odbiorców energii,
- wzrost wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gminie,
- edukacja oraz aktywizacja społeczeństwa w zakresie zwiększenia świadomości dotyczącej ochrony środowiska, w szczególności ochrony powietrza.

W wyniku podjęcia działań, przyjętych w niniejszym Planie, emisja gazów cieplarnianych do atmosfery będzie się zmniejszała. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest również niezbędnym dokumentem podczas ubiegania się o dofinansowanie z budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

W Gminie Horyniec-Zdrój ciepło na potrzeby budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków należących do podmiotów gospodarczych wytwarzane się wyłącznie poprzez indywidualne kotłownie. W przypadku mieszkań głównymi nośnikami energii jest drewno i węgiel, w mniejszym stopniu gaz LPG. W obiektach użyteczności publicznej wykorzystywane są przede wszystkim kotłownie gazowej. Na terenie Gminy nie funkcjonują przedsiębiorstwa ciepłownicze, brak centralnego systemu ciepłowniczego. Istniejące obecnie źródła ciepła są wystarczające do zaspokajania potrzeb poszczególnych odbiorców, ponieważ w Gminie występuje przede wszystkim budownictwo jednorodzinne. Z drugiej strony nie są one ekonomicznymi źródłami ciepła, ze względu na przykładowo niską sprawność kotłów, ich stan techniczny nieodpowiadający obowiązującym normom, wysokie koszty eksploatacji oraz przede wszystkim odpowiadające za wysoki poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza. Na terenie Gminy energia cieplna wytwarzana jest na potrzeby: ogrzewania pomieszczeń w budynkach mieszkaniowych, przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynkach mieszkaniowych, przygotowywania posiłków w gospodarstwach domowych, ogrzewania pomieszczeń na potrzeby technologiczne obiektów użyteczności publicznej albo obiektów usługowych, przygotowania ciepłej wody użytkowej na potrzeby technologiczne obiektów użyteczności publicznej albo obiektów usługowych.

Odnawialne źródła energii

Warunki na terenie Gminy Horyniec-Zdrój umożliwiają wykorzystywanie energii słonecznej w celu podgrzewania wody użytkowej oraz wytwarzania energii elektrycznej w budynkach mieszkalnych, obiektach użyteczności publicznej, czy też w obiektach gospodarczych, średnie nasłonecznienie miesięczne wynosi od 0,8 (grudzień) do 5,04 kWh/m²/dzień (lipiec). Obecnie budynki użyteczności publicznej nie wykorzystują kolektorów słonecznych do podgrzewania ciepłej wody użytkowej, ani paneli fotowoltaicznych do wytwarzania energii elektrycznej. Dodatkowo w obowiązujących MPZP (miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) nie ma wyznaczonych terenów pod lokalizację inwestycji odnawialnych źródeł energii. Wśród mieszkańców w nieznacznym stopniu zainstalowane są kolektory słoneczne, ale na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji w Gminie zauważono, że planowany jest w najbliższych latach montaż kolejnych takich instalacji oraz paneli fotowoltaicznych.

Obecnie Gmina Horyniec-Zdrój uczestniczy w Kłastrze Energetycznym, dzięki czemu możliwa stanie się realizacja projektów parasolowych, które obejmą mieszkańców z terenu gminy, którzy zdecydują się na montaż rozwiązań energooszczędnych w swoich posesjach. Pierwsze projekty planowane są do realizacji w roku 2022.

W roku 2019 Gmina Horyniec-Zdrój podpisała Porozumienie z WFOŚiGW w Rzeszowie, które dotyczyło Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. Na mocy zawartego porozumienia Urząd Gminy świadczy doradztwo dla mieszkańców w zakresie wypełniania wniosków aplikacyjnych do programu.

5.7 Program ochrony środowiska

Program Ochrony Środowiska dla gminy Horyniec-Zdrój na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie

w odniesieniu m.in. do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, promieniowania elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego umożliwiającą tym samym identyfikację obszarów problemowych. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych

i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych (do 2023 roku) oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć, jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy Horyniec-Zdrój do roku 2023.

Poniższa tabela przedstawia wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Horyniec-Zdrój. W tabeli przedstawiono wyniki realizacji zadań, oraz stopień ich realizacji związanych z ochroną środowiska, jakie zostały wykonane na terenie gminy Horyniec-Zdrój w 2019 r.

1. Realizacja zadań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.	Zadanie zrealizowano w latach poprzednich
Budowa oraz modernizacja dróg gminnych.	Zadanie ciągle.
Budowa i wyznaczenie tras pieszo-rowerowych na terenie gminy Horyniec-Zdrój.	Zadanie nie było realizowane
Wypożyczenie obiektów użyteczności publicznej w urzędzie wykorzystujące odnawialne źródła energii	Nie
Modernizacja oświetlenia dróg gminnych.	Zadanie nie było realizowane
Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.	Informacja na stronie internetowej Urzędu o zakazie spalania odpadów w piecach
Termomodernizacja budynków (budynki mieszkalne, budynki komunalne)	Zadanie zrealizowano w latach poprzednich. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej poprzez docieplanie ścian, wymianę pieców
Ograniczenie niskiej emisji w gminie Horyniec-Zdrój poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych	Tak – wymiana pieca u mieszkańca w ramach projektu unijnego

Budowa urządzeń/obiektów wykorzystujących odnawialne źródła energii	Działania nie były realizowane
--	--------------------------------

2. Realizacja zadań w zakresie zagrożenia hałasem

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego.	Uwzględnianie terenów narażonych na oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego
Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych.	nie
Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.	Działania nie były prowadzone
Kontrola emisji hałasu do środowiska z dróg wojewódzkich.	nie
Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających nadmiernej emisji hałasu do środowiska	nie

3. Realizacja zadań w zakresie promieniowania elektro-magnetycznego

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.	tak
Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	nie
Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym.	tak

4. Realizacja zadań w zakresie gospodarowania wodami

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.	tak
Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone).	Zadanie ciągłe, w trakcie realizacji

Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych.	tak
Konserwacja rowów melioracyjnych	tak

5. Realizacja zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na terenie całej gminy	Zadanie ciągłe, w trakcie realizacji
Budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie całej gminy	nie
Budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie całej gminy	Zadanie ciągłe, w trakcie realizacji

6. Realizacja zadań w zakresie zasobów geologicznych

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych.	tak

7. Realizacja zadań w zakresie ochrony i poprawy jakości gleb

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Zrehabilitowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym	nie
Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	nie
Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”.	nie

8. Realizacja zadań w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – odbiór odpadów komunalnych	Zadanie ciągłe, w trakcie realizacji
Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	tak
Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku.	tak
Realizacja „Programu usuwania azbestu dla Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2012-2032”.	Zadanie ciągłe, w 2018 r. nie był odbierany azbest od mieszkańców

9. Realizacja zadań w zakresie zasobów przyrodniczych

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Bieżące i zrównoważone utrzymanie zieleni na terenie gminy Horyniec-Zdrój.	Zadanie ciągłe, w trakcie realizacji
Uwzględnienie w Miejscowych Planach	tak

Zagospodarowania Przestrzennego oraz dokumentach planistycznych form ochrony przyrody.	
Bieżąca konserwacja form ochrony przyrody.	tak

10. Realizacja zadań w zakresie zagrożenia poważnymi awariami

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR).	nie
Doposażenie jednostek OSP w sprzęt specjalistyczny	tak

11. Realizacja zadań w zakresie edukacji ekologicznej

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Prowadzenie edukacji ekologicznej na terenie gminy Horyniec-Zdrój, z zakresu: • Ochrony jakości powietrza, • Gospodarki odpadami, • Racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi, • Ochrony przed hałasem, • Ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, Zagrożeń wynikających z poważnych awarii.	Na terenie Horyniec-Zdrój organizowane są akcje „Sprzątanie Świata”

5.8 Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych

Obowiązek opracowania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz. 1508 z późn. zm.).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Horyniec-Zdrój jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego mieszkańców Gminy Horyniec-Zdrój, w szczególności zaś grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zgodnie z art. 16 b, ust. 2 ustawy o pomocy społecznej strategia rozwiązywania problemów społecznych zawiera w szczególności:

1. diagnozę sytuacji społecznej
2. prognozę zmian w zakresie objętym strategią
3. określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,

- d) wskaźników realizacji działań.

Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Dokument określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązywania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia wskazuje na kluczowe trudności społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy Gminy Horyniec-Zdrój oraz ich potrzeby. Jest dokumentem, który wyznacza kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

5.9 Gminny program wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Horyniec-Zdrój w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 r., poz. 998 ze zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Gminny Program Wspierania Rodziny stanowi samodzielny program służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rodzina zaspokaja istotne funkcje społeczne, psychiczne i emocjonalne. Jest podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka, które w rodzinie nabywa wiedzę i wartości niezbędne do dalszego życia i funkcjonowania.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji oraz właściwe wypełnianie ról społecznych. Wsparcie rodziny powinno być w miarę wczesne i mieć charakter profilaktyczny.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi. Wszystkie działania programu powinny być skoncentrowane na wsparciu rodziny biologicznej a istota działań podejmowanych przez ten Program winno być wspieranie a nie zastępowanie rodziny w rozwiązywaniu problemów.

Program jest propozycją zintegrowanych i planowanych kierunków działań w odniesieniu do rodzin zagrożonych. Adresaci programu są rodziny z terenu Gminy Horyniec-Zdrój przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych.

5.10 Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Horyniec-Zdrój na 2020 rok został przyjęty Uchwałą nr XIII.121.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój w dniu 3 grudnia 2019r.

Program został opracowany w oparciu o lokalną diagnozę problemów sporządzoną na podstawie informacji m.in. z Ośrodka Pomocy Społecznej, placówek oświatowych, Gminnego Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, Policji, Miejskiego Ośrodka Zapobiegania Uzależnieniom w Przemysłu.

Głównymi celami programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, ograniczanie nieprawidłowego funkcjonowania życia w rodzinie, wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, realizacja programów i warsztatów profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych, kształtowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wymienione cele realizowane są przez motywowanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia odwykowego, kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych, edukację młodzieży szkolnej w ramach programów i zajęć pozalekcyjnych, ustalenie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy oraz ustalenie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Problem alkoholowy wśród społeczności gminy jest, często ukrywany przez osoby żyjące w otoczeniu nadużywających alkohol, współuzależnionych. Wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wpływają do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sporządzane są wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego do Sądu Rejonowego.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostanie przedstawione Radzie Gminy Horyniec-Zdrój.

5.11 Program przeciwdziałania narkomanii

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok został przyjęty Uchwałą nr XIII.122.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój w dniu 3 grudnia 2019r.

Przeprowadzona w latach poprzednich diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych określiła jako małe zagrożenie zjawiskiem narkomanii, ale przypadki sięgania po substancje psychoaktywne występują. Informacje przekazywane przez Gminny Punkt Informacyjno-Konsultacyjny i pedagogów mówią o problemie uzależnień behawioralnych tj. korzystania z telefonów komórkowych, internetu, mediów społecznościach. Gmina prowadzi działania edukacyjne z zakresu uzależnień w ramach Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdyż przyczyny i mechanizmy sięganie po substancje psychoaktywne są takie same. Podejmuje się działania mające na celu podniesienie własnej wartości, budowania właściwych relacji w grupie, zdrowego trybu życia po to, aby zapobiegać lub opóźnić moment sięgnięcia po środki psychotropowe czy nikotynę. W Gminnym Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym pracuje specjalista terapii uzależnień, z pomocy skorzystać może każdy jej potrzebujący w poniedziałki w godz. 11.00-14.00. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Horyniec-Zdrój na 2020 rok zostanie przedstawione Radzie Gminy Horyniec-Zdrój.

5.12 Wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Wieloletni Program Współpracy Gminy Horyniec-Zdrój z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2017 – 2020 został przyjęty uchwałą Rady Gminy Horyniec-Zdrój nr XXII.177.2016 z dnia 12 października 2016 r.

Głównym celem programu współpracy jest efektywna i skuteczna realizacja ciężących na gminie zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Program określa cele, zasady, przedmiot i formy współpracy, a także obszary oraz priorytetowe zadania publiczne realizowane w ramach współpracy Gminy Horyniec-Zdrój z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na jego terenie lub na rzecz jego mieszkańców oraz jest istotnym elementem lokalnej polityki społecznej i finansowej Gminy.

Cele szczegółowe programu to:

- 1) podejmowanie i inicjowanie różnorodnych form współdziałania Gminy Horyniec-Zdrój z organizacjami pozarządowymi dla efektywnej realizacji zadań publicznych w obszarze pożytku publicznego;
- 2) promowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie aktywności mieszkańców gminy,
- 3) wspieranie oraz powierzanie organizacjom zadań publicznych,
- 4) wytyczanie jasnych, przejrzystych i akceptowalnych zasad współpracy między sektorami, opierających się na wzajemnym doświadczeniu i zdobytej wiedzy, w celu maksymalizacji zysków z podejmowanych wspólnie działań;
- 5) integracja podmiotów prowadzących działalność obejmującą swym zakresem sferę zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy,
- 6) otwarcie na innowacyjność oraz konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym wystąpienia z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych,
- 7) zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych oraz podmiotów w wykorzystaniu środków pozabudżetowych na rzecz mieszkańców Gminy Horyniec-Zdrój.

Przedmiotem współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi są:

- 1) ustawowe zadania własne gminy,
- 2) zadania pożytku publicznego określone w ustawie,
- 3) wspólne określanie ważnych dla mieszkańców gminy potrzeb i tworzenie systemowego rozwiązywania problemów społecznych,

- 4) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

6. Realizacja uchwał Rady Gminy Horyniec-Zdrój

<i>Lp.</i>	<i>Wykaz Uchwał Rady Gminy Horyniec-Zdrój -- 2020 r. --</i>
1.	rozpatrzenia petycji złożonej w interesie publicznym,
2.	rozpatrzenia petycji złożonej w interesie publicznym,
3.	ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dla dróg gminnych na terenie Gminy Horyniec-Zdrój których zarządcą jest Wójt Gminy Horyniec-Zdrój ,
4.	wyrażenia zgody na wydierżawienie działek lub ich części w obrębach geodezyjnych Wólka Horyniecka, Werchrata oraz Horyniec-Zdrój, w gminie Horyniec-Zdrój na okres 10 lat oraz 15 lat na cele rolnicze w trybie przetargowym,
5.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów linii elektroenergetycznej WN 110kV, obejmującej część nieruchomości znajdujących się w granicach obrębu Nowe Brusno,
6.	przekształcenia Szkoły Podstawowej im. M.J.Piłsudskiego w Horyńcu-Zdroju poprzez likwidację Szkoły Filialnej w Werchracie,
7.	zmian w budżecie gminy na 2020 r.
8.	Ustalenia wysokości diet oraz określenia warunków zwrotu kosztów podróży służbowych dla radnych Rady Gminy Horyniec-Zdrój,
9.	Ustalenia wysokości diet dla sołtysów za udział w sesjach Rady Gminy Horyniec-Zdrój
10.	ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dla dróg gminnych na terenie Gminy Horyniec-Zdrój których zarządcą jest Wójt Gminy Horyniec-Zdrój,
11.	ustalenia wysokości diet oraz określenia zasad zwrotu kosztów podróży służbowych dla radnych Rady Gminy Horyniec-Zdrój,
12.	zabezpieczenia środków finansowych w budżecie gminy Horyniec-Zdrój
13.	zmian w budżecie gminy Horyniec-Zdrój na 2020 rok,
14.	uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej gminy Horyniec-Zdrój
15.	ustanowienia pomnika przyrody,
16.	przyjęcia programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Horyniec-Zdrój w 2020 roku,
17.	wskazania przedstawiciela Gminy Horyniec-Zdrój do Rady Zespołu Parków Krajobrazowych w Przemyśle,
18.	przystąpienia Gminy Horyniec-Zdrój do Stowarzyszenia Euroregion „Roztocze”,
19.	ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Horyniec-Zdrój oraz określenia granic ich obwodów,
20.	określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej w formie pomocy rzeczowej, zasiłków okresowych oraz zasiłków celowych,
21.	zmiany Uchwały nr XXII.180.2016 rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 12 października 2016r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz sposobu jej rozliczania,

22.	wyrażenia zgody na wydzierżawienie części działki nr 328/10 w obrębie geodezyjnym Werchrata, w gminie Horyniec-Zdrój na okres 10 lat na cele rolnicze w trybie przetargowym,
23.	wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomościach stanowiących własność Gminy Horyniec-Zdrój,
24.	wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomościach stanowiących własność Gminy Horyniec-Zdrój,
25.	niedochodzenia rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, o której mowa w art. 10 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych,
26.	zmiany uchwały Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 16 maja 2019 r. Nr VI.69.2019 r w sprawie szczegółowych zasad sposobu i trybu umarzania, odraczania terminu spłaty lub rozkładania na raty oraz niedochodzenia należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Horyniec-Zdrój i jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organów do tego uprawnionych,
27.	zmian w budżecie gminy Horyniec-Zdrój na 2020 rok,
28.	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Horyniec-Zdrój.
29.	udzielenia Wójtowi Gminy Horyniec-Zdrój wotum zaufania za 2019 rok
30.	zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Horyniec-Zdrój za 2019 rok
31.	udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Horyniec-Zdrój
32.	rozpatrzenia petycji – wprowadzenie lokalnej „tarczy antykryzysowej”
33.	wyrażenia zgody na wydzierżawienie części działki o numerze ewidencyjnym gruntów 2328 w obrębie geodezyjnym Horyniec-Zdrój, w gminie Horyniec-Zdrój na okres 10 lat na cele rolnicze w trybie przetargowym,
34.	wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na działkach stanowiących własność Gminy Horyniec-Zdrój,
35.	wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na działkach stanowiących własność Gminy Horyniec-Zdrój,
36.	wyrażenia zgody na wydzierżawienie części działek o numerach ewidencyjnych gruntów 91,92,93 w obrębie geodezyjnym Podemszczyzna, w gminie Horyniec-Zdrój na okres 10 lat na cele rolnicze w trybie przetargowym,
37.	organizacji wspólnej obsługi administracyjnej, finansowo-księgowej i organizacyjnej dla jednostek organizacyjnych zaliczonych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Horyniec-Zdrój
38.	zmiany Uchwały Nr XVIII.169.2020 z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2020 rok
39.	zmian w budżecie gminy Horyniec-Zdrój na 2020 rok,
40.	określenia górnych stawek opłat za usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz odbiór osadów z przydomowych oczyszczalni ścieków od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Horyniec-Zdrój,
41.	wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na działkach stanowiących własność Gminy Horyniec-Zdrój,
42.	zmian w budżecie gminy Horyniec-Zdrój na 2020 rok.
43.	zmiany wieloletniej prognozy finansowej dla Gminy Horyniec-Zdrój,

44.	przyjęcia aktualizacji „Strategii Promocji i Rozwoju Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2015-2020”
45.	wyrażenia zgody na zawarcie umowy o partnerstwie w zakresie realizacji projektu pn. „Rozwój infrastruktury lecznictwa uzdrowiskowego i turystyczno-rekreacyjnej w gminach uzdrowiskowych województwa Podkarpackiego
46.	przyjęcia aktualizacji „Strategii Promocji i Rozwoju Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2015-2020”,
47.	zmian w budżecie gminy Horyniec-Zdrój na 2020 rok
48.	uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej dla Gminy Horyniec-Zdrój
49.	wyrażenia zgody na wydzierżawienie działek stanowiących własność Gminy Horyniec-Zdrój na okres 10 lat na cele rolnicze w trybie przetargowym
50.	przystąpienia Gminy Horyniec-Zdrój do Związku Transgranicznego Euroregion Rostocze,
51.	zmiany uchwały Nr XXII/114/2012 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 28 czerwca 2012 roku w sprawie uchwalenia statutu Uzdrowiska Horyniec-Zdrój,
52.	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lubaczowskiemu na realizację zadania publicznego,
53.	Zmian w budżecie gminy Horyniec-zdrój na 2020 rok,
54.	zmian w wieloletniej prognozie finansowej gminy Horyniec-Zdrój,
55.	zaciągnięcia kredytu długoterminowego,
56.	określenia wysokości podatku od nieruchomości na terenie Gminy Horyniec-Zdrój na 2021 rok,
57.	wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na działce stanowiącej własność Gminy Horyniec-Zdrój,
58.	wyrażenia zgody na wydzierżawienie działek stanowiących własność Gminy Horyniec-Zdrój na okres 10 lat na cele rolnicze w trybie przetargowym.
59.	przyjęcia aktualizacji „Strategii Promocji i Rozwoju Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2015-2020”
60.	przyjęcia „Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Horyniec – Zdrój z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2024”
61.	przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Horyniec-Zdrój na 2021 rok,
62.	przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Horyniec-Zdrój na 2021 rok
63.	wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na działce o numerze ewidencyjnym gruntów 64 w obrębie Horyniec-Zdrój stanowiącej własność Gminy Horyniec-Zdrój,
64.	wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na działce o numerze ewidencyjnym gruntów 477 w obrębie Podemsczyzna stanowiącej własność Gminy Horyniec-Zdrój,
65.	przekształcenia Punktu Przedszkolnego w Horyńcu-Zdroju w Przedszkole w Horyńcu-Zdroju,
66.	utworzenia Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych w Horyńcu-Zdroju,
67.	włączenia Przedszkola w Horyńcu-Zdroju do Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych w Horyńcu-Zdroju
68.	wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz

	ustalenia stawki opłaty,
69.	dopłat do taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy Horyniec-Zdrój na 2021 rok,
70.	zmian w budżecie gminy Horyniec-Zdrój na 2020 rok,
71.	uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej gminy Horyniec-Zdrój,
72.	rozpatrzenia petycji – przewrócenia zlikwidowanych zajęć w Punkcie Przedszkolnym w Horyńcu-Zdroju,
73.	wyborów do organów samorządu mieszkańców sołectwa Nowe Brusno.
74.	wyznaczenia aglomeracji Horyniec-Zdrój,
75.	Uchwała budżetowa Gminy Horyniec-Zdrój na 2021 rok
76.	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej dla Gminy Horyniec-Zdrój.
77.	zmiany uchwały nr XXIV.211.2020 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie dopłat do taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy Horyniec-Zdrój na 2021 rok.

W 2020 r. Rada Gminy Horyniec-Zdrój podczas sesji Rada podjęła ogółem 77 uchwał. Największa liczba podjętych w 2020r. uchwał dotyczyła sfery okołobudżetowej, w tym m.in. zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2020r., zmian wieloletniej prognozy finansowej, udzielonych dotacji, pomocy finansowej, zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2019, udzielenia wójtowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu gminy za rok 2019, uchwalenia budżetu gminy Horyniec-Zdrój na 2021 r. oraz wieloletniej prognozy finansowej na kolejne lata.

7. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

7.1 Porozumienia

Gmina Horyniec-Zdrój współpracuje z samorządami i innymi instytucjami przy realizacji wspólnych inwestycji, leżących w interesie społecznym i gospodarczym gminy.

W dniu 03.07.2020 r. została podpisana Umowa o dofinansowanie nr 1/OW.IX.072.9.3.2020/2020 z Województwem Podkarpackim na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności” w ramach którego zrealizowane zostały szkolenia i warsztaty dla mieszkańców powiatu lubaczowskiego.

W dniu 30.07.2020 r. została podpisana umowa bezzwrotnej pomocy finansowej nr RZE.WKUR.3815.3.2020.BF.10 z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa ot Rzeszów na zadanie Przebudowa sieci wodociągowej na osiedlu mieszkaniowym po byłym PGR w

miejsowości Horyniec-Zdrój.

W dniu 30.04.2020 r. zostało podpisane Porozumienie nr 10 z Wojewodą Podkarpackim w sprawie udzielenia dotacji na renowację Cmentarza Wojskowego z I Wojny Światowej w Nowym Bruśnie.

W dniu 10.06.2020 r. została podpisana umowa nr 11239/20/FPK/DDK z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotycząca dofinansowania renowacji Cmentarza Wojskowego z I Wojny Światowej w Nowym Bruśnie.

W dniu 29.06.2020 r. została podpisana umowa nr RG.I.7152.10.1.2020 r. z Województwem Podkarpackim dotycząca przyznania dotacji na realizację zadania: Budowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Werchracie.

W dniu 30.06.2020 r. podpisana została umowa dotacji nr 3786/2020/OZ/R/DA z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na zadanie: „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Horyniec-Zdrój”.

W dniu 28.04.2020 r. podpisana została umowa nr 631/2020/09/OZ-UP-go/D z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na zadanie: „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”.

W dniu 27.04.2020 r. podpisana została Umowa o powierzenie grantu nr 2279/2020 z Centrum Projektów Polska Cyfrowa na zadanie: „Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie szkolenia zdalnego”.

W dniu 06.11.2020 r. podpisana została umowa dotacji z Ochotniczą Strażą Pożarną w Horyńcu-Zdroju na pokrycie wkłady własnego do zakupu wyposażenia.

W dniu 01.10.2020 r. podpisana została umowa dotacji z Ochotniczą Strażą Pożarną w Werchracie na pokrycie kosztów remontu remizy.

W dniu 17.12.2020 r. podpisana została umowa dotacji z Ochotniczą Strażą Pożarną w

Horyńcu-Zdroju na zakup wyposażenia.

W dniu 08.05.2020 r. podpisana została umowa dotacji celowej z Gminną Biblioteką Publiczną w Horyńcu-Zdroju na pokrycie wkładu własnego do inwestycji: „Przebudowa i zakup wyposażenia do Gminnej Biblioteki Publicznej w Horyńcu-Zdroju”.

W dniu 08.04.2020 r. zostało podpisane porozumienie z Komendą Wojewódzką Policji w Rzeszowie na udzielenie dotacji na Fundusz Wsparcia Policji.

W dniu 05.11.2020 r. zawarta została umowa dotacji z Powiatem Lubaczowskim w sprawie dofinansowania remontu pomieszczeń ratowniczo gaśniczych Komendy powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lubaczowie.

W dniu 01.02.2020 r. zawarte zostało porozumienie z prezydentem miasta Przemyśla na wykonywanie zadań w zakresie świadczeń przez Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom w Przemyśle.

7.2 Współpraca z organizacjami

Gmina Horyniec-Zdrój współpracuje z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- 1) Od 2010 ze **Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Serce Roztocza”**, którego głównym celem jest realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) w ramach, której pozyskiwane są środki na rozwój obszarów zgodnie z wolą społeczności lokalnej, a także podejmowane są inicjatywy i działania, mające na celu budowanie i promocję wizerunku regionu, rozwój produktów lokalnych, turystyki, przedsiębiorczości, zasobów ludzkich, poprawę estetyki miejscowości i bezpieczeństwa mieszkańców; prowadzone są działania na rzecz ochrony środowiska; nawiązywane są kontakty w celu pozyskiwania obcych źródeł finansowania. Działania ukierunkowane są głównie na odnowę i rozwój wsi - na tworzenie warunków dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej przez wsparcie inwestycyjne przyznawane na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesienie

atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich. Celem działania jest wpływanie na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwić ma ono rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz pozytywnie wpłynąć na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

- 2) Od 2015 r. ze **Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Rozwój Ziemi Lubaczowskiej”**, które jest stowarzyszeniem działającym na terenie gmin Cieszanów, Horyniec-Zdrój, Lubaczów, Narol, Oleszyce, Stary Dzików, Wielkie Oczy oraz Miasta Lubaczów położonych w powiecie lubaczowskim, województwie podkarpackim. Celem stowarzyszenia jest aktywny, zdrowy styl życia przedsiębiorczych mieszkańców, który możliwy jest do osiągnięcia, poprzez zbudowanie atrakcyjnego produktu turystycznego obszaru LGD oraz wsparcie przedsiębiorczości społecznej i gospodarczej mieszkańców. LGD „Rozwój Ziemi Lubaczowskiej” jest stowarzyszeniem, realizującym wybrane cele strategiczne, wynikające z uwarunkowań obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju oraz przeprowadzonych konsultacji społecznych. Wypracowane cele, są również efektem przeprowadzonej analizy SWOT i stanowią odpowiedź na zidentyfikowane podczas konsultacji potrzeby miejscowej ludności oraz mają charakter długofalowy. Na dwa cele ogólne składają się cele szczegółowe.

Cel ogólny I - Podniesienie jakości życia na obszarze objętym LSR poprzez rozwój turystyki przy wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu:

- Cel szczegółowy I.1 Rozwój usług turystycznych
- Cel szczegółowy I.2 Poprawa stanu infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i turystycznej
- Cel szczegółowy I.3 Promocja walorów turystycznych regionu, informacja oraz wsparcie szkoleniowe

Cel ogólny II - Podniesienie poziomu aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców:

- Cel szczegółowy II.1 Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców
- Cel szczegółowy II.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców

Opis przedsięwzięć:

Przedsięwzięcie I - Rozwój turystyki poprzez zagospodarowanie obszarów atrakcyjnych turystycznie.

Operacje realizowane mogą być w ramach:

- budowy, przebudowy, i remontu małej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych i sportowych wpływająca na rozwój nowych usług
- odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami
- renowacji, zabezpieczenia i oznakowania pomników przyrody, odkrywek geologicznych i innych cennych obiektów i miejsc
- budowy pól namiotowych, placów zabaw, kąpielisk (wraz z zagospodarowaniem przestrzeni wokół zbiorników),
- odnowy historycznych atrakcji turystycznych,
- budowa kompleksowej oferty turystycznej
- tworzenie nowych produktów turystycznych
- budowy lub odbudowy małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras narciarstwa biegowego i zjazdowego, tras rowerowych, szlaków konnych, ścieżek spacerowych i dydaktycznych
- zagospodarowanie terenu wokół istniejących zbiorników wodnych.

Przedsięwzięcie II - Lubaczowszczyzna tętniąca życiem społeczno-kulturalnym, atrakcyjna turystycznie.

Operacje realizowane mogą być w ramach:

- budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, wielofunkcyjnych boisk sportowych;
- organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych na obszarze realizacji LSR;
- budowy, przebudowy, remontu i wyposażenia obiektów pełniących funkcje publiczne (świetlic wiejskich), społeczno-kulturalne,
- zagospodarowanie centrów wsi oraz przestrzeni publicznej,
- organizacja imprez turystycznych, sportowych i kulturowych, prowadzenie badań,
- promocja nowych i istniejących produktów turystycznych,

- opracowanie kalendarza imprez, organizowanie szkoleń dla branży turystycznej, wydawanie folderów i publikacji.

Przedsięwzięcie III - Region aktywny gospodarczo.

Operacje dotyczące:

- organizacji szkoleń i innych przedsięwzięć edukacyjnych służących podniesieniu aktywności gospodarczej mieszkańców,
- rozwoju lokalnej aktywności i współpracy gospodarczej poprzez inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych, tradycyjnych sektorach gospodarki oraz lokalnym dziedzictwie kulturowym, historycznym i przyrodniczym
- rozwoju agroturystyki i turystyki na obszarze realizacji LSR; w tym poprzez utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej
- rozwoju aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła.

Przedsięwzięcie IV Aktywizacja i integracja lokalnego środowiska.

Operacje dotyczące:

- organizacji szkoleń i innych przedsięwzięć edukacyjnych służących podniesieniu aktywności gospodarczej mieszkańców,
- rozwoju lokalnej aktywności i współpracy gospodarczej poprzez inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych, tradycyjnych sektorach gospodarki oraz lokalnym dziedzictwie kulturowym, historycznym i przyrodniczym
- rozwoju agroturystyki i turystyki na obszarze realizacji LSR; w tym poprzez utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej
- rozwoju aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła.

- 3) Od stycznia 2016 r. ze **Związkiem Międzygminnym „Ziemia Lubaczowska”**, który tworzą gminy znajdujące się w powiecie lubaczowskim: Gmina Horyniec Zdrój, Gmina

Lubaczów, Miasto Lubaczów, Gmina Stary Dzików, Gmina Wielkie Oczy, Gmina Cieszanów, Gmina Narol, Gmina Oleszyce. Związek ma na celu integrację oraz gospodarczy i kulturowy rozwój gmin z powiatu lubaczowskiego, dąży do rozwijania, eksponowania i wykorzystywania zasobów gospodarczych, przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowych swej ziemi.

Zadaniem Związku jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarki, w tym turystyki,

w szczególności poprzez:

- 1) współpracę w celu przygotowywania i promocji wspólnej oferty inwestycyjnej;
 - 2) tworzenie wspólnych produktów turystycznych;
 - 3) budowę wspólnej marki i promocję regionu;
 - 4) pozyskiwanie środków krajowych i zagranicznych na realizację wspólnych przedsięwzięć w zakresie:
 - a) rozwoju infrastruktury turystycznej,
 - b) ochrony środowiska i działań proekologicznych,
 - c) wykorzystywania miejscowych zasobów naturalnych,
 - 5) podejmowanie wspólnych działań na rzecz rozwoju kultury i tradycji regionalnych;
 - 6) tworzenia miejsc pracy poprzez promowanie, wspieranie lub wdrażanie rozwiązań ekonomii społecznej;
 - 7) koordynowanie działań gmin – członków Związku w zakresie działania Związku.
- 4) Ze Stowarzyszeniem Gmin Uzdrowiskowych Rzeczypospolitej Polskiej, którego głównym celem jest reprezentowanie, obrona i popieranie wspólnych interesów swoich członków wobec Sejmu, Senatu, władz państwowych, administracji rządowej i samorządowej, organów i instytucji europejskich oraz osób prawnych i fizycznych, a także:
- wszechstronny rozwój polskich uzdrowisk oraz miejscowości o walorach uzdrowiskowych,
 - wspieranie rozwoju działalności uzdrowiskowej, turystycznej i rekreacyjno – sportowej w gminach należących do stowarzyszenia,
 - dążenie do zapewnienia gminom uzdrowiskowym szczególnej opieki ze strony Sejmu, Senatu, rządu,
 - utrzymywanie stałego kontaktu z pokrewnymi instytucjami i zrzeszeniami w kraju i za

granicą,

- popieranie wszelkich akcji zmierzających do rozwoju uzdrowisk polskich,
- prowadzenie działalności reklamowej, promocyjnej i marketingowej polskich uzdrowisk,
- podejmowanie działań na rzecz ochrony zdrowia, kultury fizycznej i sportu, rekreacji, ochrony środowiska, profilaktyki zdrowotnej, leczenia uzdrowiskowego, turystyki, turystyki uzdrowiskowej.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- podejmowanie działań dla zapewnienia właściwego rozwoju psychofizycznego człowieka,
- popularyzowanie leczenia uzdrowiskowego, turystyki, sportu i rekreacji ruchowej jako elementów zdrowego stylu życia,
- wydawanie własnych publikacji,
- współpracę z instytucjami i organizacjami o pokrewnych zadaniach w kraju i za granicą,
- prowadzenie działalności gospodarczej dla uzyskania środków na cele statutowe,
- współudział w tworzeniu prawa z zakresu wyznaczonego przez cele i zadania stowarzyszenia.

8. Umowy partnerskie międzynarodowe.

Gmina Horyniec-Zdrój jest otwarta na współpracę oraz nawiązywanie przyjacielskich relacji z miejscowościami zagranicznymi. W chwili obecnej Gmina Horyniec-Zdrój jest w trakcie obowiązywania czterech umów o współpracy z następującymi miejscowościami, znajdującymi się na Ukrainie:

- 1) Od 2007 r. obowiązuje umowa o przyjaźni i współpracy pomiędzy Gminą Horyniec-Zdrój, a Miastem Winniki w oparciu o Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś - Ukraina 2007-2013, który ułatwia współpracę transgraniczną, poprzez zbliżanie do siebie różnych podmiotów – mieszkańców, instytucji i organizacji, przedsiębiorstw i społeczności lokalnych – w celu lepszego wykorzystywania możliwości jakie niesie wspólny rozwój obszaru przygranicznego.

Współpraca w ramach Programu obejmuje następujące obszary:

- lepsze warunki dla przedsiębiorczości,
- rozwój turystyki,
- poprawa dostępności regionu,

- ochrona środowiska w obszarze przygranicznym,
- sprawne i bezpieczne granice,
- rozwój regionalnych i lokalnych możliwości współpracy transgranicznej,
- inicjatywa społeczności lokalnych,
- promowanie dialogu między kulturami i kontaktami „people-to-people”,
- wsparcie administracji (projekty pomocy technicznej).

2) Od 2011 r. obowiązuje umowa o współpracy pomiędzy Gminą Horyniec-Zdrój, a Miastem Morszyn, również w oparciu o Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś - Ukraina 2007-2013. Strategia Programu odpowiada krajowym i regionalnym strategiom rozwoju społeczno-gospodarczego, które są realizowane poprzez cele strategiczne Programu. Dokument Programowy przewiduje trzy cele strategiczne dla działań w ramach współpracy transgranicznej:

- a) Promowanie rozwoju gospodarczego i społecznego w regionach po obu stronach wspólnej granicy;
- b) Rozwiązywanie wspólnych wyzwań dotyczących środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa i ochrony;
- c) Promocja lepszych warunków i zasad zapewniających mobilność osób, towarów i kapitału.

Program przyczynia się do wszystkich wyżej wymienionych Celów Strategicznych oraz do zidentyfikowanych potrzeb regionalnych poprzez finansowanie realizacji niekomercyjnych projektów odnoszących się do następujących priorytetów:

- I. Promocja kultury lokalnej i zachowanie dziedzictwa historycznego
- II. Poprawa dostępności regionów, rozwoju trwałego i odpornego na klimat transportu oraz sieci i systemów komunikacyjnych
- III. Wspólne wyzwania w obszarze bezpieczeństwa i ochrony
- IV. Promocja zarządzania granicami oraz bezpieczeństwem na granicach, zarządzanie mobilnością i migracjami.

3) Od 2016 r. obowiązuje umowa o współpracy pomiędzy Gminą Horyniec-Zdrój, a Miastem **Truskawiec**. Porozumienie dotyczy współpracy gospodarczej, naukowo-technicznej i kulturowo – humanistycznej. W imieniu Gminy Horyniec-Zdrój umowę

podpisał *Wójt Gminy Pan Robert Serkis* a w imieniu miasta Truskawiec *Pan Burmistrz Andrij Kulchynskyi*. Partnerzy kierując się zasadami równoprawności, wzajemnych korzyści i szacunku umacniają kontakty bezpośrednie pomiędzy osobami prawnymi na płaszczyźnie gospodarczej, edukacyjnej, kulturowej i społecznej. Podpisanie umowy pozwala na wspólne ubieganie się o środki pochodzące z unijnych programów transgranicznych Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.

- 4) Od 2005 r. obowiązuje umowa o współpracy pomiędzy Gminą Horyniec-Zdrój, a Gminą **Rawa Ruska**. Nadrzędnym celem współpracy jest wspieranie transgranicznych procesów rozwojowych na pograniczu Polski i Ukrainy.

9. Istotne działania wójta – chronologiczny przegląd roczny

Wszystkie działania podejmowane przez Wójta Gminy Horyniec-Zdrój i Urząd Gminy szczegółowo referowane są na Sesjach rady Gminy Horyniec-Zdrój. Najważniejsze czynności, o których informowana była Rada Gminy na sesjach w 2020 r. przedstawione są poniżej w kolejności chronologicznej:

Styczeń – Luty

1. Rozliczone zostało pod kątem finansowym zadanie związane z budową deptaka spacerowego na terenie uzdrowiska Horyniec-Zdrój, środki finansowe wpłynęły na nasze konto i złożyliśmy do PINB stosowne dokumenty o zakończeniu robót budowlanych. Całkowita wartość zadania to 10 190 624,88 zł to przy dofinansowaniu z UM w kwocie 7 073 776,53 zł.
2. Trwają prace związane z remontem Biblioteki gminnej — wykonawca Spółka Usługi Komunalne zapewnia, że prace zakończą się w terminie 30 kwietnia.
3. Rozstrzygnięty został przetarg na budowę sieci gazowej przy ul. Wojska Polskiego w Horyńcu- Zdroju. Wartość umowna to kwota 500 000 zł. Roboty rozpoczną się w marcu i również w miesiącu marcu odbędzie się zebranie z zainteresowanymi mieszkańcami w sprawie przygotowania pozwoleń na budowę na instalacje wewnętrzne, w którym będą uczestniczyć przedstawiciele PSG z Rzeszowa. Zakończenie robót zgodnie z umową do 30 czerwca 2020 roku.
4. Przygotowywana jest dokumentacja projektowa na budowę sieci wodociągowej na osiedlu

Sobieskiego w Horyńcu-Zdroju. Realizacja nastąpi w tym roku a 80% kosztów zostanie zrefundowane przez KOWR w Rzeszowie.

5. W dniach od 15 do 19 stycznia odbywała się w Horyńcu-Zdroju 41 Biesiada Teatralna w której uczestniczyło 14 zespołów z całego kraju a w składzie jury znajdował się znany aktor Stanisław Górka. Wydarzenie jak co roku organizowane było przez Centrum Kulturalne w Przemyśle i GOK w Horyńcu-Zdroju. Honorowy Patronat nad Biesiadą sprawował Marszałek Województwa Podkarpackiego.
6. Wspólnie z gminami zrzeszonymi w Związku Międzygminnym opracowaliśmy program wydarzeń kulturalnych, sportowych i turystycznych na 2020 roku. Program ten znajduje się od dziś na naszej stronie internetowej i stronie GOK Horyniec. Najważniejsze wydarzenia, które odbędą się w naszej gminie to oczywiście Dni Horyńca-Zdroju w pierwszy weekend lipca, Święto Pieroga w dniu 16 sierpnia, Gala Myśliwska 27 czerwca, Gminny Dzień Dziecka 7 czerwca, Dożynki Gminne 6 września oraz wydarzenie sportowe i turystyczne 22 marca Stowarzyszenie Nordic Walking zaprasza na marsz pn. Szukamy Bociana, maratony Rowerowe Cyklokarpaty 4 lipca oraz gminne święto sportu 23 sierpnia. Horynieckie lato jak zwykle zapowiada się bardzo ciekawie i chcę zaprosić wszystkich chętnych, stowarzyszenia i koła do aktywności i wspólnego działania w tym zakresie.
7. W związku ze zmianą sposobu odbiór odpadów i zasad rozliczania się przez gminę z podmiotem świadczącym te usługi zwracam się z prośbą do wszystkich mieszkańców naszej gminy o stosowanie się do zasad dotyczących selekcji odpadów. Niestosowanie do tych zasad może w konsekwencji doprowadzić do naliczenia wyższych stawek zarówno dla gminy a w konsekwencji dla poszczególnych właścicieli gospodarstw.

Marzec, Kwiecień, Maj

1. Od połowy marca znajdujemy się wszyscy z stanie epidemii związanym z zagrożeniem występowania koronawirusa na terytorium całego kraju. Od tego momentu zamknięte są szkoły, instytucje kultury, uzdrowiska, ŚDS, nie funkcjonują restauracje, hotele i gospodarstwa agroturystyczne. Ta sytuacja jest szczególnie trudna dla gmin uzdrowskich takich jak Horyniec-Zdrój ponieważ u nas 90 % gospodarki związanej jest z sanatoriami, turystyką i hotelarstwem i usługami z tymi branżami powiązanymi. Brak kuracjuszy powoduje uszczuplenie dochodów z opłaty uzdrowskiej,

ograniczeniem w zatrudnieniu dla naszych mieszkańców co przekłada się na straty w dochodach podatkowych. Sytuacja staje się bardzo trudna i trwanie takiego stanu w najbliższym czasie może doprowadzić do utraty płynności finansowej gminy i konieczności ograniczenia wydatków. Nadzieję na powrót do normalności dają zapowiedzi powrotu funkcjonowania uzdrowisk od 15 czerwca choć już dzisiaj wiemy, że bardzo trudno będzie pozyskać kuracjuszy jednocześnie stosując wymagane przepisami rygory sanitarne. Mamy nadzieję, że sytuacja będzie stopniowo wracać do normy i pozwoli samorządowi w pełni funkcjonować.

2. Zakończyły się prace związane z remontem Biblioteki gminnej — uruchomienie planujemy podczas wakacji. Również w tym czasie rozpocznie działanie nasza horyniecka Izba Pamięci.

3. Rozpoczęła się budowa sieci gazowej przy ul. Wojska Polskiego w Horyńcu-Zdroju. Zależy nam na jak najszybszym zainteresowaniu mieszkańców przyłączaniem do sieci. Obecnie zbieramy od zainteresowanych mieszkańców wnioski o przyłączenie do sieci. Im więcej chętnych tym korzystniejsze warunki sprzedaży tej sieci przez Gminę na rzecz PSG w Jaśle.

4. Realizowane są zadania z funduszy sołeckich w poszczególnych miejscowościach. Trwają drobne remonty dróg gminnych. Wykonany został gruntowny remont drogi do miejscowości Łozy — pozwalający mieszkańcom na lepszy dojazd do ich gospodarstw.

5. Przygotowywana została dokumentacja projektowa na budowę sieci wodociągowej na osiedlu Sobieskiego w Horyńcu-Zdroju. Obecnie trwa procedura uzyskania pozwolenia na budowę. Realizacja nastąpi w tym roku a 80% kosztów zostanie zrefundowane przez KOWR w Rzeszowie.

6. Zakupiony został agregat prądotwórczy w dużej części ze środków pochodzących z funduszy sołeckich. Trwają prace przy budowie alejek i oświetlenia na naszym horynieckim cmentarzu komunalnym.

7. Urząd gminy powoli wraca do normalnego funkcjonowania. Uruchomiliśmy od 14 maja obsługę kasową bezpośrednią. 25 maja kolejna odsłona ustawy o koronawirusie umożliwia bieg terminów administracyjnych oraz możliwość wnoszenia uwag i wglądu do toczących się postępowań.

Czerwiec - Lipiec

1. Cały czas jesteśmy w trakcie pandemii koronawirusa. Horynieckie uzdrowiska powoli wracają do pracy stosując obostrzenia związane z epidemią. W normalny sposób odbywa się praca w naszych jednostkach organizacyjnych i instytucjach kultury. Mamy nadzieję, że sytuacja będzie stopniowo wracać do normy i pozwoli nam wszystkim w pełni funkcjonować.
2. Otrzymaliśmy dofinansowanie na budowę sieci wodociągowej na osiedlu Sobieskiego. Realizacja nastąpi w tym roku a 80% kosztów zostanie zrefundowane przez KOWR w Rzeszowie. Wartość dofinansowania to ponad 300 tys. złotych.
3. Na ukończeniu jest rozbudowa sieci gazowej w Horyńcu-Zdroju. Termin zakończenia zgodnie z umową to 14 sierpnia. Inwestycja na mocy porozumienia z Zakładem Gazowym w Jasle będzie refundowana.
4. Złożone wnioski aplikacyjne w ramach programu z Funduszy Norweskich między innymi na II etap zagospodarowania deptaka spacerowego w dzielnicy uzdrowskiej, doposażenie GOKu wraz z zagospodarowaniem terenu, uzupełnienie infrastruktury przy świetlicy w Radrużu przeszły ocenę formalną. Przewidywany termin zakończenia oceny merytorycznej to połowa września 2020.
5. Trwają prace przygotowawcze do złożenia wniosku aplikacyjnego w ramach RPO WP 20142020. Wniosek będzie złożony w partnerstwie z gminami uzdrowskimi z terenu Podkarpacia oraz uzdrowiskiem Bajka. W ramach prac przewidziana jest budowa drogi dojazdowej do Parku Zdrojowego od strony zachodniej, budowa pijalni wody mineralnej, alejki, oświetlenie i mała architektura. Jest to możliwe dzięki staraniom gminy o przejęcie dróg w tym rejonie od Uzdrowiska Horyniec. W ramach planowanego projektu wykonane zostaną nasadzenia roślinne na deptaku w dzielnicy uzdrowskiej.
6. Podpisana została umowa o dofinansowanie z Urzędem Marszałkowskim w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na budowę altany wraz z grillem przy świetlicy w Radrużu, planowany termin wykonania to koniec września 2020 r.
7. Otrzymaliśmy dofinansowanie od Podkarpackiego Konserwatora Zabytków na wykonanie dokumentacji konserwatorskiej na Cerkwisko w Moczarach.
8. Zakończyły się prace związane z odnową cmentarza wojenka z I Wojny Światowej w Nowym Bruśnie. Inwestycja pokryta została z dotacji wojewody oraz

Ministerstwa Kultury.

9. W naszej SP zakończyliśmy realizację projektu RPO Poprawa Jakości Kształcenia Ogólnego pn „W TROSCE O OPTYMALNY ROZWÓJ KAŻDEGO UCZNIA — POPRAWA WARUNKÓW DYDAKTYCZNYCH I JAKOŚCI KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO W SZKOLE PODSTAWOWE W HORYŃCU-ZDROJU". Na chwilę obecną wszystkie wskaźniki rezultatu osiągnięte do momentu epidemii zostały uznane przez Instytucję Zarządzającą a te które nie zostały zrealizowane nie będą zostaną uznane zgodnie z ich zaawansowaniem wg stanu na połowę marca. Całkowita wartość projektu to 467 478 złotych przy dofinansowaniu na poziomie 424 945 zł. 45 nauczycieli objętych specjalistycznymi szkoleniami. 302 uczniów otrzymało wsparcie w różnych formach. W ramach projektu doposażono SP w sprzęt, pomoce dydaktyczne i podręczniki na łączną wartość 80 383 zł.

10. Gmina podpisała z WFOŚiGW w Rzeszowie umowę dofinansowanie usuwania azbestu. Wyłoniony wykonawca to Firma BHZ ModBUT z Radomyśla nad Sanem. Łącznie zostanie odebrane 27 (ton) azbestu z 23 gospodarstw domowych, w tym z 4 gospodarstw zostanie zdemonstrowany azbest z dachu właściciela. Łączne dofinansowanie z Funduszu 14 790,00 zł. Dopłata gminy 2 676,74 zł. Całość zadania 17 466,74 zł brutto. Zadanie jest w trakcie realizacji.

11. Gminie Horyniec-Zdrój udało się otrzymać dofinansowanie na wybudowanie bezpłatnego dostępu do bezprzewodowego Internetu w przestrzeniach publicznych. (tzw. sieć HotSpotów).

12. Bon o wartości 15 tys. euro w ramach programu WiFi4EU przyznawany jest na zasadzie „kto pierwszy ten lepszy". Zdecydował czas złożonego wniosku od momentu otwarcia konkursu (sekundy). Nabór otwarty został 3 czerwca 2020 o godz. 13,00. Nasz wniosek został zarejestrowany o godz. 13.00.00.615. wszystkie wnioski zakwalifikowane z terenu UE zmieściły się w ciągu 2 sekund od otwarcia. Mieliśmy bardzo dużo szczęścia.

Dofinansowanie pokryje koszty sprzętu i instalacji, natomiast koszty połączeń bezprzewodowych i konserwacji sprzętu będzie ponosić przez trzy lata beneficjent.

Gmina ma maksymalnie 18 miesięcy od podpisania umowy o udzielenie dotacji na wykonanie instalacji WiFi. Po otrzymaniu bonu gmina zainstaluje sieć hotspotów WiFi4EU w dowolnym miejscu publicznym, które można uznać za ośrodek życia społecznego: w urzędzie gminy, bibliotece publicznej, ośrodku zdrowia, muzeum, na

placu, w parku itp.

13. W ostatnim czasie naszą gminę odwiedził Krystian Herba podczas realizacji spotu reklamującego Festiwal Turystyki Rowerowej „Roztocze bez granic” którego jesteśmy partnerem. Jedną z tras gwiazdzistych rajdu prowadzi przez naszą gminę

14. W ramach Programu Zdalna Szkoła — dotacja w wysokości 99 883 zł z której zakupiono 29 laptopów. Całość sfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Laptopy trafiły do uczniów i nauczycieli z naszej SP.

15. Początkiem lipca wydaliśmy mapę Atrakcji Gminy Horyniec — Zdrój uzupełniając dotychczasowe materiały w wizualne przedstawienie turystom najciekawszych zakątków naszej gminy. Szkice do mapy wykonała nasza lokalna artystka Pani Małgorzata Stelmach a finalne opracowanie graficzne przygotowało Stowarzyszenie Przystanek Horyniec.

16. 5 lipca odbył się Turniej Piłkarski o Puchar Wójta Gminy Horyniec — Zdrój, 12 lipca zawody dla dzieci o puchar Posła RP i Oldboyów o puchar Wójta Gminy Horyniec - Zdrój.

17. 5-6 lipca odbyły się również zawody Nordic Walking Szukamy Bociana podczas których prawie 200 zawodników zmagало się na dystansie 7 i 12 kilometrów.

18. Na początku lipca odwiedzili nas również blogerzy z portalu gdziewyjechac.pl — Wędrownie Motyle. Odwiedzili najciekawsze zakątki naszej gminy a artykuły i materiały filmowe zostały już opublikowane na ich stronie oraz mediach społecznościowych. Jest to kampania którą przeprowadziliśmy wspólnie z gminą Lubycza Królewska w ramach podpisanego w listopadzie porozumienia o współpracy partnerskiej.

19. W okresie wakacji przeprowadzamy konkurs fotograficzny „Moja wizyta na Roztoczu — Horyniec — Zdrój 2020”. Konkurs skierowany jest do turystów odwiedzających naszą gminę, którzy dzielą się z nami swoimi fotografiami z pobytu, mamy już ponad 20 zgłoszeń, co tydzień wylosowana osoba otrzymuje zestaw gadżetów o naszej gminie a nagroda główna to weekendowy pobyt dla dwóch osób w agroturystyce Dzikowisko w Nowinach Horynieckich. Wystawa zgłoszonych prac odbędzie się w Gminnym Ośrodku Kultury we wrześniu. Mamy nadzieję że konkurs przyczyni się do zwiększenia świadomości wśród turystów na temat położenia naszej gminy na Roztoczu jak również pozytywnie wpłynie na postrzeganie naszej gminy jako atrakcyjnej turystycznie.

20. Gminny Ośrodek Kultury jak co roku organizuje wakacyjne dla dzieci pn. Aktywne Wakacje w których spora liczba dzieci spędza w atrakcyjny sposób swój wolny czas.
21. W piątek 24 lipca w cerkwi w Radrużu odbył się koncert inauguracyjny Festiwalu Dziedzictwa Kresów, koncert był transmitowany na żywo w TVP 3 Rzeszów

Sierpień-Wrzesień

1. Trwają prace związane z budową sieci wodociągowej na osiedlu Sobieskiego. Zakończenie robót planowane jest na koniec października. 80% kosztów inwestycji zostanie zrefundowane przez KOWR w Rzeszowie. Wartość dofinansowania to ponad 300 tys złotych
2. Zakończyła się rozbudowa sieci gazowej w Horyńcu-Zdroju. Inwestycja na mocy porozumienia z Zakładem Gazowym w Jaśle będzie refundowana. Koszt inwestycji to ponad pół mln zł.
3. Złożone wnioski aplikacyjne w ramach programu z Funduszy Norweskich między innymi na II etap zagospodarowania deptaka spacerowego w dzielnicy uzdrowskiej, doposażenie GOK-u wraz z zagospodarowaniem terenu, uzupełnienie infrastruktury przy świetlicy w Radrużu przeszły ocenę formalną. Termin rozstrzygnięcia konkursu został przesunięty na listopad br.
4. Złożony został Wniosek, w partnerstwie z gminami uzdrowskimi z terenu Podkarpacia oraz uzdrowiskiem Bajka. W ramach prac przewidziana jest budowa drogi dojazdowej do Parku Zdrojowego od strony zachodniej, budowa pijalni wody mineralnej, alejki, oświetlenie i mała architektura. Jest to możliwe dzięki staraniom gminy o przejęcie dróg w tym rejonie od Uzdrowiska Horyniec. W ramach planowanego projektu wykonane zostaną nasadzenia roślinne na deptaku w dzielnicy uzdrowskiej. Wniosek przeszedł ocenę formalną
5. W ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi wybudowana została altana wraz z grillem oraz ciąg pieszy łączący altanę ze świetlicą w Radrużu. Kwota dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego to 10 tys zł. Pozostała kwota pochodziła z funduszu sołeckiego i środków budżetu gminy.
6. Rozliczony został wniosek związany z odnową cmentarza wojennego z I Wojny Światowej w Nowym Bruśnie. Inwestycja pokryta została z dotacji wojewody oraz Ministerstwa Kultury.
7. Złożony został wniosek do funduszu przeciwdziałania COVID-19. W ramach

wniosku gmina planuje kompleksową przebudowę dróg w dzielnicy uzdrowskiej oraz przebudowa kompleksu sportowego.

8. Zakończyła się realizacja projektu Uniwersytet Samorządności, w ramach którego prowadzone były warsztaty i szkolenia dla mieszkańców z powiatu lubaczowskiego. Projekt dofinansowany został z Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi.

9. Przywrócone zostanie połączenie kolejowe z Horyńca-Zdroju do Rzeszowa w niedzielę. Zacznie funkcjonować od 04.10.2020 r. Pociąg w kierunku Rzeszowa będzie odjeżdżał z Horyńca o godzinie 14:23.

10. Trwają drobne remonty w infrastrukturze drogowej i mieniu wiejskim na terenie gminy, na ukończeniu są realizacje zamierzeń wynikających z poszczególnych funduszy sołeckich. Zakończyły się również zebrania we wszystkich sołectwach związane z podziałem środków na 2021 rok.

11. W Urzędzie Gminy do 16 października trwa kontrola z Regionalnej Izby Obrachunkowej dotycząca gospodarki finansowej gminy.

Październik

1. Zakończyły się prace związane z budową sieci wodociągowej na osiedlu Sobieskiego. 80% kosztów inwestycji zostało zrefundowane przez KOWR w Rzeszowie. Wartość dofinansowania to prawie 300 tys złotych.

2. Gmina Horyniec-Zdrój w partnerstwie z gminami uzdrowskimi z terenu Podkarpacia oraz uzdrowskiem Bajka złożyła wniosek do RPO dotyczący rozbudowy infrastruktury uzdrowskiej. W ramach prac przewidziana jest budowa drogi dojazdowej do Parku Zdrojowego od strony zachodniej, budowa pijalni wody mineralnej, alejki, oświetlenie i mała architektura. Jest to możliwe dzięki staraniom gminy o przejęcie dróg w tym rejonie od Uzdrowska Horyniec. W ramach planowanego projektu wykonane zostaną nasadzenia roślinne na deptaku w dzielnicy uzdrowskiej. Wniosek przeszedł ocenę formalną i merytoryczną. Rozstrzygnięcie konkursu powinno nastąpić do końca grudnia. Możliwa kwota do pozyskania to prawie 2 mln złotych.

3. Złożony został wniosek związany z odnową cmentarza wojennego z I Wojny Światowej w Nowym Bruśnie. Wniosek dotyczy III i ostatniego etapu prac konserwacyjnych. Wzorem tego roku liczymy na dofinansowanie z ministerstwa i od wojewody podkarpackiego.

4. Po zaleceniach WKZ Gmina Horyniec-Zdrój wykonała dokumentację na przeprowadzenie prac konserwatorskich na cerkwisku w Dziewięcierzu — Moczarach. Dokumentacja wykonana została z dofinansowaniem pozyskanych od Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

5. Złożone zostały 2 wnioski do tarczy antykryzysowej dotyczyły one

1. Kompleksowa przebudowa dróg w Dzielnicy Lecznictwa Uzdrowiskowego w Horyńcu-Zdroju. Inwestycja poprawi komunikację pomiędzy dzielnicą uzdrowiskową a centrum Horyńca-Zdroju. Kwota 2,3 mln

2. Przebudowa kompleksu sportowego wraz z infrastrukturą techniczną stadionu w Horyńcu-Zdroju. W ramach przedsięwzięcia planuje się przebudowę płyty głównej boiska wraz z automatycznym systemem nawadniania i odwodnieniem, budowę ogrodzenia, oświetlenia, budowę trybuny wraz z zadaszeniem oraz budowę wiaty rowerowej, boiska treningowego, bieżni sportowej i przebudowę ciągów komunikacyjnych z budową miejsc postojowych. Kwota 5 mln

6. W Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii, przy aktywnym udziale Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych RP trwają prace nad opracowaniem programu rządowego: „Wsparcie dla gmin uzdrowiskowych poprzez stworzenie Programu Polskie Uzdrowiska”. Głównym celem Programu Polskie Uzdrowiska jest poprawa sytuacji gospodarczej gmin, w których znajdują się uzdrowiska. Pula środków, przeznaczonych do wykorzystania w programie wsparcia gmin uzdrowiskowych, będzie wynosiła ok. 1 miliarda złotych. Wstępne założenia programu przewidują dla beneficjentów

maksymalne ograniczenie wkładu własnego w realizowane projekty. Okres realizacji projektu będzie przypadał na lata 2021-2026.

7. Zakończyła się kontrola RIO dotycząca kompleksowej gospodarki finansowej Gminy w latach 2018 i 2019. Kontrola nie stwierdziła żadnych naruszeń prawa i potwierdziła poprawne wykonywanie obowiązków przez gminę.

8. Złożony został wniosek do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na remont GOKU do programu Ochrona Zabytków W poprzednich latach w obiekcie przeprowadzono konieczne prace remontowe o wartości ponad 900 tys zł, jednak nadal najdroższe z kwalifikowanych środków dotyczące prac konserwatorskich elewacji, izolacji poziomej i pionowej budynku, zabezpieczenie dachu, dostosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych - nie zostały zrealizowane. Realizacja tych prac stworzy trwałe

podstawy do harmonijnego funkcjonowania obiektu zabytkowego we współczesnym otoczeniu a obiekt zachowa status materialnego świadectwa minionych czasów. Wartość wniosku 3 mln zł, wkład własny na poziomie 750 tys.

9. 3 października w Parku Zdrojowym odbył się Eko Piknik który skierowany był przede wszystkim do najmłodszych mieszkańców naszej gminy. Podczas pikniku rozdaliśmy 100 sadzonek drzew — świerka i dębu. Zaprezentowane zostało również Eko Serce —pojemnik na nakrętki który od tamtego czasu stoi w centrum Horyńca na deptaku koło gminy. Pojemnik zyskał dużą popularność i od tamtego czasu był już trzykrotnie opróżniany.

10. Związek Rodowy Dzieduszyckich herbu Sas przygotował niezwykle projekt, którym uczcił wielkiego Rodaka i Kapłana Księdza Prymasa Stefana Wyszyńskiego. W ramach tego Projektu 2 października na deskach Gminnego Ośrodka Kultury wystąpili znani aktorzy na czele z Jerzym Zelnikiem w spektaklu „Prorok, historia o prymasie niezłomnym”.

11. 9 — 11 października w Świetlicy Wiejskiej w Horyńcu — Zdroju odbyły się XXII Indywidualne Mistrzostwa Województwa Podkarpackiego w Warcabach 100-polowych.

12. W najnowszym numerze Pisma Samorządu Terytorialnego WSPÓLNOTA opublikowano ranking Liderów Inwestycji — wykorzystania środków unijnych. Nasza gmina jest liderem w naszym powiecie, a w skali kraju zajmujemy bardzo wysokie 7 miejsce . W zestawieniu brane były środki unijne wydatkowane w latach 2014-2019 w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

13. 11 listopada z powodu ograniczeń sanitarnych bardzo skromnie obchodziliśmy Narodowe Święto Niepodległości, odbyła się Msza Święta a następnie przy Pomniku Wolności złożyliśmy kwiaty. Dzięki współpracy z Lubaczowskim Biurem Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pozyskaliśmy 100 chryzantem, które rozdysponowaliśmy do upiększenia miejsc pamięci narodowej w naszej gminie oraz do kościołów w lokalnych parafiach.

Listopad-Grudzień

1. Cały czas jesteśmy w trakcie pandemii koronawirusa — UG i wszystkie

jednostki pracują z zachowaniem niezbędnych rygorów sanitarnych. Ciągłe niestety nie ma możliwości uruchomienia działalności uzdrowskiej co jest dla naszej społeczności bardzo dużą stratą. Mamy nadzieję, że ta sytuacja zmieni się niedługo a ubytki z tego tytułu ponoszone zarówno przez gminę jak i uzdrowiska zostaną po części zrekompensowane. Liczymy jako samorząd na pozytywne rozstrzygnięcia dotyczące do nowotworzonych programów dedykowanym gminom turystycznym i uzdrowskim.

2. Rozliczone zostały prace związane z budową sieci wodociągowej na osiedlu Sobieskiego. 80% kosztów inwestycji zostało zrefundowane przez KOWR w Rzeszowie. Wartość dofinansowania to prawie 300 tys. złotych

3. Nasze wnioski złożone do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych uzyskały dofinansowanie w łącznej kwocie 3 mln złotych, dotyczyły one:

1. Kompleksowa przebudowa dróg w Dzielnicy Lecznictwa Uzdrowskiego w Horyńcu-Zdroju. W ramach przedsięwzięcia planuje się przebudowę drogi, przebudowę kanalizacji deszczowej, budowę chodników, poszerzenie istniejącej jezdni, nowy projektem organizacji ruchu, zagospodarowanie zieleni wraz z małą architekturą, budowę miejsc postojowych przy Informacji Turystycznej oraz przebudowa oświetlenia ulicznego. Kwota zadania 2,3 mln, kwota dofinansowania 1 mln zł, pozostałą kwotę planuje się pozyskać z Funduszu Dróg Samorządowych — planowana data realizacji 2022 r.

2. Przebudowa kompleksu sportowego wraz z infrastrukturą techniczną stadionu w Horyńcu-Zdroju. W ramach przedsięwzięcia planuje się przebudowę płyty głównej boiska wraz z automatycznym systemem nawadniania i odwodnieniem, budowę ogrodzenia, oświetlenia, budowę trybuny wraz z zadaszeniem oraz budowę wiaty rowerowej, boiska treningowego, bieżni sportowej i przebudowę ciągów komunikacyjnych z budową miejsc postojowych. Kwota zadania 5 mln — otrzymane dofinansowanie 2 mln zł, pozostałą kwotę zamierza się pozyskać z rządowego programu Sportowa Polska.

4. Do kolejnego naboru do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych złożyliśmy dwa wnioski:

1. Na budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych — kwota 1,1 mln—dofinansowanie na poziomie 1 mln zł

2. Na zakup średniego wozu strażackiego — kwota 850 tys — dofinansowanie na poziomie 750 tys.

Są to również bardzo ważne dla nas inwestycje jeden związany z gospodarką odpadami w związku z przejściem przez chcemy rozbudować naszą bazę o nowoczesny PSZOK oraz drugi wniosek dotyczący zakupu samochodu strażackiego na potrzeby naszej horynieckiej jednostki wpisanej do KSRG obsługującego oczywiście całą gminę, naszych mieszkańców i kuracjuszy.

5. W grudniu ukazał się nowy numer bezpłatnego informatora gminy Horyniec — Zdrój Panoramy Horynieckiej.

6. Złożony został wniosek do WKZ w Przemyśle o pozwolenie na wykonanie prac konserwatorskich na cerkwisku w Dziewięcierzu — Moczarach. Dokumentacja wykonana została z dofinansowaniem pozyskanym od Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

7. W święta w związku z obostrzeniami i zakazem gromadzenia się pomogliśmy zorganizować koncert kolęd online, który wykonał nasz horyniecki chór Angelus. Transmisja była nadawana z kościoła parafialnego w Horyńcu — Zdroju na naszym gminnym Facebooku i cieszy się bardzo dużą oglądalnością, prawie 8 tys wyświetleń.

8. W tym roku do konkursu organizowanego przez Marszałka WP na najpiękniejszą podkarpacką wieś wybraliśmy Radruż. W skali całego województwa Radruż zajął 10 miejsce. W poniedziałek delegacja odebrała nagrodę, zastawę stołową na 12 osób oraz pamiątkowy dyplom. Dziękuję mieszkańcom sołectwa za to że dbają o wizerunek swojej miejscowości i gratuluje że ich wysiłek został dostrzeżony.

10. Część analityczna

10.1 Drogi

Podstawowy układ drogowy gminy tworzą drogi publiczne 3-ch kategorii:

- wojewódzkiej - droga nr 867 Sieniawa – Hrebenne,
- powiatowej - 12 dróg ,
- gminnej - 32 drogi .

Elementem nadrzędnym całego układu jest droga wojewódzka nr 867 Sieniawa -Hrebenne, przez: Oleszyce - Lubaczów - Horyniec Zdrój – Werchratę - Prusie. Długość drogi w obszarze gminy wynosi 23,793 km - na odcinku Prusie-Hrebenne droga została przebudowana w roku

2014. Podstawowym mankamentem funkcjonalnym drogi w obszarze gminy jest jej przebieg przez centrum uzdrowiska Horyniec - Zdrój i wynikający stąd dezyderat planistyczny budowy obwodnicy uzdrowiska.

W aspekcie urbanistycznym ramy układu drogowego gminy tworzą ciągi funkcjonalne 3 dróg:

- wojewódzka nr 867 Sieniawa – Horyniec Zdrój - Werchrata – Hrebenne,
- powiatowa nr 348 Narol - Wola Wielka – Werchrata,
- ciąg funkcjonalny Cieszanów – Horyniec-Zdrój tworzony przez 3 drogi powiatowe:
- 354 Cieszanów - Nowe Brusno,
- 351 Płazów - Podemszczyzna (na odcinku Nowego Brusna),
- 357 Nowe Brusno – Horyniec - Zdrój.

Układ w/w dróg wiąże ze sobą 3 ośrodki gminne w woj. podkarpackim: Narol, Cieszanów i Horyniec-Zdrój oraz 2 w woj. lubelskim : Bełzec i Lubycza Królewska, stanowiące bazy wypadowe w Roztocze Wschodnie dla ruchu turystycznego.

W roku 2020 wykonywane były bieżące remonty dróg, budowane zostały chodniki i parkingi. Zakupiono 1100 ton tłucznia, wykonane zostały remonty dróg w dzielnicy uzdrowiskowej, na Łozach iw m. Prusie. Wybudowane zostały chodniki na osiedlu Sobieskiego w Horyńcu-Zdroju oraz w m. Dziewięcierz. Za kwotę 23 tysięcy wykonane zostały nowe przepusty. Wykonany został parking przy cmentarzu komunalnym w Horyńcu-Zdroju. W ramach bieżącego utrzymania koszone były również pobocza. Wykonana została również droga transportu rolnego w m. Werchrata, dofinansowana w całości ze środków Urzędu Marszałkowskiego.

10.2 Połączenia kolejowe

Przez Horyniec – Zdrój przebiega Linia kolejowa nr 101 - linia kolejowa przebiegająca od stacji Munina do stacji Hrebenne. Ma długość 83 km, jest jednotorowa i niezelektryfikowana. Leży głównie w woj. podkarpackim, z końcowym odcinkiem na obszarze woj. lubelskiego. Tu kończą bieg jeżdżące z Jarosławia szynobusy, dalej pociągi kursują (do Zamościa/Lublina) już tylko w okresie długiego weekendu majowego oraz w okresie wakacji szkolnych. Dalsza

część trasy przebiega przez zalesione tereny Roztocza Wschodniego.

10.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Zagadnienie odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenie gminy jest rozwiązywane w sposób kompleksowy. Konkretnie działania związane z kompleksowym uregulowaniem gospodarki ściekowej podjęto na terenie Horyńca Zdroju, Werchraty, Nowego Brusna i Polanki oraz Puchaczy, Podemszczyny i Świdnicy. W roku 1989 pomiędzy Horyńcem - Zdrojem, a Wólką Horyniecką zrealizowano oczyszczalnię ścieków, składającą się z 4-ch biobloków WSm 400 o łącznej wydajności 1600 m³ ścieków na dobę - a w latach następnych system kolektorów ogólnospławnych, doprowadzających ścieki na oczyszczalnię.

Na terenie gminy działa ponadto dwie oczyszczalnie w miejscowości Nowe Brusno i Werchrata, które w kompleksowy sposób regulują gospodarkę ściekową na terenie dwóch największych sołectw (wyłączając Horyniec-Zdrój) w gminie Horyniec-Zdrój. W 2019 r. zakończyły się prace związane z budową kanalizacji i wodociągów w miejscowości Puchacz, Świdnica, Podemszczyna i Krzywe. Inwestycja realizowana była przez spółkę Usługi Komunalne Sp. z o. o. a środki na realizację pochodziły z PROW na lata 2014-2020. Całkowita wartość zadania opiewała na kwotę około 3,5 mln zł. Gmina Horyniec-Zdrój dzięki pomocy finansowej z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa zrealizowała modernizację sieci wodociągowej w m. Horyniec-Zdrój na osiedlu Jana III Sobieskiego.

Istniejąca infrastruktura wodociągowa wybudowana została początkiem lat 70-tych ubiegłego stulecia, przejęty przez gminę inwentarz był w złym stanie technicznym, sieć wodociągowa wykonana została z rur stalowych i azbestowych, rury stalowe były częściowo skorodowane, z powodu nieszczelności sieci Gmina narażona była na duże straty wody. Z powodu braku hydrantów urządzenia te nie spełniały wymagań przeciwpożarowych i nie nadawały się do dalszej eksploatacji. Wykonanie modernizacji pozwoliło na dostosowanie sieci wodociągowej do obowiązujących norm i zapewniło dostęp do wody dla mieszkańców osiedla w m. Horyniec-Zdrój.

Koszt inwestycji to niecałe 320 tysięcy złotych z czego 80% pochodziło z dotacji KOWR.

10.4 System elektroenergetyczny

Zaopatrzenie w energię elektryczną na obszarze Gminy Horyniec-Zdrój zapewnia PGE Dystrybucja Zamość Sp. z o.o. Na podstawie dostarczonych danych można jednoznacznie stwierdzić, że obszar jest wyłącznie zasilany poprzez sieć SN (średniego napięcia) na poziomie 15 kV. Przez teren północnej części Gminy przebiega sieć WN (wysokiego napięcia) na poziomie 110 kV, jednakże ma ona dla Gminy Horyniec-Zdrój tylko charakter tranzytowy.

Teren Gminy Horyniec-Zdrój obsługiwany jest przez Rejonowy Zakład Energetyczny w Tomaszowie Lubelskim.

Zakład Energetyczny przewiduje rozbudowę sieci energetycznej na terenie Gminy Horyniec-Zdrój poprzez doprowadzenie sieci elektrycznej drogą ziemną od strony gminy Narol oraz od strony gminy Lubycza Królewska. Co ograniczy przerwy w dostawie energii w przypadku nieprzewidzianych zjawisk atmosferycznych.

10.5 Gazownictwo

Na terenie miejscowości Horyniec-Zdrój znajduje się sieć gazowa, która w chwili obecnej zasila sanatoria Uzdrowisko Horyniec oraz CRR KRUS, budynki użyteczności publicznej oraz budynki indywidualne wzdłuż ulic Mickiewicza, Kolejowej, Wojska Polskiego oraz osiedla Dąbrowskiego. W zeszłym roku 2020 wybudowany został kolejny etap sieci gazowej. Rozbudowa dotyczyła ulicy Wojska Polskiego w Horyńcu-Zdroju. Koszt inwestycji to około 0,5 mln złotych. Gmina na mocy podpisanego porozumienia, będzie miała możliwość sprzedaży tej sieci do Polskiej Spółki Gazowniczej.

10.6 Edukacja

1. Wychowanie przedszkolne.

Na terenie gminy Horyniec-Zdrój funkcjonują 2 punkty przedszkolne: Punkt Przedszkolny w Horyńcu-Zdroju i Punkt Przedszkolny Werchracie. Organem prowadzącym punkty jest gmina Horyniec-Zdrój. Łącznie wychowaniem przedszkolnym objęto 126 dzieci.

Punkt w Horyńcu-Zdroju dysponuje 115 miejscami, posiada 5 oddziałów, w tym dwa oddziały dla dzieci 6-letnich realizujących roczne obowiązkowe wychowanie przedszkolne oraz trzy oddziały dla 3, 4 i 5 latków. Oddziały dla dzieci młodszych pracują w systemie 9-godzinnym zapewniając opiekę nad dziećmi pracujących rodziców. Łącznie opieką przedszkolną w

Horyńcu-Zdroju jest objętych 115 dzieci. Punkt Przedszkolny w Horyńcu-Zdroju został usytuowany w adaptowanym dla potrzeb przedszkolnych budynku po byłym gimnazjum przy ulicy Sobieskiego 2a, obiekt dysponuje własną kotłownią gazową oraz posiada kuchnię i stołówkę dla dzieci. Dzieci korzystają z dostępu do dwóch placów zabaw. Z dniem 1 września 2021 r. Punkt Przedszkolny w Horyńcu-Zdroju zostanie przekształcony w Przedszkole.

Punkt w Werchracie dysponuje 25 miejscami, jest jednooddziałowy, a uczęszcza do niego 11 dzieci

w wieku od 3 do 6 lat. Punkt przedszkolny w Werchracie mieści się w budynku byłej szkoły podstawowej i posiada własny plac zabaw.

2. Szkoły podstawowe.

Po wdrożeniu reformy na terenie gminy funkcjonuje jedna Szkoła Podstawowa im. M.J. Piłsudskiego w Horyńcu-Zdroju. Do 31 sierpnia 2020 r. szkole podporządkowana była Szkoła Filialna w Werchracie o organizacji klas I - III. Ze względu na niekorzystną sytuację demograficzną Rada Gminy podjęła decyzję o jej likwidacji. Od roku szkolnego 2019/2020 Szkoła w Horyńcu-Zdroju działa w pełnej strukturze ośmioklasowej, uczęszcza do niej łącznie 277 uczniów do 15 oddziałów. Granice obwodu szkoły stanowią granice administracyjne gminy Horyniec-Zdrój. Baza lokalowa szkoły to 30 sal lekcyjnych, 2 pracownice komputerowe, biblioteka wyposażona w stanowiska komputerowe, gabinet profilaktyki pielęgniarstwa. Szkoła posiada własną kuchnię i stołówkę szkolną. Szkoła dysponuje kompleksem sportowym złożonym z pełnowymiarowej hali sportowej, małej sali gimnastycznej, zespołu boisk sportowych Orlik 2012 wraz z bieżnią okólną, skocznią i rzutniami. Ze względu na rozległość obwodu szkolnego konieczna jest organizacja dowozu uczniów oraz prowadzona jest również świetlica szkolna (liczba uczniów korzystająca ze świetlicy wynosi 170 uczniów w 8 grupach wychowawczych w tym liczba dowożonych uczniów szkoły podstawowej wynosi 164 uczniów i 17 dzieci przedszkolnych, razem liczba objętych dowozem wynosi 181).

Szkoła zatrudnia w pełni wykwalifikowaną kadrę nauczycielską. Nauczyciele mają przydzielone czynności zgodnie z planem nauczania i arkuszem organizacji pracy uwzględniającymi wykształcenie i kompetencje zawodowe. Kadra pedagogiczna pracuje w oparciu o wypracowane i sprawdzone programy nauczania i wychowania. Organem prowadzącym szkołę jest gmina Horyniec-Zdrój natomiast nadzór pedagogiczny sprawuje Podkarpacki Kurator Oświaty. Nauczyciele w ramach wyodrębnionych w budżecie gminy środków doskonalą swoją wiedzę i umiejętności na kursach, warsztatach i szkoleniach, planują i samorealizują własny rozwój zawodowy. Zgodnie z Kartą nauczyciela w ramach ścieżki

zawodowej odbywają staże i awansują na kolejne wyższe stopnie awansu zawodowego.

Szkoła ma bogatą historię, własny ceremoniał, sztandar i hymn, kultywuje tradycje i zwyczaje równocześnie stawia na nowoczesność i wdraża innowacje w metodach nauczania. Wspiera uczniów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pielęguje sportowe tradycje szkoły, w ramach wychowania fizycznego i uczestnictwie w zawodach sportowych, realizuje różnorodne formy zajęć fakultatywnych, uzyskała certyfikat „Szkoły w ruchu”. Wspólnie z Rodzicami i Samorządem Uczniowskim realizuje Szkolny Program Aktywnej Współpracy. Dzięki środkom pozabudżetowym ma coraz lepszą bazę lokalową i dydaktyczną. Posiada w pełni wyposażoną halę sportową z siłownią, kompleks boisk Orlik oraz bieżnię tartanową. Posiada sprzęt elektroniczny, notebooki, ekrany i tablice interaktywne, oprogramowanie, podręczniki multimedialne i nowoczesne środki dydaktyczne do nauki języka polskiego, historii, przyrody i matematyki. Szkoła realizuje szereg projektów z pozyskaniem środków unijnych, aktualnie realizowany jest w latach 2019-2020 projekt „W TROSCE O OPTYMALNY ROZWÓJ KAŻDEGO UCZNIA – POPRAWA WARUNKÓW DYDAKTYCZNYCH I JAKOŚCI KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ W HORYŃCU-ZDROJU” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 o wartości ponad 570.000 zł.

Zaistniała w roku 2020 sytuacja pandemiczna związana z koronawirusem COVID-19 spowodowała okresowe, częściowe lub całkowite zawieszenie zajęć. Praca szkoły w okresie wrzesień - październik 2020 roku oraz okresach pracy hybrydowej prowadzona była w ścisłym reżimie sanitarnym. Podczas zawieszenia zajęć stacjonarnych szkoła pracowała w trybie zdalnym, co wymusiło zastosowanie szeregu innowacyjnych działań oraz nowych metod i technik nauczania.

Gmina dla prowadzenia zdalnego nauczania pozyskała w ramach 2 programów rządowych: Projekt „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła +” mobilny sprzęt komputerowy (laptopy):

1. Projekt „Zdalna szkoła”.

Gmina Horyniec-Zdrój otrzymała dofinansowanie w wysokości **45.000** złotych na zakup sprzętu komputerowego tj. 12 laptopów wraz z oprogramowaniem ze środków pozyskanych w ramach grantu z Projektu „**Zdalna szkoła**”, finansowanego z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś I Powszechny dostęp do szybkiego Internetu, działanie 1.1. Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach. Celem projektu jest wsparcie szkół oraz uczniów w

prowadzeniu zdalnego nauczania w związku z zawieszeniem zajęć w szkołach z powodu COVID 19. Zakupiony sprzęt w ilości 6 szt. Laptop/Notebook 15,6” Huawei i5-8250/16GB/480/Win10 oraz licencyjne oprogramowanie pakiety biurowe Office 2019 – szt. 6 został przekazany w dniu 25.05.2020 r. nieodpłatnie Szkole Podstawowej im. M.J. Piłsudskiego w Horyńcu-Zdroju z przeznaczeniem wsparcia nauczycieli prowadzących zdalne nauczanie. Kolejna partia w ilości 6 szt. Laptop/Notebook 15,6” SSUS i5-8265U/16GB/480/Win10 oraz licencyjne oprogramowanie pakiety biurowe Office 2019 – szt. 6 z przeznaczeniem wsparcia uczniów uczestniczących w zdalnym nauczaniu zostały przekazane szkole w dniu 08.06.2020 r. Łączna wartość 45.347,94 zł.

2. Projekt „Zdalna szkoła +”.

W kolejnej edycji projektu tym razem pod nazwą „**Zdalna szkoła +**” ukierunkowanego w szczególności na wsparcie uczniów z rodzin wielodzietnych Gmina Horyniec-Zdrój otrzymała dofinansowanie w wysokości **54.883** złotych z przeznaczeniem na zakup sprzętu komputerowego tj. 17 laptopów wraz z oprogramowaniem ze środków pozyskanych w ramach grantu z Projektu „Zdalna szkoła +”, finansowanego z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś I Powszechny dostęp do szybkiego Internetu, działanie 1.1. Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach. Celem projektu jest wsparcie szkół oraz uczniów, w szczególności z rodzin wielodzietnych w prowadzeniu zdalnego nauczania w związku z zawieszeniem zajęć w szkołach z powodu COVID 19. Zakupiony sprzęt w ilości 17 szt. Laptop/Notebook 15,6” LENOVO i5-8250/12GB/480/Win10 oraz licencyjne oprogramowanie pakiety biurowe Office 2019 (16 szt. licencji) został przekazany Szkole Podstawowej im. M.J. Piłsudskiego w Horyńcu-Zdroju w dniu 08.06.2020 r. z przeznaczeniem wsparcia 14 uczniów w tym 10 uczniów z rodzin wielodzietnych oraz 3 nauczycieli prowadzących zdalne nauczanie.

Zakup sprzętu wraz z oprogramowaniem w obu projektach został w całości sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Zakupiony sprzęt posiada wysokie parametry techniczne co zapewni jego wykorzystanie w długim okresie czasu. Szkoła jest zobowiązana do przekazania sprzętu przeznaczonego dla wsparcia uczniów w formie użyczenia rodzicom. Należy dodać, że poza wspomnianymi projektami szkoła w ramach posiadanych możliwości użyczała na wniosek rodziców sprzęt pozostający w zasobach szkolnych przekazany w ramach wcześniejszych projektów przez Gminę..

Oprócz zabezpieczenia sprzętu komputerowego przez szkołę w ramach posiadanych zasobów jak również z wsparcia z projektów zdalna szkoła, nauczyciele w ramach projektu otrzymali wsparcie ministerstwa w wysokości 500 zł na osobę na zakup sprzętu niezbędnego do prowadzenia zdalnej nauki.

Do szkoły dostarczano na bieżąco środki ochrony sanitarnej otrzymywane od państwa jak również szkoła w ramach własnego budżetu dokonywała zakupu niezbędnych środków sanitarnych i ochrony osobistej dla pracowników.

3. Szkolne schroniska młodzieżowe: Gmina prowadzi również sezonowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Werchracie oferujące sezonowo 25 miejsc noclegowych w miesiącach lipiec i sierpień. Schronisko jest zlokalizowane w budynku byłej Szkoły Podstawowej w Werchracie. Nadzór na schronisku sprawuje dyrektor Szkoły Podstawowej w Horyńcu-Zdroju. Na działalność schroniska Gmina otrzymuje subwencję oświatową.

2. Szczegółowe dane statystyczne.

1. Punkty przedszkolne:

1. Punkt Przedszkolny w Horyńcu-Zdroju:

liczba oddziałów 5 w tym 2 oddziały 9-godzinne, liczba dzieci ogółem 115, w tym w 2 oddziałach „0” dla 6-latków – 47 dzieci, i 3 oddziałach dla 3-5 latków - 68 dzieci. zatrudnienie: 8 nauczycieli w przeliczeniu na etaty 7,09.

Punkt przedszkolny dysponuje własną kuchnią ze stołówką dla dzieci, 41 dzieci korzysta z pełnego wyżywienia.

2. Punkt Przedszkolny w Werchracie:

liczba oddziałów: 1, łącznie 11 dzieci w wieku od 3 do 6 lat (w tym 1 dziecko 6-letnie w oddziale „0”).

zatrudnienie: 1 nauczyciel pełnozatrudniony oraz 2 niepełnozatrudnionych (anglista i katecheta)

w wymiarze 0,10 etatu.

2. Szkoła Podstawowa w Horyńcu-Zdroju:

Łączna liczba oddziałów w szkole – 15, w tym: 5 oddziałów integracyjnych, do których uczęszcza 78 uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w których zatrudnia się dodatkowo nauczycieli wspomagających. Liczba uczniów ogółem w klasach I – VIII wynosi 277 (198 + 79). Średnia liczebność oddziału wynosi 18,47 ucznia. Szkoła prowadzi świetlicę

szkolną (8 oddziałów – 170 uczniów) oraz kuchnię wraz ze stołówką dla uczniów i nauczycieli (łącznie wydawanych jest około 120 posiłków w formie ciepłego dania.

3. Zatrudnienie:

Ogółem osobowo w Szkole Podstawowej oraz Punktach Przedszkolnych w Horyńcu-Zdroju i Werchracie jest zatrudnionych 69 osób w wymiarze 64,99 etatu. Z ogólnej liczby zatrudnionych 50 osób to kadra kierownicza i nauczyciele, w wymiarze etatowym – 45,69 etatu oraz 19 osób obsługi w wymiarze 18,50 etatu.

Łączne zatrudnienie kadry nauczycielskiej w Gminie Horyniec-Zdrój w podziale na stopnie awansu zawodowego kształtuje się następująco:

nauczycieli stażystów	–	brak,
nauczycieli kontraktowych	–	wymiar 4,06 etatów
nauczycieli mianowanych	–	wymiar 7,10 etatów
nauczycieli dyplomowanych	–	wymiar 38,79 etatów (w tym 1 urlop na poratowanie zdrowia).

Struktura zatrudnienia nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego:

- nauczyciele dyplomowani	-	41 osób co stanowi 77% ogółu
- nauczyciele mianowani	-	7 osób co stanowi 13% ogółu
- nauczyciele kontraktowi	-	5 osób co stanowi 10% ogółu
- nauczyciele stażyści	-	brak

Struktura zatrudnienia pracowników obsługi: sekretarz szkoły, sekretarka punkt przedszkolny, 4 asystentek nauczyciela, 1 konserwator, 3 woźnych, 4 sprzątaczk, intendent, 2 kucharki i 2 pomoce kuchenne.

Szkoła obejmuje wsparciem poprzez ZFŚS 48 nauczycieli emerytów i 26 emerytów pracowników obsługi oraz zapewnia wyodrębnione w budżecie gminy środki na pomoc zdrowotną czynnych nauczycieli oraz nauczycieli emerytów, rencistów i pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Werchracie działające sezonowo w okresie wakacyjnym w oparciu o bazę lokalowa Szkoły Filialnej w Werchracie. Schronisko posiada 25 miejsc noclegowych. Obsługę schroniska prowadzi nauczyciel zatrudniony na czas określony w wymiarze 3/30 pensum (0,1 etatu). Nadzór nad działalnością schroniska sprawuje dyrektor Szkoły Podstawowej w Horyńcu-Zdroju. Schronisko w ramach działalności uzyskuje dochody własne ponadto na funkcjonowanie schroniska gmina otrzymuje subwencję oświatową.

Obsługę ekonomiczno-administracyjną oświaty zapewnia Referat Ogólny, Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Gminy w Horyńcu-Zdroju. Zatrudnienie – 3 osoby w wymiarze 2 etatów. Referat odpowiada również za organizację dowozu uczniów zatrudniając 2 kierowców w pełnym wymiarze oraz dla zapewnienia opieki podczas dowozu opiekunki: 1 osoba w wymiarze ½ etatu na czas nieokreślony oraz 3 osoby w formie umowy zlecenia w wymiarze 4 godzin dziennie w dni nauki szkolnej. Gmina dysponuje dwoma pojazdami własnymi (2 busy: 9 osobowy i 16 osobowy) oraz zakupuje bilety miesięczne dla uczniów korzystających z usług przewozowych przewoźnika wyłonionego w drodze przetargu nieograniczonego.

3. Sprawozdanie z realizacji organizacji dowozu uczniów do szkół w roku 2020.

Ustawa Prawo oświatowe nakłada na gminy jako zadanie własne obowiązek organizacji bezpłatnego dowozu wraz z zapewnieniem opieki dla uczniów do szkół obwodowych oraz zapewnienie dowozu i opieki uczniom niepełnosprawnym do szkół i placówek w których realizują obowiązek szkolny. Rozległość obwodów szkolnych Szkoły Podstawowej w Horyńcu-Zdroju wiąże się również z koniecznością organizacji opieki świetlicowej. W ramach usprawnienia i zmniejszenia kosztów organizacji dowozu Gmina zawarła porozumienie z Środowiskowym Domem Samopomocy w Horyńcu-Zdroju w sprawie organizacji wspólnego dowozu. W roku 2020 gmina dysponowała 2 pojazdami własnymi : BUS Volkswagen ro nr rej. RLU 96L9 – 9 miejsc łącznie z kierowcą oraz BUS Ford nr rej. RLU 70 YF 16 miejsc + kierowca)), zatrudnia 2 kierowców w pełnym wymiarze.

Własny tabor zabezpiecza tylko potrzeby w zakresie dowozu uczniów i dorosłych osób ze specjalnymi potrzebami, natomiast dla realizacji zasadniczej części zadania organizowane są przetargi nieograniczone, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa zamówień publicznych. W dniu 9 lipca 2019 roku rozstrzygnięto przetarg na „Zakup usług transportowych w zakresie dowozu uczniów” na lata szkolne 2019/20 i 2020/21, który wygrało Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Jarosławiu S.A., które realizuje dowóz w ramach linii regularnych poprzez sprzedaż biletów miesięcznych. Zawarto umowę na realizację całego zadania na łączną kwotę 279 373,80 zł. (165 biletów miesięcznie na kwotę 13 968,69 zł.).

PKS realizuje dowóz w obwodzie Szkoły Podstawowej w Horyńcu-Zdroju, natomiast dowóz w obwodzie Szkoły Filialnej w Werchracie oraz dowóz uczniów niepełnosprawnych do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lubaczowie (6 uczniów) i Ośrodka Rehabilitacyjnego w Oleszycach (2 uczniów) oraz Szkoły Podstawowej w Horyńcu-Zdroju (3 uczniów) jest

realizowany przez Gminę własnym taborem. Ponadto własnym taborem realizowany jest dowóz 21 podopiecznych ŚDS z miejscowości Nowe Brusno i Świdnica – 4, Werchrata i Dziewięcierz – 8, Radruż – 1, Wólka Horyniecka – 2, Niwki Horynieckie – 4 i Horyniec-Zdrój - 2. Do czasu likwidacji Szkoły Filialnej w Werchracie prowadzony był również transport posiłków do na podstawie porozumienia z Gminnym Ośrodkiem Pomocy społecznej w Horyńcu-Zdroju (dziennie 30 KM przy stawce 1,72 ZŁ. za 1 KM).

Ponadto zawarto umowę z Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tomaszowie Lubelskim na dowóz 1 dziecko do Niepublicznego Przedszkola Terapeutycznego „Dobry start” w Tomaszowie Lubelskim za kwotę 610 zł miesięcznie.

10.7 Polityka społeczna

Według ustawy o pomocy społecznej pomoc społeczna jest instytucją polityk społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art. 2. 1). Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 3. 1). Ustawa o pomocy społecznej stwierdza, że udziela się pomocy osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zadania z zakresu pomocy społecznej na rzecz mieszkańców Gminy Horyniec-Zdrój realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem odpowiednich działów i komórek organizacyjnych takich jak:

Dział Pomocy Środowiskowej, Świadczeń i Usług

Do zadań Działu należy: przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, prowadzenie pracy socjalnej, kompletowanie dokumentów oraz podejmowanie innych niezbędnych czynności związanych ze świadczeniami różnych form pomocy, aktywizowanie społeczeństwa lokalnego w ramach różnych programów, inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich, promowanie działań wolontarystycznych, współpraca z lokalnymi instytucjami i organizacjami społecznymi w tym pozarządowymi oraz kościelnymi, wydawanie decyzji w sprawach przyznania bądź odmowy świadczeń, sporządzanie bilansu potrzeb oraz sprawowanie nadzoru nad prawidłowym wykorzystaniem budżetu.

Dział Dodatków Mieszkaniowych

Jego zadaniem jest kompletowanie i opracowywanie dokumentacji oraz decyzji dot. przyznania dodatków mieszkaniowych, sporządzanie bilansu potrzeb środków finansowych na dodatki mieszkaniowe oraz analiza obciążeń mieszkaniowych na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.

Dział Świadczeń Rodzinnych

Dział, ten zajmuje się przyjmowaniem wniosków, wydawaniem decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych oraz sporządzaniem bilansu potrzeb środków finansowych na realizację zadań. Dział istnieje od 1 maja 2004 roku.

10.8 Kultura

Gminy Ośrodek Kultury – sprawozdanie roczne

Gminny Ośrodek Kultury w Horyńcu-Zdroju prowadzi działalność statutową poprzez edukację muzyczną, plastyczną, teatralną oraz taneczną dzieci i młodzieży. W działalności rozrywkowej organizuje festiwale, koncerty konkursy, turnieje, imprezy związane ze świętami i rocznicami narodowymi oraz imprezy plenerowo - rozrywkowe. W czasie ferii zimowych oraz wakacji organizuje zajęcia dla dzieci przebywających w Horyńcu-Zdroju. Na zasadach określonych w odrębnych przepisach prowadzi działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu wypożyczalni rowerów, kijków do nording walkingu, centrum informacji turystycznej mieszczące się przy ulicy Kolejowej oraz punktu informacji turystycznej mieszczącego się w Gminnym Ośrodku Kultury. Uzyskiwany dochód w całości przeznaczany jest na działalność statutową. GOK prowadzi świetlicę z której korzystają grupy emerytów, oraz stowarzyszenia działające w Horyńcu-Zdroju. Zgodnie z obowiązującymi przepisami udostępnia pomieszczenia oraz salę widowiskową na zajęcia szkolnych grup artystycznych, na imprezy

organizowane przez szkoły oraz inne podmioty działające na terenie Gminy Horyniec-Zdrój. Ze względu na skromną własną bazę lokalową na organizację własnych zajęć GOK wynajmuje salę gimnastyczną w Szkole Podstawowej w Horyńcu-Zdroju.

Realizowane w GOK taneczne, wokalne czy teatralne formy zajęć dla dzieci w znaczący sposób podnoszą osiągnięcia dzieci i młodzieży biorących udział w wydarzeniach artystycznych w swoich szkołach w których się uczą.

KOŁA I SEKCJE DZIAŁAJĄCE PRZY GOK-u:

- siedem zespołów tańca towarzyskiego i nowoczesnego tj. 92 członków
- koło wokalne - do 10 członków
- dwie grupy teatralne tj. BEZ NAZWY oraz JUNIOR tj. 25 członków
- nauka języka angielskiego 6 grup językowych tj. 60 - 75 uczestników
- zajęcia aerobiku tanecznego — 2 razy w tygodniu
- zajęcia pilatesu - 2 razy w tygodniu
- Koło PTTK
- Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Horynieckiej.
- Stowarzyszenie Wędkarskie AMUR w Horyńcu-Zdroju
- Gminne Koło Emerytów i Rencistów w Horyńcu-Zdroju.
- Stowarzyszenie LKS „UNIA” Horyniec-Zdrój
- Klub NORDIC WALKING „SPRING” HORYNIEC-ZDRÓJ
- Pływacki KS „DELFIN”
- Zajęcia robotyczne — zajęcia w chwili obecnej zawieszone.

WYDARZENIA:

W roku 2019 działalność instytucji została ograniczona poprzez remont GOK-u który trwał od maja do 21 grudnia. Ograniczenia dotyczyły głównie organizacji komercyjnych koncertów i spektakli odbywających się w sali teatralnej.

Rok 2020 przez pandemię był trudny w planowaniu i realizacji wydarzeń artystycznych.

W okresach pomiędzy zawieszaniem działalności udało się zrealizować:

- 12.01.2020r. - Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
- 16.01-19.01.2020r. - Biesiada Teatralna, Konfrontacje Zespołów Teatralnych Małych Form

- 3. 21.01-25.01.2020r. - Kolorowe Ferie
- 16.02.2020r. — koncert Walentynkowy w wykonaniu zespołów GOK
- 21.02.2020r. — koncert Zespołu Zbrucz.
- 07.03.2020r. — Radiowa Jedynka, audycja na żywo nadawana z GOK
- 08.03.2020r. — koncert z okazji Dnia Kobiet
- 04.07.2020r. — obsługa techniczna rajdu Nording Walking
- lipiec — sierpień 2020r. — akcje „Roztańczone poranki”, Literackie wakacje z bajką” oraz Artystyczne wakacje”
- 10.31.07.2020r. — projekcja filmów studia filmowego Lwów
- 11.27.09.2020r. — Pokaz taneczny w wykonaniu zespołów GOK w Parku Zdrojowym.
- 12.02.10.2020r. — Spektakl teatralny „PROROK, historia o Prymasie niezłomnym.

W związku z pandemią i zawieszeniem działalności od dnia 16.03.2020r. jako jedni z pierwszych w województwie rozpoczęliśmy szycie maseczek ochronnych dla mieszkańców Gminy Horyniec-Zdrój. Akcja cieszyła się sporym zainteresowaniem mieszkańców. Z pozyskanych materiałów uszytych i rozdanych zostało około 500 maseczek.

W porozumieniu z Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz stosując się do rygoru sanitarnego działalność merytoryczną w okrojonej formie GOK rozpoczął w maju 2020r. Działalność polegała na pracy warsztatowej z grupami artystycznymi jednak w niepełnych składach osobowych ze względu na zachowanie norm przestrzennych na jedną osobę.

WYDARZENIA ONLINE:

Gminny Ośrodek Kultury zorganizował:

1. Konkurs Taneczny „Świątuj tańcem razem z nami” — zasięg powiatowy
2. Świąteczny Konkurs Kolęd i Pastorałek zasięg ogólnopolski
3. Małe Herody — zasięg powiatowy.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA:

Konkurs taneczny SOLO DANCE Kat. 4 — 8 lat

Zuzanna Soliszewska I miejsce Kat. 9 — 12 lat

- Julia Hałucha I miejsce

- Emilia Kazik II miejsce

Kat. 13 — 16 lat

Oliwia Pruchnicka I miejsce - Maja Babik II miejsce

- Julia Rejman wyróżnienie

Kat. Pow. 16 lat

- Nina Szymeczko wyróżnienie

POZYSKANE ŚRODKI FINANSOWE I RZECZOWE: 2019r.

1. Dni Horyńca-Zdroju — 31137,00 zł. (PROW)

2. Konfrontacje Zespołów Tanecznych — 28333,70 zł. (PROW)

3. Święto Pieroga — 18000,00 zł. (LGD Serce Roztocza}

2020r.

1. Prace remontowo — konserwatorskie 500000,00 zł.

2. Projekt innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej — organizowany przez Fundację VCC z Lublina — w ramach projektu szkolenie z obsługi programów komputerowych, dziennikarstwa oraz bezpieczeństwa w sieci przeszło dwóch instruktorów CO, a w chwili obecnej szkolona jest zakwalifikowana grupa młodzieży z terenu naszej gminy. Na realizację projektu 00K otrzymał nieodpłatnie pięć komputerów typu laptop z pełnym oprogramowaniem.

3. Projekt „Promocja czytelnictwa” — 61200,00 zł.

4. Projekt „Horyniec Teatru” — 50000,00 zł.

5. Projekt „Horyniec Muzyki” — 50000,00 zł.

W chwili obecnej czekamy na rozstrzygnięcie konkursów w ramach programów „Kultura -Interwencje 2021” oraz „Lato w teatrze 2021”.

PARTNERZY Z KTÓRYMI GOK WSPÓŁPRACUJE:

1. WDK w Rzeszowie.

2. Centrum Kulturalne w Przemyślu.

3. Mazowiecki Instytut Kultury w Warszawie.

4. Gmina Lubaczów.

5. Gmina Lubycza Królewska.

6. Powiatowe Centrum Kultury w Lubaczowie.

7. Nadleśnictwo Lubaczów.

8. Stowarzyszenie Rozwoju, Promocji i Aktywności, Przystanek Horyniec.
9. Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Horynieckiej.
10. Gminna Biblioteka Samorządowa w Horyńcu-Zdroju.
11. Szkoła Podstawowa w Horyńcu-Zdroju.
12. Lokalne instytucje kultury.
13. Sołectwa Gminy Horyniec-Zdrój.

Gminna Biblioteka Publiczna – sprawozdanie roczne

Finanse

Pomimo trwającej pandemii nasza biblioteka nie została zamknięta dla czytelników, swoją działalność prowadziła ale z zastosowaniem środków ostrożności zalecanych przez Bibliotekę Narodową. Plan finansowe były realizowane. Finanse biblioteki na 2020r. przedstawiały się następująco. Przychód w kwocie 478 769,18 zł a wykonanie wyniosło 454 461,21 zł, w tym na realizację zadań statutowych biblioteki plan opiewał na kwotę 214 000,00 zł a został zrealizowany w kwocie 188 708,28 zł. Kwota 245 707,18 zł były to wydatki inwestycyjne dotacja celowa, przeznaczona na modernizację Gminnej Biblioteki Publicznej w Horyńcu-Zdroju. Planowany wkład własny 81 515,18 zł wykonano 81 515,18 zł. Planowany wkład Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego –Instytut Książki 164 192,00 wykonano 164 192 ,00 zł.

Uroczyste otwarcie biblioteki

W dniu 04.09.2020 przy okazji Narodowego Czytania oficjalnie otworzyliśmy Gminną Bibliotekę Publiczną w Horyńcu-Zdroju, która po kilku miesiącach remontu zyskała całkiem nowy wygląd i funkcjonalność. Dzięki adaptacji pomieszczeń, w których kiedyś było przedszkole, udało się pozyskać salę na spotkania i czytelnię, wyremontowano toalety, pokój socjalny na zewnątrz zostały zlikwidowane bariery architektoniczne, zostały przerobione schody i zamontowana winda. Powstała Izba Pamięci, w której gromadzone od wielu lat eksponaty związane z naszą miejscowością mogą być oglądane przez mieszkańców i odwiedzających naszą miejscowość gości. Wierzymy, że nowe możliwości powstałe przez adaptacje pozwolą na organizację wielu ciekawych inicjatyw czytelniczych wśród naszej

lokalnej społeczności. W ramach Narodowego Czytania grupa teatralna Bez Nazwy działająca przy Gminnym Ośrodku Kultury przedstawiła jeden akt „Balladyny” – Juliusza Słowackiego.

Zatrudnienie

Ogółem w bibliotekach na dzień 31 grudnia 2020r. zatrudnionych jest 4 pracowników, w tym na stanowiskach bibliotekarskich 3 panie w przeliczeniu na etaty są to 2 etaty i księgowy na 1/16 etatu.

KSIĘGOZBIÓR I CZYTELNICTWO

W latach 2017-2020 roku na zakup nowości wydawniczych przeznaczono 40 525,00 zł w tym ze strony organizatora 28 525,00 zł dotacja z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyniosła 12000,00 zł. Ogółem zakupiono 1639 woluminów. Ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakupiono 491 woluminów a z własnych środków 1148 woluminów. Obecnie księgozbiór biblioteki głównej i filii liczy 18815 książek.

W GBP w Horyńcu-Zdroju jest 8962 książek w tym dla dorosłych 5223 woluminów dla dzieci i młodzieży 1700 i książek popularnonaukowych 2039 woluminów. Wycofano 154 egzemplarze. W poszczególnych filiach księgozbiór przedstawia się następująco: -Filia biblioteczna Nowe Brusno dla dorosłych czytelników 2335 książek dla dzieci 1848 a literatury popularnonaukowej 1048 woluminy .Razem 5231 woluminów. -Filia biblioteczna Werchrata dla dorosłych 2129 książek dla dzieci i młodzieży 1327 książek i literatury popularnonaukowej 1166 woluminy. Razem 4622 woluminów. W związku z trwającą pandemią zanotowaliśmy znaczny spadek czytelnictwa na terenie naszej gminy. Stan czytelnictwa na koniec 2020 roku przedstawia się następująco. Wypożyczenia na zewnątrz 5583 woluminów, w tym dla dorosłych 3102 książki dla dzieci 2076 książek a popularnonaukowej 405 woluminy. Do bibliotek na terenie naszej gminy zapisanych jest 418 czytelników w różnym wieku. Bibliotekę w 2020r. odwiedziło 2641 czytelników. W bibliotece głównej działa system biblioteczny MAK+ 50 czyli cały księgozbiór został wprowadzony do programu a dla czytelników zostały wprowadzone plastikowe karty biblioteczne.

MAŁA KSIĄŻKA WIELKI CZŁOWIEK

W 2019r. biblioteka przystąpiła do Ogólnopolskiego Programu „Mała Książka –Wielki Człowiek”, jest to projekt dla dzieci w wieku od 3-6 lat. Każde dziecko, w takim wieku zapisane do biblioteki otrzymuje tak zwaną wyprawkę czytelniczą czyli specjalną kartę na której zbiera odpowiednią ilość punktów oraz komplet bajek, a po uzbieraniu 10 naklejek dostaje nagrodę dyplom i bajkę.

KSIĄŻKA NA TELEFON

Od 01.11.2020 wprowadziliśmy nową usługę KSIĄŻKA NA TELEFON, z której mogą skorzystać osoby starsze, chore, niepełnosprawne z terenu gminy Horyniec-Zdrój. Dzwoniąc do biblioteki można zamówić książkę a my dostarczamy ją czytelnikowi, pod wskazany adres.

SPOTKANIA AUTORSKIE

Naszą bibliotekę odwiedzili tak znakomici goście, jak pani Sabina Pelc i ilustratorka jej bajek pani Dorota Król, które zdradzały najmłodszym czytelnikom tajniki swojej pracy. Gościliśmy również Wiesława Drabika, Zbigniewa Kołbę oraz przyrodnika i ornitologa pana Sebastiana Sobowca. Młodzież zaszczylił swoją obecnością Mikołaj Kamler dziennikarz a zarazem autor książki „Komputerowy ćpun”. Jesienią gościła również u nas pani Katarzyna Węglińska, autorka książek o Kresach. Filia Biblioteczna w Werchracie gościła teatrzyk Kokon z Krakowa ze spektaklem – „Królewna o złotym sercu”.

NARODOWE CZYTANIE

Jak co roku na początku września mamy Narodowe Czytanie, które odbywają się w naszym Amfiteatrze lub w Gminnym Ośrodku Kultury. W 2019r. czytane były następujące utwory naszych wieszczów: Stanisława Wyspiańskiego –Wesela, -Elizy Orzeszkowej „Dobra Pani” - Marii Konopnickiej „Dym” -Bruno Schulza -Mój ojciec wstępuje do strażaków (ze zbioru „Sanatorium pod Klepsydrą) -Stefana Żeromskiego „Rozdziobią nas kruki, wrony” -Henryka Sienkiewicza „Sachem”

- W 2018r. Czytaliśmy „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego a w 2017r. Nasze ucho cieszyło „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego.
- W 2020 roku Narodowe Czytanie zorganizowane było podczas otwarcia biblioteki.

10.9 Gospodarka odpadami

W myśl znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 r. obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przejęła Gmina. Rada Gminy nie skorzystała z możliwości przejęcia powyższego obowiązku na nieruchomościach niezamieszkałych, na których odpady powstają wskutek prowadzenia działalności gospodarczej, dlatego właściciele tych nieruchomości (w szczególności urząd gminy, szkoły, sklepy, sanatoria, firmy indywidualnie) w dalszym

ciągu mieli obowiązek zawarcia indywidualnej umowy z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej prowadzonej przez Urząd Gminy Horyniec-Zdrój.

Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Horyniec-Zdrój zajmuje się Firma „ECLER” Dariusz Gałań z Łaszcówki koło Tomaszowa Lubelskiego (umowa na okres 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.). Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) mieszczący się na ul. Jana III Sobieskiego 9B w Horyńcu-Zdroju. W PSZOK-u przyjmowane są nieodpłatnie selektywnie zebrane odpady powstające z gospodarstw domowych położonych na terenie Gminy Horyniec-Zdrój tj. przeterminowane leki, rozpuszczalniki, środki ochrony roślin, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, farby, tusze, detergenty, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony powstające w gospodarstwach domowych, opakowania z papieru i tektury, tworzyw sztucznych, metali, szkła, odzież i tekstylia, odpady zielone. Na terenie Gminy znajdują się również w miejscach ogólnodostępnych pojemniki na szkło i plastik. Dwa razy w roku (wiosną i jesienią) organizowany jest bezpłatny odbiór odpadów wielkogabarytowych „u źródła”

Miejscem zagospodarowania przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu gminy zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania jest Sortownia Odpadów Komunalnych Zmieszanych, Kompostownia Frakcji Podsitowej/Młyny 111 A, 37-550 Radymno, Puk Empol, Os. Rzeka 133, Tylmanowa.

Zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi określają szczegółowo Uchwały Rady Gminy, w tym:

- Uchwała nr XIV.136.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr XXIV.210.2020 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, oraz ustalenia stawki opłaty,
- Uchwała nr XIV.135.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- Uchwała nr XIII.127.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała nr XIX.157.2016 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.
- Uchwała nr XXXII.247.2017 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XIX.157.2016 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Horyniec-Zdrój,
- Uchwała nr XIII.126.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIX.157.2016 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Horyniec-Zdrój,
- Uchwała nr XV.142.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 30 grudnia 2019 r w sprawie zmiany uchwały Nr XIII.126.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 3 grudnia 2019 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XIX.157.2016 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.

Wszystkie wyżej wymienione uchwały tworzą system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.

W ramach gminnego systemu z gospodarstw domowych odbierane były następujące rodzaje odpadów:

- 1) z nieruchomości z częstotliwością jeden raz w miesiącu:
 - a) odpady zmieszane
 - b) odpady zbierane w sposób selektywny takie jak:
 - papier i tektura, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe, metal, szkło, odpady ulegające biodegradacji,

W okresie od kwietnia do października z nieruchomości jednorodzinnych odpady zmieszane i

bioodpady odbierane są dwa razy w miesiącu, a w zabudowie wielorodzinnej – raz na tydzień.

2) w systemie „u źródła” – 2 razy w roku w okresie wiosennym i jesiennym:

a) odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony,

3) w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

4) z pojemników na szkło i plastik znajdujących się w miejscach ogólnodostępnych na terenie gminy.

Osiągany w roku rozliczeniowym 2020 poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania obliczany jest na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. W 2020 r. żadne odpady odebrane z terenu Gminy Horyniec-Zdrój nie były składowane.

W 2020 r. nie przekazano do składowania żadnej ilości bioodpadów. Odpady te zostały poddane kompostowaniu, bądź przekazane do recyklingu. Nie przekazano do składowania zmieszanych odpadów komunalnych (20 03 01).

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oblicza się na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167). W 2020 r. poziom recyklingu w Gminie Horyniec-Zdrój wyniósł 69,45 %, a w rozporządzeniu jest mowa, że poziom recyklingu w 2020 r. nie może być niższy niż 50 %.

W Gminie Horyniec-Zdrój w 2020 r. wszystkie wymagane poziomy zostały osiągnięte.

11 Plany na rok 2021.

Na rok 2021 zaplanowanych do realizacji mamy zadania inwestycyjne, których przygotowanie trwa od wielu miesięcy i ich realizacje są mocno oczekiwane przez mieszkańców. Zależy nam na stałym podnoszeniu jakości infrastruktury drogowej, chcemy skorzystać ze środków pochodzących od Wojewody Podkarpackiego na usuwanie skutków klęsk żywiołowych — tutaj przewidujemy ubieganie się o wsparcie remontów dla dróg w Polance Horynieckiej i Radrużu. Zadania te nie zostały w 2020 roku zrealizowane ponieważ nie były w tym roku przyznawane promesy Wojewody Podkarpackiego na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Dokończenie budowy drogi w Polance Horynieckiej wzdłuż trasy Green Vello, warunkowane jest dodatkowo pozyskaniem wsparcia finansowego z Nadleśnictwa Narol.

Do RPO WP wspólnie ze wszystkimi gminami uzdrowiskowymi z naszego województwa Soliną, Rymanowem i Iwoniczem złożyliśmy wniosek dotyczący wykonania połączenia naszego Parku Zdrojowego z ul. Zdrojową ciągiem pieszo — jezdnią wraz z elementami małej architektury oraz dodatkowo uzupełnienie o nasadzenia roślinne wzdłuż Deptaku spacerowego w DLU. W ramach FOGR-u chcemy wyremontować jeden odcinek drogi rolnej na terenie naszej gminy. Ciągłe ważną jest dla nas sprawa ochrony zabytków i również złożyliśmy już wnioski w tym zakresie zarówno do Wojewody Podkarpackiego i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W terminie do końca lutego będziemy przygotowywać wnioski do Konserwatora Zabytków w Przemyślu. Jak co roku Gmina Horyniec-Zdrój współpracuje w KOWR Rzeszów i również w 2021 rok chcemy wyremontować sieć wodociągową w Niwkach Horynieckich. Bardzo ważne dla naszej gminy są środki pochodzące z RFIL, które przewidziane są do wydatkowania na rok 2022 a dotyczą zadań związanych z kompleksową przebudową dróg w DLU oraz przebudową stadionu w Horyńcu-Zdroju. Na obydwie te zadania chcemy w 2021 pozyskać środki zewnętrzne w naborach, które przed nami. Jeżeli chodzi o obwodnicę to będziemy składać wnioski do Funduszu Dróg Samorządowych a w sprawie przebudowy stadionu wsparcia finansowego będziemy szukać w naborze ministerialnym w programie Sportowa Polska — infrastruktura sportowa. Czekamy również na rozstrzygnięcia w ministerstwie kultury ponieważ złożyliśmy tam wniosek dotyczący dokończenia kompleksowej przebudowy GOK-u wraz z zagospodarowaniem terenu, dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, utworzenie nowych pomieszczeń do zajęć dydaktycznych /sala baletowa, sala muzyczna, sala plastyczna/ oraz utworzenie kina plenerowego. Szereg zadań majątkowych realizowanych będzie z udziałem środków z Funduszu Sołeckiego. Są to najczęściej zadania związane z przebudową dróg, budową oświetlenia ulicznego, budową chodników czy utrzymaniem nieruchomości komunalnych i doposażaniem świetlic wiejskich. W 2021 roku na ten cel przewidziana jest w budżecie kwota prawie 270 000 zł. W ciągu najbliższego roku na pewno w celu równoważenia wydatków bieżących z dochodami bieżącymi niezbędne będzie dokonywanie zmian w budżecie w toku realizacji budżetu. Na pewno będą pojawiać się zadania do realizacji, które w tej chwili nie mają jeszcze zabezpieczenia finansowego ale wierzę, że uda nam się je wykonać. Zabezpieczone zostały środki na promocję naszej miejscowości oraz realizację wydarzeń sportowych i kulturalnych na terenie naszej gminy. Jeżeli sytuacja w kraju pozwoli będziemy organizować wydarzenia promocyjne i kulturalne. To jest kolejnej edycji horynieckiego ART-FESTIWALU, różnego rodzaju rajdach rowerowych, wydarzeniach nordic walking.

Na pewno w terminie zimowym nie odbędzie się niestety Biesiada Teatralna ale wspólnie z CK w Przemyślu planujemy jej przeprowadzenie w terminie późniejszym. Cały czas będziemy współpracować ze Związkiem Międzygminnym Ziemia Lubaczowska w zakresie wspólnej promocji i realizacji wydarzeń turystycznych.